

Ang Maayong Balita Parte kay Jesu-Cristo Suno kay

MATEO

Chapter 1

*Ang mga Katigulangan ni Jesu-Cristo
(Lu. 3:23-38)*

¹ Amo ini ang mga katigulangan ni Jesu-Cristo nga kaliwat ni David. Si David nga ini kaliwat ni Abraham.

² Si Abraham amay ni Isaac, si Isaac amay ni Jacob, kag si Jacob amay ni Juda kag sang iya mga utod nga lalaki. ³ Si Juda nakapangasawa kay Tamar kag may duha sila ka anak nga si Fares kag si Zara. Si Fares amay ni Esrom, kag si Esrom amay ni Aram. ⁴ Si Aram amay ni Aminadab, si Aminadab amay ni Naason, kag si Naason amay ni Salmon. ⁵ Si Salmon nakapangasawa kay Rahab kag ang ila anak amo si Booz. Si Booz amay ni Obed kag ang iya sini iloy amo si Ruth. Si Obed amay ni Jesse, ⁶ kag si Jesse amay ni Haring David.

Si *Haring* David amay ni Solomon kag ang iya iloy asawa anay ni Orias. ⁷ Si Solomon amay ni Roboam, si Roboam amay ni Abias, kag si Abias amay ni Asa. ⁸ Si Asa amay ni Josafat, si Josafat amay ni Joram, kag si Joram amay ni Ozias. ⁹ Si Ozias amay ni Jotam, si Jotam amay ni Acaz, kag si Acaz amay ni Esequias. ¹⁰ Si Esequias amay ni Manases, si Manases amay ni Amos, si Amos amay ni Josias, ¹¹ kag si Josias amay ni Jeconias kag sang iya mga utod nga lalaki. Sa sadto nga panahon ginbihag ang mga taga-Israel pa-Babilonia.

¹² *Amo ini ang lista sang katigulangan ni Jesus* sa tapos mabihag ang mga taga-Israel pa-Babilonia: si Jeconias amay ni Salatiel, si Salatiel amay ni Zorobabel, ¹³ si Zorobabel amay ni Abiud, si Abiud amay ni Eliaquim, kag si Eliaquim amay ni Azor. ¹⁴ Si Azor amay ni Sadoc, si Sadoc amay ni Aquim, kag si Aquim amay ni Eliud. ¹⁵ Si Eliud amay ni Eleazar, si Eleazar amay ni Matan, si Matan amay ni Jacob, ¹⁶ si Jacob amay ni Jose nga bana ni Maria. Si Maria amo ang iloy ni Jesus nga ginatawag Cristo. ¹⁷ Gani may 14 ka mga henerasyon halin kay Abraham hasta kay David. Kag may 14 man ka mga henerasyon halin kay David hasta sa pagbihag sa mga taga-Israel pa-Babilonia. Halin sa pagbihag pa-Babilonia may 14 pa gid ka mga henerasyon hasta kay Cristo.

*Ang Pagkatawo ni Cristo
(Lu. 2:1-7)*

¹⁸ Amo ini ang pagkatawo ni Jesu-Cristo: Si Maria nga iya iloy kalaslon na kay Jose. Pero sa wala pa sila maghiusa nasapwan ni Maria nga nagabusong na siya paagi sa Espiritu Santo. ¹⁹ Karon, si Jose nga mangin iya bana isa ka matarong nga tawo kag indi siya luyag nga mahuy-an si Maria sa mga tawo. Gani ginpakamaayo niya nga bulagan si Maria sa tago lang. ²⁰ Samtang ginahunahuna ni Jose ang iya himuon, nagpakita sa iya sa damgo ang anghel sang Ginoo nga nagasiling, "Jose, kaliwat ni David, indi ka magkahadlok nga magpangasawa kay Maria, kay nagabusong siya paagi sa Espiritu Santo. ²¹ Magabata siya sing lalaki kag ngalanan mo siya nga Jesus, kay luwason niya ang iya katawhan sa ila mga sala." ²² Natabo ini agod matuman ang ginsiling sang Ginoo paagi sa propeta nga nagsiling, ²³ "Magabusong ang isa ka ulay,^a kag magabata siya sing lalaki. Kag ang ini nga bata pagatawgon nga Emmanuel" (nga kon sayuron, "Ang Dios kaupod naton"). ²⁴ Gani pagbugtaw ni Jose gintuman niya ang ginsiling sang anghel sang Ginoo,

^a 23 ulay: *sa English, virgin*

kag ginpangasawa niya si Maria. ²⁵ Pero wala niya gintandog si Maria samtang wala pa siya makabata. *Sang nakabata na siya, gin-ngalanan ni Jose ang bata nga Jesus.*

Chapter 2

Ginsimba si Jesus sang mga Lalaki halin sa Sidlangan

¹ Natawo si Jesus sa banwa sang Betlehem nga sakop sang probinsya sang Judea sa panahon nga si Herodes ang hari. May nag-abot nga mga tawo sa Jerusalem halin sa sidlangan nga nagatuon parte sa kahulugan sang mga bituon. ² Nagpamangkot sila, "Diin bala natawo ang hari sang mga Judio? Nakita namon ang iya bituon sa sidlangan, gani nagkadto kami diri sa pagsimba sa iya."

³ Sang pagkabati sini ni Haring Herodes, indi siya mapahamtang, pati ang tanan nga mga tawo sa Jerusalem. ⁴ Gani ginpatawag niya ang tanan nga manugdumala nga mga pari kag mga manunudlo sang Kasuguan, kag nagpamangkot siya sa ila kon diin matawo ang Cristo. ⁵ Nagsabat sila, "Didto sa banwa sang Betlehem *nga sakop* sang Judea, kay amo ini ang ginsulat sang isa ka propeta,

⁶ 'Ikaw, Betlehem, sa lugar sang Juda,
indi ikaw ang pinakakubos sa nagapanguna nga mga banwa sa Juda;
kay dira sa imo magahalin ang pangulo
nga magaatipan sa akon mga katawhan nga Israelinhon.' "

⁷ Pagkabati sadto ni Herodes, ginpatawag niya sang sekreto ang mga tawo nga naghalin sa sidlangan kag ginpamangkot sila kon san-o gid nagguwa ang bituon nga ila nakita. ⁸ Pagkatapos ginpakadto niya sila sa Betlehem. Nagsiling siya, "Lakat kamo kag pangitaa ninyo ang bata. Kag kon makita ninyo siya, pahibalua ninyo ako, agod makakadto man ako kag makasimba sa iya." ⁹⁻¹⁰ Sang mahambal ini sang hari, naglakat ang mga tawo nga halin sa sidlangan. Samtang nagalakat sila nakita nila ang bituon nga ila anay nakita. Gani nagkalipay gid sila. Nag-una sa ila ang bituon hasta sa lugar nga sa diin nahamtang ang bata. ¹¹ Pagsulod nila sa balay, nakita nila ang bata kag ang iya iloy nga si Maria. Nagluhod sila kag nagsimba sa bata. Dayon ginbuksan nila ang ila dala, kag naghalad sila sa bata sang bulawan, insenso, kag *pahamot nga mira*.

¹² Pagpauli nila nag-agi sila sa lain nga dalan kay ginpaandaman sila *sang Dios* paagi sa damgo nga indi na sila magbalik kay Herodes.

Ang Pagpalagyo sa Egipto

¹³ Sang makahalin na sila, nagpakita ang anghel sang Ginoo kay Jose sa damgo kag nagsiling, "Bangon ka, dalha ang bata kag ang iya iloy kag magpalagyo kamo sa Egipto. Didto lang anay kamo magpabilin hasta nga magsiling ako sa inyo nga puwede na kamo makabalik, kay pangitaon ni Herodes ang bata agod patyon siya."

¹⁴ Gani sadto gid nga gab-i, nagbangon si Jose kag gindala niya ang mag-ilyo didto sa Egipto.

¹⁵ Nagtiner sila didto hasta napatay si Herodes.

Ini natabo agod matuman ang ginsiling sang Ginoo paagi sa propeta nga nagsiling, "Gintawag ko ang akon anak halin sa Egipto."

Ang Pagpamatay sang mga Bata

¹⁶ Sang mahibaluan ni Herodes nga gindayaan siya sang mga tawo nga halin sa sidlangan, naakig gid siya. Nagmando siya nga pamatyon ang tanan nga mga bata nga lalaki sa Betlehem kag sa palibot sini nga nagaedad sang duha ka tuig paidalom. Kay suno sa iya nahibaluan sa mga tawo nga naghalin sa sidlangan, mga duha na ka tuig ang nakaligad halin sang ila pagkakita sang bituon.

¹⁷ Sa sadto nga hitabo natuman ang gintagna ni propeta Jeremias nga nagsiling,

¹⁸ "May nabatian nga paghinibi kag pagpanalambiton sa banwa sang Rama.

Nagahibi si Raquel tungod sa iya mga kabataan.

Nagahibi siya kag indi na gid maulo-ulohan,

tungod kay ang iya mga kabataan nagkalamatay."

Ang Pagbalik halin sa Egipto

¹⁹ Karon, sang patay na si Herodes, nagpakita ang anghel sang Ginoo kay Jose sa damgo didto sa Egipto. ²⁰ Nagsiling siya, "Bangon ka, dalha ang bata kag ang iya iloy kag magbalik kamo sa Israel, tungod kay napatay na ang mga nagahingabot sa bata." ²¹ Gani nagbangon si Jose kag gindala niya ang mag-iloy pabalik sa Israel.

²² Pero sang pagkabati ni Jose nga si Arquelao amo ang nagbulos sa iya amay nga si Herodes bilang hari sa Judea, hinadlukan siya nga magpauli didto. Sang mapaandaman pa gid siya sang Dios paagi sa damgo, nagderetso siya sa probinsya sang Galilea, ²³ kag didto sila nag-estar sa banwa sang Nazaret. Gani natuman ang ginsiling sang mga propeta sang una nga tawgon siya nga Nazareno.

Chapter 3

Ang Pagwali ni Juan nga Manugbautiso

(Mc. 1:1-8; Lu. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

¹ Karon, nag-abot ang tawon nga si Juan nga manugbautiso nagkadto sa kamingawan didto sa Judea, kag nagsugod siya sa pagwali sa mga tawo. Nagsiling siya, ² "Maghinulsol kamo kag bayai na ninyo ang inyo mga sala, kay ang paghari sang Dios malapit na!" ³ Si Juan amo ang ginhambal ni propeta Isaias sang nagsiling siya,

"May magawali sing mabaskog sa kamingawan. Magasiling siya sa mga tawo,

'Ipreparar ninyo ang alagyan para sa Ginoo,

tadlunga ang dalan nga iya pagaagihan.' "

⁴ Ang bayo ni Juan nahimo halin sa bulbol sang kamelyo kag ang iya paha panit. Ang iya pagkaon apan kag dugos. ⁵ Madamo gid nga mga tawo halin sa Jerusalem kag sa mga banwa sang Judea kag sa mga banwa nga malapit sa Suba sang Jordan ang nagkadto sa iya. ⁶ Gintuad nila ang ila mga sala kag ginbautisohan sila ni Juan sa Suba sang Jordan.

⁷ Nakita ni Juan nga madamo nga mga Pariseo kag mga Saduceo ang nagkadto sa pagpabautiso. Nagsiling siya sa ila, "Kamo nga mga kaliwat sang mga man-og! Sin-o ang nagsiling sa inyo nga makapalagyo kamo sa silot sang Dios nga madali na lang mag-abot?" ⁸ Kon matuod nga naghinulsol na kamo sa inyo mga sala, pamatud-i ninyo ini sa inyo mga binuhatan. ⁹ Indi kamo magsiling nga indi kamo pagsilutan tungod kay kamo mga kaliwat ni Abraham. Kay bisan ang mga bato nga ini sarang mahimo sang Dios nga mga anak ni Abraham. ¹⁰ Tandai ninyo ini: ang wasay handa na sa pagtapas sa puno sang mga kahoy. Ang tagsa ka kahoy nga wala nagapamunga sang maayo nga bunga pagatapson kag ihaboy sa kalayo.

¹¹ "Ako nagabautiso sa inyo sa tubig sa pagpakilala nga naghinulsol na kamo sa inyo mga sala, pero ang masunod sa akon mas gamhanan pa sang sa akon kag indi gani ako takos nga mangin iya suluguon.^a

^a 11 indi gani ako takos nga mangin iya suluguon: *sa literal*, indi gani ako takos nga magbitbit sang iya sandalyas.

Siya magabautiso sa inyo sa Espiritu Santo kag sa kalayo. ¹² Pareho siya sa tawo nga nagapahangin sang iya inani agod painon ang tinggas sa upa. Ang tinggas ibutang niya sa bodega, pero ang upa sunugon niya sa kalayo nga indi gid mapatay."

Ang Pagbautiso kay Jesus
(Mc. 1:9-11; Lu. 3:21-22)

¹³ Karon, naghalin si Jesus sa Galilea kag nagkadto kay Juan didto sa Suba sang Jordan agod magpabautiso. ¹⁴ Indi kuntani magbautiso si Juan sa iya, kay siling niya, "Ngaa magpabautiso ikaw sa akon? Ako gani ang kinahanglan magpabautiso sa imo." ¹⁵ Pero nagsiling si Jesus sa iya, "Sige lang, tungod nga amo ini ang dapat naton nga himuon agod matuman ang gusto sang Dios." Gani nagsugot si Juan kag ginbautisohan niya si Jesus. ¹⁶ Sang mabautisohan na si Jesus, nagtakas siya sa tubig. Dayon nag-abri ang langit kag nakita ni Jesus ang Espiritu sang Dios nga naghugpa sa iya pareho sang pating. ¹⁷ Kag may nabatian nga tingog halin sa langit nga nagasiling, "Amo ini ang akon hinigugma nga Anak. Nalipay gid ako sa iya."

Chapter 4

Ang Pagsulay kay Jesus
(Mc. 1:12-13; Lu. 4:1-13)

¹ Pagkatapos sadto, gindala sang Espiritu Santo si Jesus sa kamingawan agod sulayon ni Satan. ² Sa sulod sang 40 ka adlaw kag 40 ka gab-i nagpuasa si Jesus, kag gin-gutom siya. ³ Nagpalapit sa iya si Satan kag nagsiling, "Kon ikaw ang Anak sang Dios, himua ini nga mga bato nga mangin tinapay." ⁴ Pero nagsabat si Jesus sa iya, "Ang Kasulatan nagasiling, 'Indi lang sa pagkaon mabuhi ang tawo, kundi sa taga ka pulong sang Dios.' "

⁵ Dayon gindala siya ni Satan sa Balaan nga Siyudad, didto sa pinakamataas nga parte sang templo. ⁶ Kag nagsiling siya kay Jesus, "Kon ikaw ang Anak sang Dios, lukso ka paidalom. Kay ang Kasulatan nagasiling, 'Sugon sang Dios ang iya mga anghel sa pagbantay sa imo. Saluon ka nila agod indi mapilas ang imo tiil sa bato.' "

⁷ Pero nagsiling si Jesus sa iya, "Ang Kasulatan nagasiling, 'Indi mo pagsulayon ang Ginoo nga imo Dios.' "

⁸ Sa liwat gindala pa gid niya si Jesus sa mataas nga bukid, kag ginpakita sa iya ang tanan nga mga ginharian sang kalibutan kag ang iya sini katahom. ⁹ Nagsiling si Satan sa iya, "Ini tanan ihatag ko sa imo kon magluhod ka kag magsimba sa akon." ¹⁰ Dayon nagsiling si Jesus, "Palayo ka Satan! Ang Kasulatan nagasiling, 'Simbahon mo ang Ginoo nga imo Dios kag siya gid lang ang imo alagaron.' "

¹¹ Dayon naghalin si Satan, kag nag-abot ang mga anghel sang Dios kag nag-alagad kay Jesus.

Nagsugod si Jesus sang Iya Buluhaton sa Galilea
(Mt. 1:14-15; Lu. 4:14-15)

¹² Sang mabatian ni Jesus nga napriso si Juan nga manugbautiso, nagbalik siya sa Galilea. ¹³ Wala siya nagtiner sa Nazaret kundi nagderetso siya sa banwa sang Capernaum. Ini nga banwa yara sa higad sang Linaw sang Galilea kag sakop sang Zabulon kag Neftali. ¹⁴ Natabo ini agod matuman ang gintagna ni propeta Isaias nga nagasiling,

¹⁵ "Ang mga taga-Zabulon kag taga-Neftali nagaestar malapit sa baybayon kag sa tabok sang Suba sang Jordan.

Ini nga mga teritoryo sakop sang Galilea nga ginaestaran sang mga indi Judio.

¹⁶ Pero bisan nga nadulman ang mga tawo sa sini nga mga lugar, makakita sila sang suga nga masanag gid.

Ang mga nadulman nga ginahadlukan nga mapatay masanagan."

¹⁷ Halin sadto nagsugod si Jesus sa pagwali. Nagsiling siya sa mga tawo, "Maghinulsol kamo kag bayai na ninyo ang inyo mga sala, kay ang paghari sang Dios malapit na."

Gintawag ni Jesus ang Apat ka Mangingisda
(Mc. 1:16-20; Lu. 5:1-11)

¹⁸ Sang nagalakat si Jesus sa higad sang Linaw sang Galilea, nakita niya didto ang mag-utod nga si Simon nga ginatawag Pedro kag si Andres nga nagaladlad sang pukot. Mga mangingisda sila. ¹⁹ Nagsiling si Jesus sa ila, "Sunod kamo sa akon kag *indi na isda ang inyo pangitaon, kay* tudluan ko kamo sa pagpangisda sang mga tawo." ²⁰ Sa gilayon ginbayaan nila ang ila mga pukot kag nagsunod sa iya.

²¹ Pagkatapos sadto, nagpadayon si Jesus sa paglakat, kag sa unhan nakita niya ang mag-utod nga si Santiago kag si Juan nga mga anak ni Zebedeo. Sila nga duha upod sa ila amay nga nagapamuna sang ila pukot didto sa sakayan. Gintawag ni Jesus ang mag-utod, ²² kag sa gilayon ginbayaan nila ang ila sakayan kag ang ila amay kag nagsunod sila kay Jesus.

Nagpanudlo kag Nagpang-ayo si Jesus
(Lu. 6:17-19)

²³ Naglibot si Jesus sa bug-os nga Galilea nga nagapanudlo sa mga simbahan sang mga Judio. Ginwali niya sa ila ang Maayong Balita parte sa paghari sang Dios, kag ginpang-ayo niya ang tanan nga klase sang balatian sang mga tawo. ²⁴ Nangin bantog siya sa bug-os nga Siria, gani nagdala ang mga tawo sang tanan nga mga masakiton sa iya: bisan ang mga nagaantos sing tama sa ila mga masakit, ang mga ginagamhan sang malaot nga mga espiritu, ang mga kuyapon, kag ang mga paralitiko. Ginpang-ayo sila tanan ni Jesus. ²⁵ Madamo gid nga mga tawo ang nagsunod kay Jesus: mga taga-Galilea, taga-Decapolis, taga-Jerusalem, kag taga-iban pa nga mga banwa sang Judea, kag ang iban halin sa tabok sang Suba sang Jordan.

Chapter 5

Ang Pagpanudlo ni Jesus sa Bukid

¹ Sang makita ni Jesus ang madamo nga mga tawo, nagtaklad siya sa bakulod kag nagpungko didto. Nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod, ² kag nagpanudlo siya sa ila nga nagsiling,

³ "Bulahan ang mga tawo nga nagakilala nga nagkulang sila sa Dios,
kay sakop sila sa paghari sang Dios.

⁴ "Bulahan ang mga nagakasubo,
kay lipayon sila sang Dios.

⁵ "Bulahan ang mga malulo,
kay mangin ila ang kalibutan.

⁶ "Bulahan ang mga tawo nga luyag gid maghimo sang kabubut-on sang Dios,
kay buligan sila sang Dios sa pagtuman sina nga handom.

⁷ "Bulahan ang mga maluluy-on,
kay kaluoyan sila sang Dios.

⁸ "Bulahan ang mga tawo nga matinlo ang ila tagipusuon,
kay makita nila ang Dios.

⁹ "Bulahan ang mga tawo nga nagapaluntad sang paghidaet sa mga tawo,
kay pagatawgon sila nga mga anak sang Dios.

¹⁰ "Bulahan ang mga tawo nga ginahingabot tungod sa ila pagsunod sa kabubut-on sang Dios,
kay sakop sila sa paghari sang Dios.

¹¹ "Bulahan kamo kon tungod sa inyo pagsunod sa akon ginayaguta kamo, ginahingabot, kag ginabutang-butangan sang tanan nga kalainan. ¹² Amo man ini ang ila ginhimo sang una sa mga propeta. Gani magkalipay gid kamo kay dako nga balos ang inyo mabaton didto sa langit."

Asin kag Suga
(Mc. 9:50; Lu. 14:34-35)

¹³ "Kamo nga akon mga sumulunod kaangay sang asin diri sa kalibutan. Pero kon maglain ang sabor sang asin, wala na sing may mahimo agod mapabalik pa ang iya sabor. Gani indi na mapuslan kundi ginapilak na lang kag ginatapakan sang mga tawo.

¹⁴ "Kaangay kamo sang suga nga nagahatag kasanag sa mga tawo diri sa kalibutan. Kag ini makita gid kaangay sang siyudad nga ginpatindog sa ibabaw sang bakulod nga indi matago. ¹⁵ Wala sing may nagasindi sang suga kag takluban lang dayon ini sang sulukban, kundi ginabutang ini sa tulungtungan agod masanagan ang tanan sa sulod sang balay. ¹⁶ Gani amo man ang inyo himuon. Pasigaha ninyo ang inyo suga sa mga tawo, agod makita nila ang inyo maayo nga mga binuhatan kag agod dayawon nila ang inyo Amay sa langit." ¹⁷ "Indi kamo maghunahuna nga nagkadto ako diri sa pagbali-wala sang Kasuguan ni Moises kag sang mga ginsulat sang mga propeta. Nagkadto ako diri sa pagtuman sini. ¹⁸ Ang matuod amo ini, samtang yara pa ang langit kag ang duta wala gid sing bahin sang Kasuguan nga madula. Bisan pa ang mga diutay nga bahin sini indi gid madula ang ila kahulugan hasta wala pa matuman ang tanan. ¹⁹ Gani ang bisan sin-o nga maglapas sang bisan labing gamay nga bahin sang Kasuguan kag magtudlo sa iban nga maglapas man, siya ang pinakakubos sa ginharian sang Dios. Pero ang bisan sin-o nga magtuman sang Kasuguan, kag magtudlo sini sa iban nga magtuman man, siya ang labing dungganon sa ginharian sang Dios. ²⁰ Gani ginasugiran ko kamo nga kinahanglan ang inyo pagtuman sa kabubut-on sang Dios maglabaw pa sa pagtuman sang mga manunudlo sang Kasuguan kag sang mga Pariseo, kay kon indi, indi gid kamo masakop sa paghari sang Dios."

Ang Pagpanudlo Parte sa Kaakig

²¹ *Nagsiling pa gid si Jesus*, "Nabatian ninyo nga ginsiling sang una sa aton mga katigulangan nga indi sila magpatay, kay ang bisan sin-o nga magpatay pagasilutan. ²² Pero ako nagasiling sa inyo nga ang bisan sin-o nga nagakaakig sa iya kapareho pagasilutan. Kag ang bisan sin-o nga nagapakalain sa iya kapareho sa pagsiling 'wala ka sing pulos', dalhon siya sa pinakamataas nga hukmanan agod silutan. Kag ang bisan sin-o nga magsiling sa iya kapareho 'Buang', pagasilutan siya sa nagadabadaba nga kalayo sa impiyerno. ²³ Gani bisan yara na ikaw sa altar nga nagadala sang imo halad sa Dios kag madumduman mo nga ang imo utod may malain nga buot sa imo, ²⁴ ibilin mo anay ang imo nga inughalad malapit sa altar kag kadtuan mo gilayon ang imo utod kag magpakighusay sa iya. Dayon magbalik ka sa altar kag maghalad sang imo inughalad sa Dios.

²⁵ "Kon may mag-akusar sa imo, magpakighusay ka sa iya sa wala pa kamo makaabot sa korte. Kay kon didto na kamo sa korte, itugyan ka sang hukom sa pulis kag prisohon ka dayon. ²⁶ Kag sigurado gid nga indi ka makaguwa hasta mabayaran mo ang tanan mo nga multa."

Ang Pagpanudlo Parte sa Pagpanginbabayi

²⁷ "Nabatian ninyo nga ginsiling *sang una* nga indi dapat magpanginbabayi. ²⁸ Pero ako nagasiling sa inyo nga kon ang lalaki magtulok sa babayi nga may handom sa pagpakighilawas sa iya, pareho lang nga nagapanginbabayi na siya sa iya. ²⁹ Gani kon ang imo tuo nga mata amo ang kabangdanan nga nagapakasala ka, lukata ina kag ipilak. Kay maayo pa nga madula ang isa ka parte sang imo lawas sang sa kompleto ang imo lawas pero ipilak ka man lang sa impiyerno. ³⁰ Kon ang imo tuo nga kamot amo ang kabangdanan nga nagapakasala ka, utda ini kag ipilak. Kay maayo pa nga madula ang isa ka parte sang imo lawas sang sa kompleto ang imo lawas pero ipilak ka man lang sa impiyerno."

Ang Pagpanudlo Parte sa Pagbulagay

(Mt. 19:9; Mc. 10:11-12; Lu. 16:18)

³¹ "Ginsiling man *sang una* nga kon ang lalaki luyag magbulag sa iya asawa, dapat maghatag siya sang papeles sa iya asawa bilang pamatuod sang ila pagbulagay. ³² Pero ako nagasiling sa inyo nga kon bulagan sang lalaki ang iya asawa nga wala man lang nagpanginlalaki, siya mismo ang nagatulod sa iya asawa nga magpakasala kay magapamana siya liwat; kag ang bisan sin-o nga magpangasawa sa sadto nga babayi nga ginbulagan sang iya bana nagapanginbabayi."

Ang Pagpanudlo Parte sa Pagsumpa

³³ "Nabatian ninyo nga ginsiling *sang una* sa aton mga katigulangan nga kon ang tawo may ginpromisa kag ginsumpa pa niya sa ngalan sang Ginoo, kinahanglan iya gid ini tumanon. ³⁴ Pero ako nagasiling sa inyo nga kon magpromisa kamo, indi kamo magsumpa. Indi kamo magsiling nga 'Saksi ko ang langit' kay amo ini ang trono sang Dios, ³⁵ ukon 'Saksi ko ang duta' kay amo ini ang ginatungtungan sang iya tiil. Indi man kamo maggamit sang ngalan sang Jerusalem sa inyo pagsumpa tungod kay amo ini ang siyudad sang bantog nga hari. ³⁶ Kag indi man kamo magsiling nga, 'Bisan mapatay pa ako,' kay bisan pa gani ang isa lang ka buhok indi mo mapaputi ukon mapaitom. ³⁷ Dapat magsiling ka lang 'Huo' kon huok kag 'Indi' kon indi; kay kon magsumpa pa kamo halin na ina kay Satanas."

Indi kamo Magtimalos sa Inyo Isigkatawo

(Lu. 6:29-30)

³⁸ "Nabatian ninyo nga ginsiling *sang una* nga 'Ang nagalukat sang mata sang iya isigkatawo, lukaton man ang iya; kag ang nagabingaw sang ngipon sang iya isigkatawo, bingawon man ang iya.' ³⁹ Pero ako nagasiling sa inyo nga indi ninyo pagbalusi sing malain ang nagahimo sing malain sa inyo. Kon tampaon ka sa tuo nga guya, itaya pa ang imo wala nga guya. ⁴⁰ Kon may magdimanda sa imo agod kuhaon ang imo bayo, ihatag bisan pa ang imo kunop. ⁴¹ Kon may soldado nga magpilit sa imo nga magpas-an sang iya karga sang isa ka kilometro, himua nga duha. ⁴² Hatagi ang nagapangayo sa imo, kag pahulama ang nagahulam sa imo."

Higugmaa ang Inyo mga Kaaway

(Lu. 6:27-28; 32-36)

⁴³ "Nabatian ninyo nga ginsiling *sang una* nga 'Higugmaa ninyo ang inyo mga abyan, kag dumti ninyo ang inyo mga kaaway.' ⁴⁴ Pero ako nagasiling sa inyo nga higugmaon ninyo ang inyo mga kaaway. Bisan pa ang mga nagahingabot sa inyo pangamuyuan ninyo. ⁴⁵ Kag kon himuon ninyo ini, mangin matuod kamo nga mga anak sang inyo Amay sa langit.^a Kay indi lang ang mga maayo nga mga tawo ang iya ginapasilakan sang adlaw kundi pati man ang mga malain. Kag indi lang ang mga matarong ang iya ginahatagan sang ulan kundi pati man ang mga indi matarong. ⁴⁶ Indi kamo maghunahuna nga may balos kamo nga batunon halin sa Dios kon maayo lang kamo sa mga tawo nga maayo man sa inyo. Kay bisan ang

^a 45 mangin matuod kamo nga mga anak sang inyo Amay sa langit *tungod nga kaangay kamo sa iya nga maayo ang iya pagtratar sa tanan.*

mga manugsukot sang buhis nga ginakabig ninyo nga malain nagahimo man sina. ⁴⁷ Kag kon ang inyo mga kapareho lang ang inyo ginabugno, ano gid ang inyo ginahimo nga labaw sa iban? Bisan ang mga tawo nga wala nagakilala sa Dios nagahimo man sina. ⁴⁸ Gani magmangin himpit kamo, kaangay sang inyo Amay sa langit nga himpit."

Chapter 6

Ang Paghatag sa Iban

¹"Mag-andam kamo kay basi kon ang inyo pagkadiosnon pakita-kita lang sa mga tawo. Kay kon pakita-kita lang, wala gid kamo sing may mabaton nga balos halin sa inyo Amay sa langit.

²"Gani kon nagalimos kamo, indi ninyo pag-ipanugid kaangay sang ginahimo sang iban nga nagapakita-kita lang sa mga simbahan kag sa mga dalan. Ginahimo nila ina agod dayawon sila sang mga tawo. Pero ang matuod, nabaton na nila ang ila balos.^a Gani wala na sila sing may mabaton halin sa Dios. ³Kon nagalimos kamo, indi ninyo pagpahibalua bisan pa ang inyo suod nga abyan ⁴agod sekreto ang inyo paghatag. Kag ang inyo Amay nga nakakita sang inyo ginahimo sa sekreto amo ang magabalos sa inyo."

Ang Pagpanudlo Parte sa Pangamuyo (Lu. 11:2-4)

⁵"Kon magpangamuyo kamo, indi kamo magsunod sa ginahimo sang mga tawo nga hipokrito. Luyag nila magpangamuyo nga nagatindog sa mga simbahan kag sa mga kanto sang mga dalan agod makita sang mga tawo nga sila diosnon. Ang matuod, nabaton na nila ang ila balos.^b Gani wala na sila sing may mabaton halin sa Dios. ⁶Pero kon kamo magpangamuyo, magsulod kamo sa inyo kuwarto kag magpanirado. Didto kamo magpangamuyo sa inyo Amay nga indi makita. Kag ang inyo Amay nga nakakita sang inyo ginahimo sa sekreto amo ang magabalos sa inyo.

⁷"Kon nagapangamuyo kamo, indi kamo maggamit sang madamo nga mga pulong nga wala sing pulos. Amo ina ang ginahimo sang mga tawo nga wala nakakilala sa Dios. Kay nagahunahuna sila nga sabton sila sang Dios kon malawig ang ila mga pangamuyo. ⁸Indi ninyo pagsunda ang ila ginahimo. Kay nakahibalo na ang aton Amay sang aton mga kinahanglan sa wala pa kita makapangayo. ⁹Gani magpangamuyo kamo sing pareho sini:

'Amay namon nga yara sa langit,

kabay pa nga tahuron ikaw sang mga tawo.

¹⁰ Kabay pa nga maghari ka diri sa amon.

Kag subong nga ang imo kabubut-on ginatuman dira sa langit,

kabay pa nga tumanon man diri sa kalibutan.

¹¹ Hatagi kami sang amon kinahanglanon nga pagkaon sa sini nga adlaw.

¹² Patawara kami sang amon mga sala,

kay ginapatawad man namon ang nakasala sa amon.

¹³ Indi mo kami pag-ipadaog sa mga pagsulay,

kundi luwasa kami kay Satanas.

^a 2 ang ila balos: *nga amo ang pagdayaw sang mga tawo sa ila.*

^b 5 ang ila balos: Tan-awa ang "footnote" sa bersikulo 2.

[Tungod nga ikaw ang Hari, ang Makagagahom, kag ang Dalayawon sa wala sing katapusan.
Amen.]'

¹⁴"Kon ginapatawad ninyo ang mga tawo nga nakasala sa inyo, patawaron man kamo sang inyo Amay nga sa langit. ¹⁵Pero kon indi kamo magpatawad sa ila, ang inyo Amay indi man magpatawad sa inyo."

Ang Pagpanudlo Parte sa Pagpuasa

¹⁶"Kon magpuasa kamo, indi kamo magsunod sa mga tawo nga hipokrito.^a Nagalagaw sila nga wala nagapanghulam-os kag wala nagapanghusay agod mahibaluan sang iban nga nagapauasa sila. Sa pagkamatuod, nabaton na nila ang ila balos, gani wala na sila sing may mabaton halin sa Dios. ¹⁷Pero kon kamo magpuasa, magpanghulam-os kamo kag magpanghusay, ¹⁸agod wala sing may makahibalo nga nagapauasa kamo luwas lang sa inyo Amay nga indi makita. Kag ang inyo Amay nga nakakita sang inyo mga ginahimo sa sekreto amo ang magabalos sa inyo."

Ang Manggad sa Langit
(Lu. 12:33-34)

¹⁹"Indi kamo magtipon sang manggad para sa inyo kaugalingon diri sa kalibutan, tungod kay ang mga sapat-sapat kag ang tuktok magaut-ot sini, ukon mahimo nga sudlon sang makawat ang inyo balay kag kawaton ini. ²⁰Sa baylo, magtipon kamo sang inyo manggad didto sa langit, kay didto wala sing sapat-sapat kag tuktok nga nagaut-ot, kag wala sing makawat nga makasulod. ²¹Kay kon diin ang inyo manggad didto man ang inyo tagipusuon."

Ang Mata Amo ang Suga sang Lawas
(Lu. 11:34-36)

²²"Ang aton mata amo ang suga sang aton lawas. Gani kon masanag ang imo panulok, masanag ang imo bug-os nga lawas. ²³Pero kon madulom ang imo panulok madulman ang imo bug-os nga lawas. Gani kon ang ginasiling nga suga nga yara sa imo wala nagahatag sang kasanag, nian tama gid kadulom ang imo nga kahimtangan."

Sin-o ang Aton dapat Alagaron, Ang Dios ukon ang Manggad?
(Lu. 16:13; 12: 22-31)

²⁴"Wala sang tawo nga makaalagad sa duha ka agalon, kay magasikway siya sa isa kag magahigugma sa isa; magadampig siya sa isa kag magapakalain sa isa. Indi man kamo makaalagad sing dungan sa Dios kag sa manggad.

²⁵"Amo gani nga nagasiling ako sa inyo nga indi kamo magpalibog sa inyo pagpangabuhi, kon ano ang inyo kaunon ukon imnon kag kon ano ang inyo bayuon. Kay kon ginhatagan kamo sang Dios sing kabuhi kag lawas, indi mahimo nga indi niya kamo paghatagan sing pagkaon kag bayo. ²⁶Tan-awa bala ninyo ang mga pispis nga nagalupad-lupad. Wala sila nagatanom, wala sila nagaani, kag wala sila nagatipon bisan ano nga butang sa bodega, pero ginapakaon sila sang inyo Amay. Indi bala mas labaw pa kamo sa mga pispis? ²⁷Sin-o sa inyo ang makapalawig sang inyo kabuhi bisan diutay lang paagi sa inyo pagpalibog? *Wala gid!*

²⁸"Kag ngaa nagapalibog gid kamo kon sa diin kamo makuha sang inyo bayo? Talupangda ninyo kon paano nagatubo ang mga bulak bisan diin. Wala sila nagapangabudlay ukon nagahimo sing ila bayo. ²⁹Sa pagkamatuod, bisan ang bantog kag manggaranon nga hari nga si Solomon, ang iya mga bayo indi makatupong sa katahom sang bisan isa lang sa sini nga mga bulak. ³⁰Kon ginapatahom sang Dios ang mga hilamon nga buhi karon, pero sa ulihi malaya kag tutdan man lang, indi bala nga mas labi pa gid nga pabayuan niya kamo? Kadiutay sang inyo pagtuo! ³¹Gani indi kamo magpalibog kon ano ang inyo kaunon kag imnon, kag kon ano ang inyo bayuon. ³²Amo ina ang ginapalibugan sang mga tawo nga wala

^a 16 hipokrito: *nga nagapakita-kita lang nga nagapauasa sila agod dayawon sila.*

nakakilala sa Dios. Pero nakahibalo ang inyo Amay sa langit nga kinahanglan ninyo ina nga mga butang.

³³ Gani unaha ninyo ang pagpasakop sa paghari sang Dios kag ang pagtuman sa iya kabubut-on, kag ihatag gid niya ang tanan ninyo nga mga kinahanglanon. ³⁴ Gani indi kamo magpalibog parte sa buas, kay ang buas may kaugalingon nga palaligban. Indi kinahanglan nga dugangan pa ninyo ang palaligban nga nagaabot sa kada adlaw.

Chapter 7

Ang Paghukom sa Iban

(Lu. 6:37-38; 41-42)

¹ "Indi ninyo paghukman ang iban agod indi man kamo paghukman *sang Dios*. ² Kay kon ano ang inyo gamiton sa paghukom sa iban amo man ang gamiton *sang Dios* sa paghukom sa inyo. Ang talaksan nga inyo ginagamit sa iban amo man nga talaksan ang gamiton *sang Dios* sa inyo. ³ Ngaa ginahimutaran mo gid ang gamay nga puling sa mata sang imo nga isigkatawo, pero wala mo gani ginaspak ang imo puling nga daw truso kadako? ⁴ Paano ka makasiling sa iya, 'Abi kuhaon ko ang imo puling', kon sa imo mata mismo may puling nga daw truso kadako. ⁵ Hipokrito! Kuhaa anay ang puling nga daw truso kadako sa imo mata, agod masanag ang imo pagkuha sang gamay nga puling sa mata sang imo isigkatawo.

⁶ "Indi ninyo pag-ipilak sa mga ido ang mga butang nga parte sa Dios. Kay basi balikdon kamo kag kagton. Kag indi ninyo pag-ipilak ang inyo mga perlas sa mga baboy, kay pagatasakon lang nila."^a

Magpangayo, Magpalapit sa Dios, kag Magpangamuyo

(Lu. 11:9-13)

⁷ "Magpangayo kamo sa Dios kag hatagan niya kamo. Magpalapit kamo sa iya kag buligan gid niya kamo. Magpangamuyo kamo sa Dios kag sabton niya kamo. ⁸ Kay ang tanan nga nagapangayo sa Dios nagabaton. Ang mga nagapalapit sa iya ginabuligan niya. Kag ang mga nagapangamuyo ginasabat niya.

⁹ Kamo nga mga ginikanan, kon magpangayo sang pagkaon ang inyo bata hatagan bala ninyo sang bato?

¹⁰ Kon magpangayo siya sang isda hatagan bala ninyo sang man-og? Siyempre indi! ¹¹ Ti kon kamo nga mga tawo nga malaot makahibalo maghatag sang maayo nga mga butang sa inyo mga bata, daw ano pa gid ang inyo Amay sa langit! Ihatag gid niya ang maayo nga mga butang sa mga nagapangayo sa iya.

¹² "Kon ano ang inyo luyag nga himuon sa inyo sang inyo isigkatawo, amo man ang inyo himuon sa ila. Amo ini ang husto nga pagtuman sa Kasuguan *ni Moises* kag sa mga ginsulat sang mga propeta."

Ang Makitid nga Puwertahan

(Lu. 13:24)

¹³ "Magsulod kamo sa makitid nga puwertahan, tungod kay masangkad ang puwertahan kag malapad ang dalan nga nagapakadto sa impierno, kag madamo ang nagaagi sa sina nga dalan. ¹⁴ Pero makitid ang puwertahan kag mabudlay ang dalan nga nagapakadto sa kabuhi nga wala sing katapusan, kag diutay lang ang nagaagi sa sina nga dalan."

Ang Kahoy Makilala sa Iya Bunga

(Lu. 6:43-44)

¹⁵ "Mag-andam kamo sa indi matuod nga mga propeta *sang Dios*. Ina nga mga tawo daw mga tumuluo kon tan-awon, pero ang matuod kaangay sila sang mapintas nga mga sapat. ¹⁶ Makilala ninyo sila paagi sa ila mga buhat. Pareho bala sang tunukon nga kahoy-kahoy, wala ini nagapamunga sang higos ukon ubas.

¹⁷ Ang kahoy nga maayo nagapamunga sing maayo. Pero ang malain nga kahoy nagapamunga sing malain.

¹⁸ Ang maayo nga kahoy indi makapamunga sing malain nga bunga, kag ang malain nga kahoy indi

^a 6 Bersikulo 6: *siguro ang buot silingon ni Jesus sa sini nga bersikulo, indi kamo magtudlo sang pulong sang Dios sa mga tawo nga indi luyag magpamati.*

makapamunga sing maayo nga bunga.¹⁹ Ang tanan nga kahoy nga wala nagapamunga sang maayo nga bunga ginatapas kag ginasunog dayon.²⁰ Gani ang indi matuod nga mga propeta *sang Dios* makilala ninyo sa ila mga buhat."

Ang Nagahimo sang Malain indi Pagkilalahon sang Dios
(Lu. 13:25-27)

²¹ "Madamo nga mga tawo ang nagatawag sa akon nga, 'Ginoo,' pero wala nagakahulugan nga makasakop sila sa paghari sang Dios. Ang mga tawo lamang nga nagatuman sang kabubut-on sang akon Amay sa langit amo ang makasakop sa iya paghari.²² Sa adlaw sang paghukom madamo ang magasiling sa akon, 'Ginoo, sa imo ngalan nagwali kami sang imo pulong, nagtabog sang malaot nga mga espiritu, kag naghimo sang madamo nga mga milagro.'²³ Dayon magasiling ako sa ila, 'Wala ako makakilala sa inyo. Palayo kamo sa akon, kamo nga manugbuhat sang malaot!' "

Ang Paanggid Parte sa Duha ka Tawo nga Nagpatindog sang Balay
(Lu. 6:47-49)

²⁴ "Gani ang bisan sin-o nga nagapamati kag nagatuman sang akon mga pagpanudlo, kaangay siya sa tawo nga maalam nga nagpatindog sang iya balay sa pundasyon nga bato.²⁵ Kag bisan mag-ulan sing tudo kag magbaha, kag magwas-was ang mabaskog nga hangin sa balay, indi ini maguba tungod nga ginpatindog ini sa mapag-on nga pundasyon.²⁶ Pero ang tawo nga nakabati sang akon mga pagpanudlo, ugaling wala nagatuman, pareho siya sa tawo nga buang-buang nga nagpatindog sang iya balay sa balas.²⁷ Kag kon mag-ulan sing tudo kag magbaha, kag magwas-was ang mabaskog nga hangin sa balay, matumba ang iya balay, kag magarinagamak hasta mawasak."

Ang Awtoridad ni Jesus

²⁸ Pagkatapos hambal ni Jesus sini nga mga butang, natingala gid ang mga tawo²⁹ tungod nga nagtudlo siya nga may awtoridad, kag indi kaangay sang ila mga manunudlo sang Kasuguan.

Chapter 8

Gin-ayo ni Jesus Ang Tawo nga Aruon
(Mc. 1:40-45; Lu. 5:12-16)

¹ Pagkatapos panudlo ni Jesus didto sa bakulod, nagdulhog siya kag madamo nga mga tawo ang nagsunod sa iya.² Dayon, may isa ka aruon nga nagpalapit sa iya kag nagluhod. Siling niya, "Ginoo, kon gusto mo, mapaayo mo ako sa akon aro nga mahigko."³ Dayon gintandog siya ni Jesus nga nagasiling, "Gusto ko. Magmatinlo ka!" Sa gilayon nag-ayo siya sa iya aro.⁴ Kag nagsiling si Jesus sa iya, "Indi ka gid magpanugid bisan kay sin-o parte sini, kundi magderetso ka sa pari kag magpatan-aw sa iya. Dayon maghalad ka sang halad nga ginsugo ni Moises sa pagpamatuod sa mga tawo nga matinlo ka na."

Gin-ayo ni Jesus ang Suluguon sang Kapitan
(Lu. 7:1-10)

⁵ Karon, sang nagapasulod si Jesus sa banwa sang Capernaum, ginsugata siya sang isa ka kapitan sang mga soldado nga Romanhon. Nagpakitluoy siya nga nagasiling,⁶ "Ginoo, ang akon suluguon nagamasakit didto sa balay. Indi na siya makahulag kag puwerte gid ang iya pag-antos."⁷ Nagsiling si Jesus sa iya, "Sige, kadtuan ko siya kag ayuhon."⁸ Pero nagsabat ang kapitan, "Ginoo, indi ako takos nga magpasulod sa imo sa akon balay. Maghambal ka lang kag magaayo ang akon suluguon."⁹ Nahibaluan ko ini tungod kay ako sa idalom man sang mga opisyal, kag may mga soldado man sa idalom ko. Gani kon magmando ako sa isa 'lakat,' nagalakat siya, kag kon magmando ako sa isa, 'kadto diri,' nagakadto siya. Kag kon ano ang akon ginasugo sa akon ulipon, ginahimo niya."¹⁰ Pagkabati sadto ni Jesus natingala gid siya. Kag nagsiling siya

^a 9 ang iya buot silingon, nagatuo siya nga kon ano ang ihambal ni Jesus matuman.

sa mga tawo nga nagasunod sa iya, "Wala pa gid ako nakakita sang tawo sa Israel nga may pagtuo nga pareho sini. ¹¹ Gani tandai ninyo ini! Madamo nga mga indi Judio halin sa bisan diin nga bahin sang kalibutan ang magapungko upod kay Abraham, Isaac, kag Jacob sa punsyon sa paghari sang Dios. ¹² Pero madamo nga mga Israelinhon nga amo kuntani ang masakop sa paghari *sang Dios* ang ipilak sa guwa, didto sa kadudulman nga sa diin magahinibi sila kag magabagrot ang ila mga ngipon." ¹³ Nagsiling si Jesus sa kapitan, "Pauli ka, matabo ang imo ginatuohan." Kag sa sadto gid nga tion nag-ayo ang suluguon sang kapitan.

Madamo ang Ginpang-ayo ni Jesus
(Mc. 1:29-34; Lu. 4:38-41)

¹⁴ Nagkadto si Jesus sa balay ni Pedro. Pag-abot niya didto, nakita niya ang ugangan ni Pedro nga babayi nga nagahigda nga may hilanat. ¹⁵ Gintandog ni Jesus ang iya kamot, kag sa gilayon nag-ayo siya. Nagbangon siya kag nagpreparar sang pagkaon para sa ila ni Jesus.

¹⁶ Sang sirom na, madamo nga mga tawo nga may malaot nga espiritu ang gindala kay Jesus. Sa isa lang niya ka paghambal naghalalin ang malaot nga mga espiritu, kag ang tanan nga mga masakiton ginpang-ayo niya. ¹⁷ Ginhimo niya ini agod matuman ang ginsiling ni propeta Isaias,

"Siya gid ang nagkuha sang aton mga masakit,
kag nag-ayo sang aton mga balatian."

Ang Pagsunod kay Jesus
(Lu. 9:57-62)

¹⁸ Sang makita ni Jesus nga madamo nga mga tawo ang nagtilipon didto sa iya, ginsugo niya ang iya mga sumulunod nga magtabok sa pihak sang linaw. ^a ¹⁹ Karon, may manunudlo sang Kasuguan nga nagpalapit sa iya kag nagsiling, "Manunudlo, maupod ako sa imo bisan diin ka makadto." ²⁰ Nagsiling si Jesus sa iya, "Ang mga singgalong ^b may mga buho nga ginapaulian kag ang mga pispis may mga pugad, pero ako nga Anak sang Tawo wala sang balay nga akon gid nga sarang mapahuwayan." ²¹ May isa pa ka sumulunod ni Jesus nga nagsiling, "Ginoo, mapauli anay ako sa paglubong sang akon amay." ^c ²² Nagsabat si Jesus sa iya, "Upod ka sa akon kag pabay-i ang mga patay sa paglubong sang ila mga patay."

Ginpauntat ni Jesus ang Mabaskog nga Hangin
(Mc. 4:35-41; Lu. 8:22-25)

²³ Dayon nagsakay si Jesus sa sakayan, kag nag-upod sa iya ang iya mga sumulunod. ²⁴ Samtang nagapanakayon sila, hinali lang nga nagbaskog ang hangin, kag daw indi na kitaon ang ila sakayan tungod sa kadalagko sang mga balod. Pero sige lang ang tulog ni Jesus. ²⁵ Gani ginpalapitan siya sang iya mga sumulunod kag ginpukaw nga nagsiling, "Ginoo, luwasa kami! Malumos kita!" ²⁶ Nagsiling si Jesus sa ila, "Nгаа bala nahadlok gid kamo? Kulang ang inyo pagtuo." Dayon nagbangon siya kag ginmanduan niya ang hangin kag ang mga balod nga mag-untat. Kag sa gilayon naglinaw. ²⁷ Natingala gid ang iya mga sumulunod kag nagsiling sila, "Ano bala ini nga tawo nga bisan ang hangin kag ang mga balod nagatuman sa iya?"

Gin-ayo ni Jesus ang Duha ka Tawo nga May Malaot nga mga Espiritu
(Mc. 5:1-20; Lu. 8:26-39)

²⁸ Pag-abot nila sa tabok sang linaw, sa lugar nga sakop sang Gadara, ginsugata si Jesus sang duha ka tawo nga naghalin sa mga kuweba nga lulubngan. Ining duha ka tawo ginagamhan sang malaot nga mga

^a 18 linaw: *sa English, lake*

^b 20 singgalong: *Sa iban nga Visaya, singgarong; sa English, fox.*

^c 21 mapauli anay ako sa paglubong sang akon amay: *Siguro ang buot silingon, mapauli anay ako, kag kon patay na ang akon amay kag napalubong na, masunod ako sa imo.*

espiritu. Mabangis sila kaayo, gani nahadlok ang mga tawo nga mag-agi didto. ²⁹ Pagkakita nila kay Jesus nagsinggit sila, "Ikaw nga Anak sang Dios, ano ang imo labot sa amon? Nagkadto ka bala diri agod silutan kami sa wala pa ang tion?" ³⁰ Didto sa unhan may madamo nga mga baboy nga nagakaon. ³¹ Nagpakitluoy ang malaot nga mga espiritu nga nagsiling, "Kon tabugon mo gid man kami, tuguti na lang kami nga magsulod didto sa mga baboy." ³² Nagsiling si Jesus sa ila, "Sige lakat kamo!" Gani nagguwa sila sa duha ka tawo kag nagsulod sa mga baboy. Dayon nagdinaguso ang mga baboy padulhog sa banglid deretso sa tubig kag nagkalalumos.

³³ Nagdinalagan ang mga manugsagod sang baboy pakadto sa banwa kag nagpanugid kon ano ang natabo sa mga baboy kag sa duha ka tawo nga gin-gamhan sang malaot nga mga espiritu. ³⁴ Gani ang tanan nga tawo sa banwa nagkadto kay Jesus kag nagpakitluoy nga maghalin siya sa ila lugar.

Chapter 9

Gin-ayo ni Jesus ang Paralitiko

(Mc. 2:1-12; Lu. 5:17-26)

¹ Gani nagsakay si Jesus kag ang iya kaupdanan sa sakayan pabalik sa tabok sang linaw. Pag-abot nila didto nagpauli dayon si Jesus sa iya banwa. ² Sang didto na siya, may mga tawo nga nag-abot nga nagatuwang sang tawo nga paralitiko. Pagkakita ni Jesus nga dako ang ila pagtuo sa iya, nagsiling siya sa paralitiko, "Indi ka magkahadlok, kay ang imo mga sala ginpatawad na!" ³ Karon, may mga manunudlo sang Kasuguan didto nga nakabati, gani nagsiling sila sa ila kaugalingon, "Ang ginahambal sini nga tawo kontra sa Dios." ⁴ Nahibaluan ni Jesus kon ano ang ila ginahunahuna, gani nagsiling siya sa ila, "Nгаа bala malain ang inyo ginahunahuna?" ⁵ Diin bala ang mas mahapos, ang magsiling, 'Ginpatawad na ang imo mga sala,' ukon ang magsiling, 'Magtindog ka kag maglakat?' ⁶ Karon pamatud-an ko sa inyo paagi sa pag-ayo sa sini nga paralitiko nga ako nga Anak sang Tawo may gahom diri sa duta sa pagpatawad sang mga sala." Dayon nagsiling siya sa paralitiko, "Magtindog ka, dal-a ang imo hiligdaan kag magpauli." ⁷ Nagbangon dayon ang paralitiko kag nagpauli. ⁸ Pagkakita sadto sang mga tawo hinadlukan sila, kag gindayaw nila ang Dios kay naghatag siya sa mga tawo sang gahom nga kaangay sadto.

Gintawag ni Jesus si Mateo

(Mc. 2:13-17; Lu. 5:27-32)

⁹ Sang paghalin ni Jesus didto, nakita niya ang manugsukot sang buhis nga si Mateo nga nagapungko sa balayaran sang buhis. Nagsiling si Jesus sa iya, "Dali, upod ka sa akon." Kag nagtindog si Mateo kag nagsunod kay Jesus.

¹⁰ Karon, samtang nagakaon si Jesus kag ang iya mga sumulunod sa balay ni Mateo, madamo nga mga manugsukot sang buhis kag iban pa nga *ginakilala nga* mga makasasala ang nag-abot kag nag-upod kaon sa ila. ¹¹ Nakita ini sang mga Pariseo. Gani ginpamangkot nila ang iya mga sumulunod, "Nгаа nagaupod kaon ang inyo manunudlo sa mga manugsukot sang buhis kag sa iban pa nga mga makasasala?" ¹² Ini nga pamangkot nabatian ni Jesus, gani ginsabat niya sila *paagi sa paanggid*, "Ang tawo nga maayo ang lawas wala nagakinahanglan sang doktor, kundi ang nagamasakit lang. ¹³ Usisaa ninyo kon ano ang kahulugan sang ginasing sa Kasulatan, 'Indi ang inyo mga halad ang akon luyag kundi ang inyo kaluoy sa isa kag isa.' Wala ako nagkadto diri sa pagtawag sa mga *nagakilala nga sila* matarong, kundi sa mga makasasala."

Pamangkot Parte sa Pagpuasa

(Mc. 2:18-22; Lu. 5:33-39)

¹⁴ May mga sumulunod si Juan *nga manugbautiso* nga nagkadto kay Jesus kag nagpamangkot, "Kami kag ang mga Pariseo permi nagapuasa. Pero nгаа ang imo mga sumulunod wala nagapuasa?" ¹⁵ Nagsabat si Jesus sa ila, "Magakasubo bala ang mga bisita samtang kaupod pa nila ang nobyo? Siyempre indi! Pero magaabot ang tion nga kuhaon ang nobyo sa ila kag amo na ina ang ila pagpuasa."

¹⁶ *Nagsiling pa gid si Jesus*, "Indi maayo nga itukap sa daan nga bayo ang bag-o nga tela nga wala pa malabhan, tungod nga magakulo ang bag-o nga tela kag magadako pa gid ang gisi." ¹⁷ Indi man maayo kon ibutang ang bag-o nga bino sa daan nga suludlan nga panit. Kay mabusdik ang suludlan kag mausik ang bino, kag ang suludlan indi na mapuslan. Sa baylo, ginasulod ang bag-o nga bino sa bag-o nga suludlan nga panit, kag ining duha magadugay.^{18a}

Ang Patay nga Bata nga Babayi kag ang Babayi nga Nagtandog kay Jesus
(Mc. 5:21-43; Lu. 8:40-56)

¹⁸ Samtang nagahambal pa si Jesus, nag-abot ang isa ka manugdumala sang simbahan sang mga Judio. Nagluhod siya kay Jesus kag nagpakitluoy nga nagsiling, "Ang akon anak nga babayi bag-o gid lang mapatay, pero kon kadtuan mo siya kag itungtong mo ang imo kamot sa iya, nagatuo ako nga mabuhi siya liwat." ¹⁹ Gani nagtindog si Jesus kag nag-upod sa iya. Nag-upod man ang mga sumulunod ni Jesus.

²⁰⁻²¹ Samtang nagalakat sila, may babayi nga nagpalapit sa likod ni Jesus. Yadto nga babayi ginapanguwaan sang dugo sa sulod sang dose ka tuig. Naghunahuna siya nga kon makatandog lang siya sa bayo ni Jesus magaayo gid siya. Gani gintandog niya ang punta sang bayo ni Jesus. ²² Nagliso dayon si Jesus kag pagkakita niya sa babayi nagsiling siya, "Anak, magkalipay ka! Ang imo pagtuo *sa akon* nag-ayo^b sa imo." Sa gilayon nag-ayo siya.

²³ Nagpadayon si Jesus sa balay sang manugdumala. Sang pagsulod niya, nakita niya nga didto ang mga musikero para sa lubong kag ang mga tawo nga nagaginahod. ²⁴ Gani nagsiling siya sa mga tawo, "Guwa kamo anay! Kay indi patay ang bata kundi nagakatulog lang." Ginkadlawan nila si Jesus. ²⁵ Sang ginpaguwa na ang mga tawo, nagsulod dayon si Jesus sa kuwarto sang bata. Gin-uyatan niya ang kamot sang bata kag nagbangon ini. ²⁶ Kag ang balita parte sini naglapnag sa tanan nga mga banwa sa palibot.

Gin-ayo ni Jesus ang Duha ka Bulag

²⁷ Paghalin ni Jesus sa sadto nga lugar, may duha ka bulag nga nagsunod sa iya nga nagsinggit, "Kaliwat ni David,^c kaluoyi kami!" ²⁸ Sang pag-abot ni Jesus sa balay nga iya ginadayunan, nagpalapit sa iya yadtong duha ka bulag. Ginpamangkot niya sila, "Nagatuo bala kamo nga sarang ko kamo maayo?" Nagsabat sila, "Huo, nagatuo kami." ²⁹ Gintandog dayon ni Jesus ang ila mga mata kag nagsiling, "Suno sa inyo pagtuo pagahimuon ina sa inyo." ³⁰ Sa gilayon nag-ayo ang ila mga mata kag nakakita na sila. Ginpaandaman sila ni Jesus nga indi gid sila magpanugid bisan kay sin-o. ³¹ Pero naglakat sila kag ginpanugid nila sa bug-os nga lugar kon ano ang ginhimo ni Jesus sa ila.

Gin-ayo ni Jesus ang Apa

³² Sang nagapauli na sila, may gindala kay Jesus nga apa tungod kay ginagamhan siya sang malaot nga espiritu. ³³ Pagkatapos nga napaguwa ni Jesus ang malaot nga espiritu, nakahambal gilayon ang apa. Natingala gid ang mga tawo. Nagsiling sila, "Halin pa sang una wala kita sing may nakita kaangay sini sa bug-os nga Israel." ³⁴ Pero nagsiling ang mga Pariseo, "Ang pangulo sang malaot nga mga espiritu amo ang naghatag sa iya sang gahom agod matabog niya ang malaot nga mga espiritu."

Naluoy si Jesus sa mga Tawo

³⁵ Naglibot si Jesus sa mga banwa kag mga baryo, kag nagpanudlo siya sa mga simbahan sang mga Judio. Ginwali niya ang Maayong Balita parte sa paghari sang Dios, kag ginpang-ayo niya ang mga tawo nga may nagkalain-lain nga mga balatian. ³⁶ Pagkakita niya sa madamo nga mga tawo, naluoy gid siya sa ila tungod nga madamo ang ila mga palaligban pero wala sing may nagabulig sa ila. Kaangay sila sang mga

^a 16-17 Nagsugid si Jesus sini nga mga paanggid agod itudlo sa ila nga indi mahimo nga simpunon ang iya mga pagpanudlo kag ang daan nga mga pagpanudlo sang mga Judio.

^b 22 nag-ayo: *ukon* nagluwas.

^c 27 Kaliwat ni David: *buot silingon*, manunubli sang ginharian ni David.

karnero nga wala sing manugbantay.³⁷ Gani nagsiling siya sa iya mga sumulunod, "Malapad ang alanihon,^a pero diutay gid lang ang manug-ani.³⁸ Gani magpangamuyo kamo sa Ginoo nga magpadala siya sang mga manug-ani sa iya alanihon."

Chapter 10

Ang Dose ka Apostoles
(Mc. 3:13-19; Lu. 6:12-16)

¹ Gintawag ni Jesus ang iya dose ka mga sumulunod kag ginhatagan niya sila sing gahom sa pagtabog sang malaot nga mga espiritu. Ginhatagan man niya sila sang gahom sa pag-ayo sang bisan ano nga klase sang balatian.² Amo ini ang ngalan sang dose ka mga apostoles: si Simon (nga ginatawag Pedro) nga amo ang nagapanguna sa ila, si Andres nga iya utod, ang duha ka mga anak ni Zebedeo nga si Santiago kag si Juan,³ si Felipe, si Bartolome, si Tomas kag si Mateo (nga manugsukot sang buhis), si Santiago nga anak ni Alfeo, si Tadeo,⁴ si Simon (nga rebelde anay sa gobyerno sang Roma), kag si Judas Iscariote nga amo ang nagluib kay Jesus.

Ang Buluhaton sang Dose ka Apostoles
(Mc. 6:7-13; Lu. 9:1-6)

⁵ Sa wala pa mapalakat ni Jesus ang dose *ka apostoles* ginsilingan niya sila, "Indi kamo magkadto sa mga lugar sang mga indi Judio ukon sa mga banwa sang Samaria,⁶ kundi kadtui ninyo ang mga kaliwat ni Israel. Kaangay sila sang mga karnero nga nagtalang.⁷ Ibantala ninyo sa ila nga tion na ini nga ang Dios magahari sa mga tawo.⁸ Ayuha ninyo ang mga masakiton, banhawa ninyo ang mga patay, ayuha ninyo ang mga aruon, kag tabuga ninyo ang malaot nga mga espiritu. Nakabaton kamo sa Dios nga wala sing bayad, gani maghatag man kamo nga wala sing bayad.⁹ Indi kamo magbalon sing kuwarta,¹⁰ ukon bag, ukon ilislan nga bayo, ukon sandalyas, ukon baston, kay ang nagapangabudlay dapat gid man nga hatagan sang iya mga kinahanglanon.

¹¹ "Kon magsulod kamo sa isa ka banwa ukon sa isa ka baryo, magpangita kamo sang tawo nga maalwan nga magbaton sa inyo. Kag didto kamo magdayon hasta maghalin kamo sa sina nga lugar.¹² Sa inyo pagsulod sa balay nga magabaton sa inyo, bendisyunan ninyo ang mga nagaestar didto.¹³ Kon ang panimalay nga ina maayo nga mga tawo, bendisyuni ninyo sila, pero kon indi, indi ninyo pagbendisyuni.¹⁴ Kon may mga panimalay ukon banwa nga indi gid magbaton sa inyo ukon indi gid magpamati sa inyo ginasiling, bayai na lang ninyo sila. Paghalin ninyo, taktaka ninyo ang yab-ok sa inyo tiil bilang paandam batok sa ila.¹⁵ Sa pagkamuod, ang silot nga ila pagabatunon sa Adlaw sang Paghukom labaw pa sa silot nga mabaton sang mga taga-Sodoma kag mga taga-Gomora."

Ang Palaabuton nga mga Paghingabot
(Mc. 13:9-13; Lu. 12:12-17)

¹⁶ "Tandai ninyo ini! Pareho kamo sang mga karnero nga akon ginapadala sa mapintas nga mga sapat. Gani magmaalam kamo pareho sang mga man-og, pero dapat pareho man kamo sang mga pating nga wala nagahimo sang malain.¹⁷ Mag-andam kamo sa ila, kay pagadakpon nila kamo kag dalhon sa mga hukmanan kag pagahanuton nila kamo sa ila mga simbahan.¹⁸ Iakusar nila kamo sa mga gobernador kag mga hari tungod sang inyo pagsunod sa akon, kag didto magasugid kamo sang Maayong Balita sa ila upod sa ila mga tinawo nga indi Judio.¹⁹ Kon imbistigaron na kamo, indi kamo magpalibog kon ano ang inyo ihambal, kag kon paano kamo magsabat. Kay kon kamo didto na, ang Espiritu Santo amo ang magatudlo sa inyo kon ano ang inyo isabat.²⁰ Gani ang inyo ihambal indi inyo kundi iya sang Espiritu nga halin sa inyo Amay. Siya ang magahambal paagi sa inyo.

^a 37 Malapad ang alanihon: *buot silingon*, Madamo nga mga tawo nga naaman sa pagbaton sang Maayong Balita. Kaangay sila sang alanihon nga husto na gid anihon.

²¹ "Sa sina nga mga inadlaw may mga tawo nga magapapatay sang ila mga utod. May mga amay nga magapapatay sang ila mga anak. Kag may mga anak nga magakontra sa ila mga ginikanan, kag ipapatay nila sila. ²² Dumtan kamo sang tanan tungod nga kamo akon mga sumulunod. Pero ang nagapadayon sa pagsunod sa akon hasta sa katapusan amo ang maluwas. ²³ Kon hingabuton kamo sa isa ka banwa, magpalagyo kamo pakadto sa isa ka banwa. Kay sa pagkamatuod, sa wala pa ninyo malibot ang tanan nga mga banwa sang Israel, ako nga Anak sang Tawo magabalik.

²⁴ "Wala sang estudyante nga nagalabaw sa iya maestro, kag wala sang ulipon nga nagalabaw sa iya agalon. ²⁵ Gani tuman na sa estudyante nga mangin pareho sa iya maestro, kag sa ulipon nga mangin pareho sa iya agalon. Kon ako nga nagapamuno sa inyo gintawag nga Satanas, ano pa gid ayhan kalain ang ila itawag sa inyo nga akon mga sumulunod."

Ang Dapat Kahadlukan
(Lu. 12:2-7)

²⁶ "Gani indi kamo magkahadlok sa mga tawo. Kay wala sang tinago nga indi mahibaluan sa ulihi. ²⁷ Ang mga butang nga sa inyo ko lang ginasugid, isugid ninyo sa tanan. Kag ang mga butang nga akon ginahutik sa inyo, ibantala ninyo sa mga tawo. ²⁸ Indi kamo magkahadlok sa mga tawo nga makapatay sa inyo lawas pero indi makapatay sa inyo kalag. Ang Dios amo ang dapat ninyo kahadlukan, tungod nga siya ang sarang makalaglag sa inyo lawas kag sa inyo kalag sa impiyerno. ²⁹ Indi bala barato lang ang pispis nga gamay? Pero wala sang isa sa ila nga mahulog sa duta nga indi suno sa pagbuot sang inyo Amay. ³⁰ Kag kon parte sa inyo, bisan pa ang inyo buhok sa ulo naisip niya tanan. ³¹ Gani indi kamo magkahadlok, kay mas mahal pa kamo sang sa mga pispis."

Ang Pagkilala kay Cristo
(Lu. 12:8-9)

³² "Ang bisan sin-o nga nagasugid sa mga tawo nga ako iya Ginoo, kilalahon ko man siya sa atubangan sang akon Amay sa langit. ³³ Pero ang bisan sin-o nga nagapanginwala sa akon sa atubangan sang mga tawo, ipanginwala ko man sa atubangan sang akon Amay sa langit."

Ang mga Panimalay Magailinaway Tungod kay Cristo
(Lu. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ "Indi kamo maghunahuna nga nagkadto ako diri sa kalibutan agod mangin maayo ang relasyon sang isa kag isa. Wala ako nagkadto diri agod mangin maayo ang relasyon sang mga tawo. ³⁵ Nagkadto ako diri agod magkontra ang mga bata nga lalaki sa ila mga amay, ang mga bata nga babayi sa ila mga iloy, kag ang mga umagad nga babayi sa ila mga ugangan nga babayi. ³⁶ Ang mangin kontra sang mga tawo amo mismo ang katapo sang iya kaugalingon nga panimalay.

³⁷ "Pero ang nagahigugma sang iya amay ukon sang iya iloy labaw sa akon indi takos sa akon. Kag ang nagahigugma sang iya mga anak labaw sa akon indi takos sa akon. ³⁸ Ang bisan sin-o nga indi magsunod sa akon tungod kay kamatayon ang iya atubangan indi takos sa akon. ³⁹ Ang nagapaniguro nga indi madula ang iya kabuhi madula pa gani. Pero ang nagasikway sang iya kabuhi tungod sa iya pagsunod sa akon makabaton sang kabuhi nga wala sing katapusan."

Ang mga Balos
(Mc. 9:41)

⁴⁰ "Ang tawo nga nagabaton sa inyo nagabaton man sa akon. Kag ang mga nagabaton sa akon nagabaton man sa nagpadala sa akon. ⁴¹ Ang tawo nga nagabaton sang manughambal sang Dios tungod kay siya isa gid ka manughambal sang Dios magabaton sang balos halin sa Dios pareho sang pagabatonon sang manughambal sang Dios. Kag ang nagabaton sang matarong nga tawo tungod kay siya isa gid ka matarong magabaton sang balos halin sa Dios pareho sang pagabatonon sang matarong nga tawo. ⁴² Kag ang bisan

sin-o nga magahatag sang bisan isa lang ka baso nga tubig sa isa sang akon pinakakubos nga sumulunod tungod kay siya akon sumulunod, ina nga tawo magabaton gid sang iya balos."

Chapter 11

Si Jesus kag si Juan nga Manugbautiso

(Lu. 7:18-35)

¹ Pagkatapos nga natudluan ni Jesus ang iya dose ka mga sumulunod, nagkadto siya sa palibot nga mga banwa agod magtudlo kag magwali sa mga tawo.

² Sang yara pa si Juan nga manugbautiso sa sulod sang prisohan, nabatian niya ang parte sa mga ginhimo ni Cristo, gani ginpakadto niya kay Cristo ang iya mga sumulunod agod magpamangkot.

³ Nagsiling sila kay Jesus, "Sugiri kami, ikaw bala ang amon ginapaabot ukon mahulat pa kami sang iban?"

⁴ Ginsabat sila ni Jesus, "Magbalik kamo kay Juan kag sugiri ninyo siya sang inyo nakita kag nabatian.

⁵ Sugiri ninyo siya nga ang mga bulag nakakita, ang mga piang nakalakat, ang mga aruon nag-ayo, ang mga bungol nakabati, ang mga patay nabanhaw, kag ang Maayong Balita ginawali sa mga imol. ⁶ Bulahan ang mga tawo nga wala nagaduha-duha sa akon."

⁷ Sang makahalina ang mga sumulunod ni Juan, nagpamangkot si Jesus sa mga tawo, "Sang pagkadto ninyo kay Juan sa kamingawan, ano ang inyo ginapaabot nga makita? Nagkadto bala kamo didto agod makita ninyo ang *tawo nga nagapaayon-ayon lang pareho sang* kugon nga ginahapay-hapay sang hangin?"

⁸ Ukon nagkadto bala kamo didto agod makita ninyo ang tawo nga nagabayong sang malahalona? Pero ang nagabayong sang malahalona nagaestar sa mga palasyo. ⁹ Abi sugiri ninyo ako kon nga nagkadto kamo didto.

Indi bala para makita ninyo ang propeta *sang Dios?* Huo, kag labaw pa gani siya sa propeta. ¹⁰ Kay siya amo ang ginasing sang Dios sa Kasulatan, 'Ipadala ko ang akon manugbalita una sa imo sa pagpreparar sang imo alagyan.' "

¹¹ Nagsiling pa gid si Jesus, "Sa pagkamatuod, hasta karon wala pa gid sing may natawo sa kalibutan nga maglabaw pa kay Juan. Pero karon ang bisan sin-o nga labing kubos sa mga nagapasakop sa paghari sang Dios mas labaw pa kay Juan. ¹² Halin sang pagwali ni Juan hasta karon, nagapamilit ang mga tawo nga masakop sila sa paghari sang Dios. ¹³ Kay sa wala pa mag-abot si Juan, ang tanan nga mga propeta kag ang Kasuguan nagatudlo na parte sa paghari sang Dios. ¹⁴ Kag kon patihon ninyo ang ila mga mensahi, si Juan amo si Elias nga gintagna nga magaabot. ¹⁵ Dapat intiendihon gid ninyo ining inyong nabatian.

¹⁶ "Karon, sa ano ko bala ipaanggid ang mga tawo sa sini nga tiyempo? Pareho sila sang mga bata nga nagapungko sa plasa *nga nagahampang*. Ang isa ka grupo nagasing sa isa, ¹⁷ 'Gintukuran namon kamo sang sunata nga para sa kasal, pero wala kamo magsaot. Ginkantahan namon kamo sang kanta nga para sa patay, pero wala man kamo maghibi.' ¹⁸ *Ang mga tawo sa sini nga tiyempo pareho man sa ila*, kay sang pag-abot ni Juan, nakita nila nga nagapuasa siya kag wala nagainom sang bino, gani nagasing sila nga may malaot siya nga espiritu. ¹⁹ Kag ako nga Anak sang Tawo, pag-abot ko, nakita nila nga nagakaon kag nagainom, gani nagasing sila nga palakaon ako kag palainom. Nagasing pa gid sila nga abyan ako sang mga manugsukot sang buhis kag sang *iban pa nga* makasasala. Pero indi bali, ang mga tawo nga nagasunod sa kabubut-on sang Dios nagapamatuod nga husto ang ginapahimo sang Dios."

Ang mga Banwa nga Indi Magtuo kay Jesus

(Lu. 10:13-15)

²⁰ Pagkatapos sadto, naghambal si Jesus batok sa mga banwa sa diin naghimo siya sang madamo nga mga milagro, tungod kay wala sila maghinulsol sang ila mga sala. ²¹ Nagsiling siya, "Kaluluoy kamo nga mga taga-Corazin! Kaluluoy man kamo nga mga taga-Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga akon ginhimo sa inyo ginhimo ko sa Tiro kag sa Sidon, dugay na kuntani sila nagbayo sang sako kag nagbutang sing abo sa ila mga ulo sa pagpakilala nga sila nagahinulsol sang ila mga sala. ²² Gani dumduma ninyo nga

sa adlaw nga ang Dios maghukom, ang silot nga para sa inyo sobra pa sa silot nga para sa mga taga-Tiro kag taga-Sidon.²³ Kag kamo nga taga-Capernaum nagahunahuna nga dayawon kamo sang tanan. Pero sa impiyerno gid kamo itagbong! Kay kon ang mga milagro nga akon ginhimo sa inyo ginhimo ko sa Sodoma, kuntani ang Sodoma yara pa hasta karon!²⁴ Gani dumduma ninyo nga sa adlaw nga ang Dios maghukom, ang silot nga inyo batunon sobra pa sa silot nga para sa taga-Sodoma."

May Kapahuwayan kay Jesus
(Lu. 10:21-22)

²⁵ Dayon nagpangamuyo si Jesus, "Amay, nga tag-iya sang langit kag sang duta, ginadayaw ko ikaw tungod nga ang kamatuoran nga gintago mo sa mga *tawo nga ginakabig nga mga* maalam kag may mga tinun-an ginpahayag mo sa mga tawo nga kaangay sang mga bata *nga diutay lang ang kaalam*."²⁶ Amay, salamat gid nga amo ina ang imo kabubut-on."

²⁷ *Pagkatapos sadto, nagsiling si Jesus sa mga tawo*, "Ang tanan nga mga butang gintugyan sa akon sang akon Amay. Ang Amay lang ang nakakilala sa *akon nga iya* Anak. Kag ang nakakilala sa Amay ako gid lang nga iya Anak kag ang mga tawo nga buot ko nga ipakilala sa Amay."

²⁸ "Palapit kamo sa akon, tanan kamo nga ginabudlayan kag ginabug-atan kag papahuwayon ko kamo.²⁹ Magsunod kamo kag magpatudlo sa akon kay malulo ako kag mabuot. Makapahuway kamo,³⁰ kay ang akon mga sugo mahapos nga tumanon kag mamag-an lang ang akon ginapahimo."

Chapter 12

Ang Pamangkot Parte sa Adlaw nga Inugpahuway
(Mc. 2:23-28; Lu. 6:1-5)

¹ Isa sadto ka tion, sa Adlaw nga Inugpahuway, nagaagi sila ni Jesus sa kaumahan sang trigo.^a Gutom gid ang iya mga sumulunod, gani nagpangutol^b sila sang mga uhay sang trigo kag nagkaon.² Pagkakita sadto sang mga Pariseo nagsiling sila kay Jesus, "Tan-awa ang ginahimo sang imo mga sumulunod! Adlaw nga Inugpahuway subong kag ginadilian sang Kasuguan ang ila ginahimo."³ Ginsabat sila ni Jesus, "Wala bala ninyo mabasahi sa Kasulatan ang ginhimo ni David sang siya kag ang iya mga kaupod gin-gutom?"⁴ Nagsulod siya sa balay sang Dios kag ginkaon niya kag sang iya mga kaupod ang tinapay nga ginhalad sa Dios. *Wala sila nakasala bisan pa* ginadilian sang Kasuguan ang magkaon sadto luwas lang sa mga pari.⁵ Kag isa pa, wala bala ninyo mabasahi sa mga ginsulat ni Moises nga ang mga pari mismo sa templo nagasupak sang Kasuguan kada Adlaw nga Inugpahuway tungod nga wala sila nagapahuway? Pero wala sila nakasala.⁶ Ang matuod may yari diri nga mas importante pa sa templo.⁷⁻⁸ Kay ako nga Anak sang Tawo may gahom sa pagsiling kon ano ang husto nga himuon sa Adlaw nga Inugpahuway. Kon naintiendihan ninyo ining *ginasiling sang Dios sa Kasulatan*, "Wala ako naluyag sa inyo mga halad, kundi luyag ko nga mangin maluluy-on kamo sa inyo isigkatawo," wala ninyo kuntani pagpakalaina ang mga tawo nga wala sing sala."

Ang Tawo nga Naitos ang Iya Kamot
(Mc. 3:1-6; Lu. 6:6-11)

⁹ Pagkatapos sadto, naghalin si Jesus didto kag nagkadto sa isa sang mga simbahan sang mga Judio.¹⁰ May tawo didto nga naitos ang iya kamot. Kag may mga Pariseo man didto nga nagapanilag kag nagapangita sang paagi agod iakusar nila si Jesus sa iya ginahimo. Gani nagpamangkot sila kay Jesus, "Tugot bala ang pag-ayo sang masakiton sa Adlaw nga Inugpahuway?"¹¹ Nagsabat si Jesus sa ila, "Abi may karnero kamo nga nahulog sa buho sa Adlaw nga Inugpahuway. Ano, pabay-an lang bala ninyo tungod kay Adlaw nga Inugpahuway? Siyempre indi!"¹² Pero ang tawo mas importante pa sang sa karnero.

^a 1 trigo: sa English, wheat.

^b 1 nagpangutol: sa iban nga Visaya, nagpang-utod

Gani wala ta ginaspak ang Kasuguan kon nagabulig kita sa aton isigkatawo bisan pa sa Adlaw nga Inugpahuway." ¹³ Dayon nagsiling si Jesus sa tawo *nga naitos ang iya kamot*, "Untaya ang imo kamot." Gin-untay niya, kag nag-ayo ini pareho sang isa niya ka kamot. ¹⁴ Dayon nagguwa ang mga Pariseo kag nagplano sila kon paano nila mapatay si Jesus.

Ang Pinili nga Alagad sang Dios

¹⁵ Sang mahibalan ni Jesus ang plano sang mga Pariseo, naghalin siya sa sadto nga lugar. Madamo nga mga tawo ang nagsunod sa iya kag gin-ayo niya ang tanan nga mga masakiton. ¹⁶ Ginpaandaman niya sila nga indi magpanugid sa iban parte sa iya. ¹⁷ Katumanan ini sang ginsiling sang *Dios paagi kay propeta Isaias*:

¹⁸ "Amo ini ang akon ginpili nga alagad.

Palangga ko siya kag nalipay gid ako sa iya.

Gamhan ko siya sang akon Espiritu.

Kag pasanagan niya ang mga tawo sa tanan nga nasyon parte sa katarungan.

¹⁹ Indi siya magpakigbais sa mga tawo,

ukon magsinggit,

ukon mabatian ang iya tingog sa mga dalan.

²⁰ Indi niya pagpabay-an ang mga maluya sa pagtuo,

kay buligan niya ang tanan bisan ang tawo nga diutay gid lang ang iya pagtuo.

Indi siya mag-untat hasta matuman ang mga sugo sang Dios.

²¹ Kag ang mga tawo sa tanan nga nasyon magasalig sa iya."

Si Jesus kag si Satanas
(*Mc. 3:20-30; Lu. 11:14-23*)

²² Karon may gindala kay Jesus nga tawo nga bulag kag apa tungod kay ginagamhan siya sang malaot nga espiritu. Gin-ayo ni Jesus ang tawo kag sa gilayon nakahambal na siya kag nakakita. ²³ Natingala ang tanan, kag nagsiling sila, "Siya ayhan ang kaliwat ni *Haring David nga magapanubli sang iya ginharian?*"

²⁴ Pagkabati sang mga Pariseo nagsiling sila, "Ina nga tawo nagatabog sang malaot nga mga espiritu tungod kay ginhatagan siya sang gahom ni Satanas^a nga amo ang pangulo sang malaot nga mga espiritu."

²⁵ Nahibalan ni Jesus ang ila mga hunahuna, gani nagsiling siya sa ila, "Kon ang mga pumuluyo sang isa ka ginharian magbinahin-bahin kag mag-ilinaway, ina nga ginharian malaglag. Amo man ang matabo sa bisan ano nga banwa ukon panimalay kon ang iya mga sakop mag-ilinaway. ²⁶ Gani kon paagi sa gahom ni Satanas nagatabog ako sang iya mga sakop, ginalaglag lang niya ang iya kaugalingon nga ginharian. ²⁷ Kag kon ang gahom ni Satanas akon ginagamit para magtabog sang malaot nga mga espiritu, sin-o ang nagahatag sang gahom sa inyo mga sumulunod nga nagatabog man sang malaot nga mga espiritu? Ang inyo mga sumulunod mismo nagapamatuod nga sala gid kamo. ²⁸ Karon, tungod kay nagatabog ako sang malaot nga mga espiritu paagi sa Espiritu sang Dios, nagapamatuod ini nga ang paghari sang Dios nag-abot na sa inyo.

²⁹ "Ang matuod, wala sing tawo nga sarang makasulod sa balay sang makusog nga tawo sa pagkuha sang iya mga pagkabutang kon indi niya anay paggapuson inang makusog nga tawo. Pero kon magapos na niya, makapagusto na siya sa pagkuha sang mga pagkabutang sa sina nga balay.^b

^a 24 Satanas: *sa Griego*, Beelzebul.

^b 29 *Ang buot silingon ni Jesus, napierdi na niya si Satanas. Amo ina nga natabog niya ang iya mga sinakpan.*

³⁰ "Ang wala nagaapin sa akon, kontra sa akon. Kag ang wala nagabulig sa akon sa pagtipon *sang mga tawo sang Dios* nagapalapta lang. ³¹ Gani sugiran ko kamo; ang bisan ano nga sala, bisan pa ang paghambal sang malain batok sa Dios, mapatawad. Pero ang nagahambal batok sa Espiritu *Santo* indi gid mapatawad. ³² Ang bisan sin-o nga maghambal batok sa *akon nga Anak* sang Tawo mapatawad, pero ang maghambal batok sa Espiritu Santo indi gid mapatawad hasta san-o."

Ang Kahoy Makilala Paagi sa iya Bunga
(Lu. 6:43-45)

³³ "Kon maayo ang kahoy maayo man ang iya bunga; kon malain ang kahoy malain man ang iya bunga. Ang kahoy makilala sa iya bunga. ³⁴ Mga kaliwat kamo sang man-og! Kag tungod nga kamo malain, paano kamo makahambal sang maayo? Kay kon ano ang yara sa tagipusuon amo man ang nagaguwa sa baba. ³⁵ Ang maayo nga tawo nagahambal sang maayo, kay maayo ang iya ginahunahuna. Pero ang tawo nga malain nagahambal sang malain, kay malain ang iya ginahunahuna. ³⁶ Sa pagkamuod, sa adlaw sang paghukom, ang kada isa magapanabat sa Dios sa iya mga ginahambal nga wala sing pulos. ³⁷ Kay dependi sa imo mga ginahambal kon silutan ikaw ukon indi."

Ginpangayuan si Jesus sang Milagro
(Mc. 8:11-12; Lu. 11:29-32)

³⁸ May mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo nga nagsiling kay Jesus, "Manunudlo, abi pakitai kami sang isa ka milagro halin sa Dios." ³⁹ Nagsabat si Jesus sa ila, "Kamo nga mga tawo sa sini nga tiyempo, tama kalaot kag indi matutom sa pagsunod sa Dios. Nagapangayo kamo sang milagro, pero wala sang milagro nga ipakita sa inyo luwas sa milagro nga natabo kay Jonas nga propeta. ⁴⁰ Subong nga si Jonas tatlo ka adlaw kag tatlo ka gab-i sa tiyan sang isda, amo man ang matabo sa akon nga Anak sang Tawo. Kay magapabilin ako sa sulod sang tatlo ka adlaw kag tatlo ka gab-i sa idalom sang duta. ⁴¹ Sa adlaw sang paghukom ang mga taga-Ninive mabanhaw kaupod sang mga tawo sa karon nga tiyempo kag basulon nila sila. Kay pagkabati sang mga taga-Ninive sadto sang wali ni Jonas, naghinulsol sila. Karon may yari diri nga labaw pa kay Jonas, pero wala kamo nagbaton sang iya ginatudlo. ⁴² Sa adlaw sang paghukom mabanhaw ang Rayna sang Bagatnan upod sang mga tawo sa karon nga tiyempo kag basulon niya sila. Kay naghalin pa siya sa malayo gid nga lugar sa pagpamati sa kaalam ni Haring Solomon. Karon may yari diri nga labaw pa kay Solomon, pero wala kamo nagbaton sang iya ginatudlo."

Kon Magguwa ang Malaot nga Espiritu
(Lu. 11:24-26)

⁴³ "Kon magguwa ang malaot nga espiritu sa tawo nga iya ginsudlan, nagalibot siya sa mga lugar nga wala sing tubig kay nagapangita siya sang lugar nga iya mapahuwayan. Kon indi siya makakita sang palahuwayan ⁴⁴ magahunahuna siya nga magbalik na lang sa iya ginhalinan. Kag kon sa iya pagbalik makita niya nga ang iya ginhalinan wala sing may nagaestar, matinlo kag nahimos ang tanan, ⁴⁵ malakat siya dayon kag manghagad sang pito pa gid ka mga espiritu nga mas malaot pa sang sa iya. Magasulod sila sa sadto nga tawo kag didto mag-estar. Kag ang kahimtangan sang tawo mangin mas grabe pa gid sang sa una. Amo man ini ang matabo sa malaot nga mga tawo karon, magadugang pa gid ang ila kalaot."

Ang Iloy kag ang mga Utod ni Jesus
(Mc. 3:31-35; Lu. 8:19-21)

⁴⁶ Samtang nagahambal pa si Jesus, nag-abot ang iya iloy kag ang iya mga utod. Didto sila sa guwa nagahulat kay may inughambal sila sa iya. ⁴⁷ May isa ka tawo nga nagsiling sa iya, "Ang imo iloy kag mga utod nagahulat sa guwa. Luyag sila magpakighambal sa imo." ⁴⁸ Nagsabat si Jesus sa iya, "Nahibualan mo bala kon sin-o ang akon iloy kag mga utod?" ⁴⁹ Dayon gintudlo niya ang iya mga sumulunod kag nagsiling, "Amo ini sila ang akon iloy kag mga utod!" ⁵⁰ Kay ang bisan sin-o nga nagahimo sang kabubut-on sang akon Amay sa langit amo ang akon iloy kag mga utod."

Chapter 13

Ang Paanggid Parte sa Manugsab-og

(Mc. 4:1-9; Lu. 8:4-8)

¹Sa amo man nga adlaw, nagguwa si Jesus sa balay kag nagkadto siya sa higad sang linaw kag nagpungko didto. ²Pero tungod kay gintipunan siya sang madamo nga mga tawo, nagsakay siya sa sakayan nga nagapundo kag didto siya nagpungko sa pagtudlo. Ang mga tawo didto sa higad sang linaw nagapamati samtang nagatudlo siya. ³Madamo nga mga butang ang iya gintudlo sa ila paagi sa mga paanggid. Siling niya,

"May isa ka mangunguma nga nagsab-og sang binhi. ⁴Sa iya pagsab-og, ang iban nagtupa sa higad sang dalan, kag gintuka ini sang mga pispis. ⁵Ang iban nagtupa sa kabatuhan. Hapaw lang ang duta sini, gani madali nga nagtubo ang binhi tungod kay manabaw ang duta. ⁶Pero nalayong ini sang nainitan sang adlaw, kag tungod nga diutay lang ang gamot, nalaya. ⁷Ang iban nga binhi nagtupa kag nagtubo sa duta nga may mga hilamon nga tunukon, pero pagdabong sang mga hilamon nalumos ang tanom. ⁸Ang iban pa gid nga binhi nagtupa sa maayo nga duta kag nagpamunga. Ang iban hustuhan lang ang bunga, ang iban madamo, kag ang iban madamo gid. ⁹Dapat intiendihon gid ninyo ining inyo nabatian."

Ang Katuyuan sang mga Paanggid

(Mc. 4:10-12; Lu. 8:9-10)

¹⁰Dayon nagpalapit kay Jesus ang iya mga sumulunod kag nagpamangkot. "Nгаа nagahambal ka sa mga tawo paagi sa mga paanggid?" ¹¹Nagsabat si Jesus sa ila, "Ang mga sekreto parte sa paghari sang Dios ginasugid sa inyo nga maintiendihan ninyo, pero sa iban wala ginasugid nga maintiendihan nila. ¹²Kay ang tawo nga nagatipig sang iya nabatian nga kamatuoran pagahatagan pa gid sang pag-intiendi, kag madamo gid ang idugang sa iya. Pero ang tawo nga wala nagatipig sang iya nabatian nga kamatuoran, bisan ang diutay nga iya naitiendihan, kuhaon pa sa iya. ¹³Gani nagahambal ako sa ila paagi sa mga paanggid tungod kay nagatulok sila pero indi makakita, kag nagapamati sila pero indi makaintiendi. ¹⁴Gani natuman sa ila ang ginsiling sang Dios paagi sa propeta nga si Isaias,

'Sige lang kamo pamati pero indi kamo makaintiendi.

Sige lang kamo tulok pero indi kamo makakita.

¹⁵Tungod kay matig-a ang ulo sang mga tawo nga ini.

Gintakpan nila ang ila mga dulonggan,

kag ginpiyong nila ang ila mga mata.

Kay basi makakita sila kag makabati,

kag makaintiendi kag magliso sa akon,

kag ayuhon ko sila.'

¹⁶Pero bulahan kamo nga nagasunod sa akon, kay nakakita kamo kag nakabati. ¹⁷Sa pagkamatuod, madamo nga mga propeta kag matarong nga mga tawo sang una ang naghandom nga makakita kag makabati sang inyo nakita kag nabatian karon, pero wala natabo ini sa ila tiyempo."

Ginsaysay ni Jesus ang Kahulugan sang Paanggid

(Mc. 4:13-20; Lu. 8:11-15)

¹⁸"Gani, pamatii ninyo kag tun-i kon ano ang kahulugan sang paanggid parte sa manugsab-og. ¹⁹Ang tawo nga nagapamati sang pulong parte sa paghari sang Dios pero wala nakaintiendi, pareho siya sa higad sang dalan nga gintup-an sang binhi. Nag-abot si Satanas, kag gin-agaw niya ang pulong sa iya tagipusuon.

²⁰ Ang kabatuhan nga manabaw lang ang duta nga gintup-an sang binhi amo ang tawo nga nakabati sang pulong *sang Dios*. Ginbaton niya ang pulong nga may kalipay, ²¹ pero indi hugot sa iya tagipusuon. Gani wala magdugay ang iya pagtuo. Pag-abot sang kalisod ukon paghingabot tungod sa pulong *sang Dios* nga iya ginbaton, nagbiya siya sa iya pagtuo. ²² Ang duta nga may mga hilamon nga tunukon nga gintup-an sang binhi amo ang tawo nga nakabati sang pulong *sang Dios*. Ugaling tungod sa mga palaligban sa pangabuhi kag paghimulat nga makamanggad nalipatan niya ang pulong *sang Dios* nga iya nabatian kag wala niya napuslan. ²³ Pero ang maayo nga duta nga gintup-an sang binhi amo ang tawo nga nagpamati gid kag nakaintiendi sang pulong *sang Dios*. Gani napuslan gid niya ang pulong *sang Dios* sa iya pagkabuhi. Ang iban sa ila madamo gid ang napuslan sa ila nabatian, ang iban madamo-damo, kag ang iban hustuhan lang."

Ang Paanggid Parte sa Bugang

²⁴ Nagpadayon si Jesus sa iya pagtudlo sa mga tawo paagi sa paanggid. Nagsiling siya, "Ang paghari sang Dios pareho sa tawo nga nagsab-og sang maayo nga binhi sa iya duta. ²⁵ Pagkagab-i, samtang ang mga tawo nagakatulog, ang iya kaaway nagkadto didto kag nagsab-og sang bugang^a kag nagpauli. ²⁶ Nagtubo ang tanom, kag sang pagpamunga nakita nga may mga bugang gali. ²⁷ Gani nagkadto sa iya ang iya mga suluguon kag nagsiling, 'Indi bala maayo nga binhi ang aton ginsab-og sa imo duta? Diin naghaling ang mga bugang?' ²⁸ Nagsiling ang ila agalon, 'Ang kaaway amo ang naghimo sini.' Gani nagpamangkot sila sa ila agalon, 'Gabuton bala namon ang mga bugang?' ²⁹ Nagsabat ang ila agalon, 'Indi lang, kay basi magabot man ninyo ang maayo nga mga tanom. ³⁰ Pabay-i lang ninyo hasta mag-abot ang tig-alani. Sa tig-alani suguon ko ang mga mangangani nga panggabuton anay ang mga bugang kag bugkuson agod sunugon. Pagkatapos ipatipon ko sa ila ang patubas sa akon bodega.'"

Ang Paanggid Parte sa Binhi sang Mustasa
(Mc. 4:30-32; Lu. 13:18-19)

³¹ Ginsugiran pa gid niya sila sini nga paanggid, "Ang paghari sang Dios pareho sa binhi sang mustasa^b nga ginpanggas sang isa ka tawo sa iya duta. ³² Ang binhi sang mustasa amo ang pinakagamay sa tanan nga binhi. Pero kon magtubo na gani amo ang pinakamataas sa mga ulutanon, kag pareho na sa kahoy ang iya kataason. Bisan gani ang mga pispis sarang makapugad sa iya mga sanga."

Ang Paanggid Parte sa Inugpahabok sang Tinapay
(Lu. 13:20-21)

³³ Ginsugiran naman niya sila sini nga paanggid, "Ang paghari sang Dios pareho man sa inugpahabok nga ginmiksla^c sang babayi sa isa ka labador nga harina nga iya masahon, kag naghabok dayon ang bug-os nga linamas."

Kon Ngaa Paanggid ang Gin-gamit ni Jesus sa Pagtudlo
(Mc. 4:33-34)

³⁴ Ginpaagi ni Jesus sa mga paanggid ang iya mga pagpanudlo parte sa paghari sang Dios. Wala siya sing may ginhambal sa mga tawo nga indi paagi sa paanggid. ³⁵ Katumanan ini sang ginsiling sang Dios paagi sa iya propeta:

"Magahambal ako paagi sa mga paanggid.

Isugid ko ang mga butang nga wala pa gid mahibalui halin pa sang pagtuga sang kalibutan."

^a 25 bugang: sa English, weeds

^b 31 mustasa: ini isa ka klase sang mustasa nga dako gid.

^c 33 ginmiksla: sa iban nga Visaya, ginmiskla

Ginsaysay ni Jesus ang Kahulugan sang Paanggid Parte sa Bugang

³⁶ Pagkatapos sadto ginbayaan ni Jesus ang mga tawo kag nagsulod siya sa balay. Nagsulod man didto ang iya mga sumulunod kag nagpamangkot sa iya, "Sugiri kami kon ano ang kahulugan sang paanggid parte sa bugang." ³⁷ Nagsiling siya, "Ang tawo nga nagsab-og sang maayo nga binhi wala sing iban kundi ako nga Anak sang Tawo." ³⁸ Ang duta nga ginsab-ugan amo ang kalibutan. Ang maayo nga binhi wala sing iban kundi ang mga tawo nga nagapasakop sa paghari sang Dios. Kag ang mga bugang amo ang mga tawo nga sinakpan ni Satanas. ³⁹ Si Satanas amo ang kaaway nga nagsab-og sang mga bugang. Ang tig-alani amo ang katapusan sang kalibutan, kag ang mga mangangani wala sing iban kundi ang mga anghel. ⁴⁰ Subong nga ang bugang ginagabot kag ginasunog dayon, amo man ang magakalatabo sa katapusan sang kalibutan. ⁴¹ Ako nga Anak sang Tawo magapadala sang akon mga anghel agod tipunon kag pagguwaon sa akon ginharian ang tanan nga nagahimo sang malain nga nangin kabangdanan sang pagpakasala sang iban. ⁴² Dayon ipilak sila sa impyerno. Kag didto magahibi sila kag magabagrot ang ila mga ngipon. ⁴³ Ang mga matarong magasilak pareho sang adlaw didto sa ginharian sang ila Amay. Dapat intiendihon gid ninyo ining inyo nabatian!"

Ang Paanggid Parte sa Manggad nga Ginlubong

⁴⁴ "Ang paghari sang Dios pareho man sa manggad nga ginlubong sa duta nga nasapwan sang isa ka tawo. Ang iya ginhimo gintampukan niya ini liwat, kag nagpauli siya nga malipayon. Ginbaligya niya ang tanan niya nga pagkabutang kag ginbakal niya dayon ato nga duta."

Ang Paanggid Parte sa Perlas

⁴⁵ "Ang paghari sang Dios pareho man sa negosyante nga nagapangita sang mga perlas. ⁴⁶ Pagkakita niya sang malahalang gid nga perlas, nagpauli siya kag ginbaligya ang tanan niya nga pagkabutang kag ginbakal niya dayon ato nga perlas."

Ang Paanggid Parte sa Pukot

⁴⁷ "Ang paghari sang Dios pareho man sa pukot nga ginladlad sa dagat, kag sari-sari nga mga isda ang nakuha. ⁴⁸ Sang madamo na ang isda sa pukot ginbutong ini pahigad. Dayon nagpulungko ang mga mangingisda agod pilion ang mga isda. Ang maayo nga mga isda ginbutang nila sa mga alat, pero ang malain ginpamilak nila. ⁴⁹ Pareho man sini ang matabo sa katapusan sang kalibutan. Magaabot diri ang mga anghel agod painon ang mga tawo nga malain sa mga tawo nga matarong. ⁵⁰ Kag ang mga tawo nga malain ipilak sa kalayo sa impyerno. Magahibi sila kag magabagrot ang ila ngipon."

⁵¹ Dayon nagpamangkot si Jesus sa ila, "Nahangpan bala ninyo ang tanan ko nga ginpanghambal?" Nagsabat sila, "Huo." ⁵² Sa liwat nagsiling si Jesus, "Gani ang kada manunudlo nga may natun-an parte sa paghari sang Dios pareho sang tagbalay nga may madamo nga pagkabutang sa iya bodega. Kay indi lang ang daan nga mga butang ang iya ginatudlo kundi pati ang mga bag-o man."

Ginsikway si Jesus sa Nazaret

(Mc. 6:1-6; Lu. 4:16-30)

⁵³⁻⁵⁴ Pagkatapos nga nakatudlo si Jesus sining mga paanggid, nagkadto siya sa iya banwa. Nagpanudlo siya didto sa simbahan sang mga Judio. Natingala ang mga nakabati sa iya mga ginatudlo. Kag nagpamangkutanay sila, "Diin bala siya nagkuha sina nga kaalam kag sang gahom sa paghimo sang mga milagro? ⁵⁵ Indi bala nga anak siya sang panday? Indi bala si Maria ang iya iloy kag ang mga utod niya amo sila ni Santiago, Jose, Simon, kag Judas? ⁵⁶ Indi bala ang iya mga utod nga babayi nagaestar diri? Diin bala siya nagkuha sang iya abilidad?" ⁵⁷ Gani indi gid sila magtuo sa iya. Nagsiling si Jesus sa ila, "Ang propeta ginatahod bisan diin luwas lang sa iya kaugalingon nga banwa kag panimalay." ⁵⁸ Gani wala siya naghimo sang madamo nga mga milagro didto tungod nga indi sila magtuo sa iya.

Chapter 14

Ang Pagpatay kay Juan nga Manugbautiso

(Mc. 6:14-29; Lu. 9:7-9)

¹ Sa sadtong mga inadlaw si Herodes nga manugdumala sang Galilea nakabati parte kay Jesus. ² Gani nagsiling siya sa iya mga opisyales, "Siya amo si Juan nga manugbautiso. Nabanhaw siya! Amo ina nga may gahom siya sa paghimo sang mga milagro."

³⁻⁴ Sadto anay, ginpadakop ni Herodes si Juan tungod nga ginsilingan siya ni Juan, "Batok sa Kasuguan ang imo pag-estar upod kay Herodias." Kay si Herodias asawa ni Felipe nga utod ni Herodes. Tungod sa dumot ni Herodias kay Juan, ginpadakop siya ni Herodes kag ginpapriso. ⁵ Ipatay kuntani ni Herodes si Juan, ugaling nahadlok siya sa mga Judio tungod nga ginakabig nila si Juan nga propeta.

⁶ Pag-abot sang kaadlawan ni Herodes, nagsaot ang dalaga nga anak ni Herodias para sa mga bisita nga nagtambong didto, kag nalipay gid si Herodes. ⁷ Gani nagsiling siya, "Sige, magpangayo ka sa akon bisan ano, kag ginasumpa ko nga ihatag ko gid ina sa imo."

⁸ Sa pagsugyot sang iya iloy nagsabat ang dalaga, "Ihatag mo sa akon subong ang ulo ni Juan nga manugbautiso nga nabutang sa bandihado." ⁹ Pagkabati sadto ni haring Herodes nagkasubo gid siya. Pero tungod nga nakapanumpa siya kag nabatian mismo sang iya mga bisita, nagsugo siya nga himuon ang ginpangayo sang dalaga. ¹⁰ Ginpautod niya ang ulo ni Juan didto sa prisohan. ¹¹ Ginbutang nila dayon sa bandihado kag gindala sa dalaga. Kag ginhatag niya ini sa iya iloy. ¹² Ang lawas ni Juan ginkuha sang iya mga sumulunod kag ginlubong nila dayon. Pagkatapos, nagkadto sila kay Jesus kag ginsugid sa iya ang natabo kay Juan.

Ginpakaon ni Jesus ang 5,000 ka mga Tawo

(Mc. 6:30-44; Lu. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Sang pagkabati sadto ni Jesus, nagsakay siya sa sakayan pakadto sa kamingawan. Pagkabati sang mga tawo halin sa nagkalain-lain nga mga banwa nga si Jesus nakahalin na, naglakat sila pakadto sa iya kaladtuan. ¹⁴ Sang pagpanaog ni Jesus sa sakayan, nakita niya ang madamo gid nga mga tawo. Naluoy gid siya sa ila, gani ginpang-ayo niya ang mga masakiton nga ila gindala didto.

¹⁵ Sang hapon na, nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod. Nagsiling sila, "Madali na lang magtunod ang adlaw, kag yari kita diri sa kamingawan. Palakta na ang mga tawo sa mga baryo agod makabakal sila sang ila pagkaon." ¹⁶ Nagsiling si Jesus sa ila, "Indi kinahanglan nga palakton sila. Kamo mismo ang maghatag sang pagkaon sa ila." ¹⁷ Nagsabat sila, "Lima gid lang ka bilog ang aton tinapay kag duha ka isda." ¹⁸ Nagsiling si Jesus sa ila, "Abi dalha ninyo diri sa akon." ¹⁹ Ginsilingan niya ang mga tawo nga magpungko sa hilamon. Pagkuha niya sang lima ka tinapay kag duha ka isda, nagtangla siya sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Dayon ginpamihak-pihak niya ang tinapay kag ginhatag sa iya mga sumulunod kag ginpanagtag nila ini sa mga tawo. ²⁰ Nakakaon sila tanan kag nagkalabusog. Pagkatapos nga nakakaon na ang tanan, gintipon nila ang mga nabilin, kag dose pa ka alat ang napuno. ²¹ Mga 5,000 gid ka mga lalaki ang nakakaon, wala labot ang mga babayi kag mga bata.

Naglakat si Jesus sa Ibabaw sang Tubig

(Mc. 6:45-52; Jn. 6:15-21)

²² Pagkatapos sadto, ginsugo ni Jesus ang iya mga sumulunod nga magsakay sa sakayan kag mag-una didto sa tabok samtang ginapapauli niya ang mga tawo. ²³ Sang nakahalin na ang mga tawo nagtaklad siya nga isahanon lang sa bukid agod magpangamuyo. Nagab-ihan siya didto. ²⁴ Sa amo man nga tion ang sakayan nga ginasakyan sang iya mga sumulunod didto na sa tunga sang lawod kag ginabulubalinsay sang balod, tungod kay sugata sa hangin. ²⁵ Sang kaagahon na, nagkadto si Jesus didto sa ila nga nagalakat sa ibabaw sang tubig. ²⁶ Pagkakita sang iya mga sumulunod nga may nagalakat sa ibabaw sang tubig

hinadlukan sila, kag nagsinggit, "Bagat!"²⁷ Sa gilayon nagsiling si Jesus sa ila, "Indi kamo magkahadlok, ako ini!"²⁸ Nagsiling dayon si Pedro, "Ginoo, kon ikaw ina, pakadtua ako sa imo nga nagalakat man sa ibabaw sang tubig."²⁹ Nagsiling si Jesus sa iya, "Sige, dali!" Gani nagpanaog si Pedro sa sakayan kag naglakat sa ibabaw sang tubig pakadto kay Jesus.³⁰ Pero sang matalupangdan ni Pedro nga mabaskog ang hangin, hinadlukan siya kag amat-amat siya nga naglugdang. Gani nagsinggit siya, "Ginoo, buligi ako!"³¹ Sa gilayon gindawat siya ni Jesus kag gin-uyatan nga nagasiling, "Kadiutay sang imo pagtuo! Ngaa bala nagaduhaduha ka?"³² Pagsakay nila nga duha sa sakayan naglinaw dayon.³³ Ginsimba siya sang mga tawo sa sakayan nga nagasiling, "Matuod gid nga ikaw ang Anak sang Dios."

Gin-ayo ni Jesus ang mga Masakiton sa Genesaret
(Mc. 6:53-56)

³⁴ Pag-abot nila sa pihak, nagdungka sila sa Genesaret.³⁵ Nakilala dayon si Jesus sang mga tawo didto kag ginpahibalo nila sa palibot nga mga lugar nga yara si Jesus. Gani ginpangdala sang mga tawo ang tanan nga mga masakiton sa iya.³⁶ Ginpangabay nila si Jesus nga tugutan niya ang mga masakiton nga tandugon siya bisan sa punta na lang sang iya bayo. Kag ang tanan nga nakatandog nag-ayo.

Chapter 15

Ang Gintudlo sang mga Katigulangan
(Mc. 7:1-13)

¹ Pagkatapos sadto may mga Pariseo kag mga manunudlo sang Kasuguan halin sa Jerusalem nga nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot.² "Ngaa bala ang imo mga sumulunod wala nagatuman sang mga pagsulundan sang aton mga katigulangan? Wala sila nagapanghinaw sang ila mga kamot antes magkaon."³ Ginsabat sila ni Jesus, "Kamo man, ngaa ginalapas ninyo ang sugo sang Dios tungod sa inyo pagsunod sa inyo mga pagsulundan nga ina?"⁴ Kay nagsiling ang Dios, 'Tahura ang imo amay kag iloy,' kag 'Ang nagapakamalaot sa iya amay ukon iloy dapat patyon.'⁵ Pero kamo iya nagatudlo nga kon ang tawo may inugbulig sa iya mga ginikanan, kag magsiling sa ila, 'ini inughatag sa Dios,' indi na siya dapat magbulig sa ila.⁶ Ginapakawalay pulos ninyo ang pulong sang Dios tungod sa inyo mga pagsulundan.⁷ Mga hipokrito! Matuod gid ang ginsiling sang Dios parte sa inyo paagi kay Isaias,

⁸ 'Ang mga tawo nga ini nagatahod sa akon sa baba lang,
pero ang ila tagipusuon malayo sa akon.

⁹ Wala pulos ang ila pagsimba sa akon,
kay ang ila mga ginatudlo mga pagsulundan nga ginhimo lang sang mga tawo.'

Ang Nagapalain sa Tawo
(Mc. 7:14-23)

¹⁰ Gintawag ni Jesus ang mga tawo kag ginsilingan niya sila, "Pamati kamo kag intiendiha ninyo ang akon ihambal."¹¹ Ang mga butang nga nagasulod sa baba sang tawo wala nagapalain sa iya, kundi ang mga nagaguwa sa iya baba."

¹² Dayon nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod kag nagsiling, "Nahibalan mo bala nga nagsakit ang buot sang mga Pariseo sa mga ginhambal mo nga ato?"¹³ Nagsabat si Jesus, "Ang kada tanom nga wala gintanom sang akon Amay sa langit pagagabuton."¹⁴ Pabay-i lang ninyo sila. Mga bulag sila nga manugtuytoy. Kag kon ang bulag magatuytoy sa bulag, sila nga duha mahulog sa buho."¹⁵ Dayon nagsiling si Pedro kay Jesus, "Abi sugiri kami sang kahulugan sadto nga paanggid."¹⁶ Nagsiling si Jesus sa ila, "Wala man bala kamo nakaintiendi?"¹⁷ Wala bala kamo kahibalo nga ang bisan ano nga nagasulod sa baba

nagaderetso sa tiyan kag sa ulihi nagaguwa sa lawas? ¹⁸ Pero ang nagaguwa sa baba nagahalin sa tagipusuon, kag amo ang nagapalain sa tawo. ¹⁹ Kay sa tagipusuon sang tawo nagahalin ang malain nga mga panghunahuna nga amo ang nagatulod sa iya sa pagpatay, pagpanginbabayi ukon pagpanginlalaki, pagpakighilawas, pagpangawat, pagtestigo sang butig, kag paghambal sang malain kontra sa iya isigkatawo. ²⁰ Amo ini ang nagapalain sa tawo. Pero ang magkaon nga wala makapanghinaw sang kamot indi makapahigko sa tawo."

Ang Pagtuo sang Babayi nga Canaanhon
(Mc. 7:24-30)

²¹ Naghalin si Jesus sa sadto nga lugar kag nagkadto sa mga lugar nga malapit sa mga siyudad sang Tiro kag Sidon. ²² May isa ka babayi nga Canaanhon nga nagaestar didto. Nagpalapit siya kay Jesus nga nagapakitluoy. Siling niya, "Ginoo, kaliwat ni David,^a kaluoyi ako! Ang akon anak nga babayi ginagamhan sang malaot nga espiritu kag nagaantos gid siya." ²³ Pero wala nagsabat si Jesus. Ang iya mga sumulunod nagpalapit sa iya kag nagpangabay gid nga nagasiling, "Pahalina ang babayi nga ina, kay sige lang ang iya sunod sa aton kag kagahod sa iya." ²⁴ Dayon nagsiling si Jesus, "Ginpadala ako diri sa pagbulig sa mga Israelinhon nga pareho sa mga karnero nga nagkaladula." ²⁵ Pero nagpalapit pa gid ang babayi kay Jesus kag nagluhod sa iya nga nagasiling, "Ginoo, buligi ako!" ²⁶ Nagsiling si Jesus sa iya *sa paanggid*, "Indi maayo nga kuhaon ang pagkaon sang mga anak kag ihaboy sa mga ido."^b ²⁷ Kag nagsiling ang babayi, "Husto ina Ginoo, pero bisan pa ang mga ido nagakaon sang mga usik nga nagakalahulog sa lamisa sang ila agalon." ²⁸ Dayon nagsiling si Jesus sa iya, "Kadako sang imo pagtuo! Gani mabaton mo ang imo ginapangayo sa akon." Kag sa amo gid nga tion nag-ayo ang iya anak.

Madamo ang Ginpang-ayo ni Jesus

²⁹ Naghalin didto si Jesus kag naglakat sa higad sang Linaw sang Galilea. Sang ulihi nagtaklad siya sa bukid kag nagpungko didto. ³⁰ Madamo nga mga tawo ang nagpalapit sa iya. Gindala nila ang mga piang, ang mga pingkaw, ang mga bulag, ang mga apa kag madamo pa gid nga mga masakiton. Ginpamutang sila sa tiilan ni Jesus kag ginpang-ayo niya sila tanan. ³¹ Natingala gid ang mga tawo kay nakita nila nga ang mga apa makahambal na, maayo na ang kamot sang mga pingkaw, ang mga piang makalakat na kag ang mga bulag makakita na. Kag gindayaw nila ang Dios sang Israel.

Ginpakaon ni Jesus ang 4,000 ka mga Tawo
(Mc. 8:1-10)

³² Gintawag ni Jesus ang iya mga sumulunod kag nagsiling sa ila, "Naluoy gid ako sa sina nga mga tawo. Tatlo na ka adlaw nga nagaupod-upod sila sa akon kag wala na sila sing kalan-on. Indi ko gusto nga magpauli sila nga wala kakaon kay basi kon malipong sila sa dalan." ³³ Nagsiling ang iya mga sumulunod sa iya. "Diin bala kita makakuha sang pagkaon para sa sining madamo nga mga tawo diri sa kamingawan?" ³⁴ Nagpamangkot si Jesus sa ila, "Pila ka bilog ang inyo tinapay dira?" Nagsabat sila, "Pito ka tinapay kag pila lang ka isda nga magagmay." ³⁵ Dayon ginpangpungko ni Jesus ang mga tawo. ³⁶ Ginkuha niya ang pito ka tinapay kag ang mga isda kag nagpasalamat sa Dios. Pagkatapos, ginpamihak-pihak niya ini kag ginhatag sa iya mga sumulunod. Kag sila amo ang nagpanagtag sa mga tawo. ³⁷ Nakakaon sila tanan kag nagkalabusog. Pagkatapos, gintipon nila ang tinapay nga sobra, kag napuno ang pito ka alat. ³⁸ Mga 4,000 ka mga lalaki ang nagkalaon wala labot ang mga babayi kag mga bata.

³⁹ Pagkatapos sadto ginpapauli ni Jesus ang mga tawo. Dayon nagsakay siya sa sakayan kag nagtabok sa lugar sang Magadan.

^a 22 kaliwat ni David: *ang buot silingon, ginakilala niya nga manunubli si Jesus sang ginharian ni David*

^b 26 *ang buot silingon ni Jesus, nga buligan niya anay ang mga Judio kag indi lang anay ang mga indi Judio.*

Chapter 16

Nagpangayo sing Milagro ang mga Pariseo kag mga Saduceo (Mc. 8:11-13; Lu. 12:54-56)

¹ May mga Pariseo kag mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus sa pagtilaw sa iya. Nagsiling sila, "Kon ginpadala ka sang Dios, abi maghimo ka sing milagro halin sa Dios." ² Nagsiling si Jesus sa ila, "Kon nagatunod ang adlaw kag ang langit mapula, nagasiling kamo nga 'Maayo ang tiyempo boas.' ³ Kag kon aga pa kag ang langit magal-om, nagasiling kamo nga 'Maulan karon nga adlaw.' Kon magtan-aw kamo sa langit nahibaluan ninyo kon magainit ukon magaulan, pero sa mga tiyempo nga ini indi kamo makaintiendi sang mga tanda nga nagakalatabo. ⁴ Kamo nga mga tawo sa sini nga tiyempo, tama kalaot kag indi matutom sa pagsunod sa Dios. Nagapangayo kamo sing milagro, pero wala sang milagro nga ipakita sa inyo luwas sa milagro nga natabo kay Jonas." Dayon naghaling siya.

Ang Paandam ni Jesus Parte sa mga Pariseo kag mga Saduceo (Mc. 8:14-21)

⁵ Nagtabok si Jesus kag ang iya sumulunod sa pihak sang linaw, pero ang iya sumulunod nalipat magbalon sang pagkaon. ⁶ Nagsiling si Jesus sa ila, "Mag-andam gid kamo sa inugpahabok sa tinapay sang mga Pariseo kag mga Saduceo." ⁷ Pagkabati sadto sang iya mga sumulunod nagsiling sila, "Siguro ginhambal niya ini tungod kay wala kita nakadala sang tinapay." ⁸ Pero nahibaluan ni Jesus kon ano ang ila ginahunahuna. Gani nagsiling siya sa ila, "Ngaa bala nagabinaisay kamo? Kon wala kamo nakadala sang tinapay, ano gid? Wala bala kamo sang pagsalig sa akon?" ⁹ Wala bala ninyo maintiendihi nga indi kita dapat magpalibog parte sa tinapay? Wala bala ninyo madumdumi ang lima ka bilog nga tinapay nga akon ginpamihak-pihak agod makakaon ang 5,000 ka mga tawo? Nalipatan bala ninyo kon pila ka alat ang inyo napuno sa mga nabilin nga tinapay? ¹⁰ Wala bala ninyo madumdumi nga sa pito ka bilog nga tinapay ginpakaon ko ang 4,000 ka mga tawo, kag pila pa ka alat ang sobra? ¹¹ Wala bala kamo makaintiendi nga indi tinapay ang akon buot hambalon sa pagsiling ko nga, 'Mag-andam kamo sa inugpahabok sa tinapay sang mga Pariseo kag mga Saduceo?' " ¹² Gani naintiendihi nila nga indi gali ang inugpahabok sa tinapay ang ila dapat likawan kundi ang pagpanudlo sang mga Pariseo kag mga Saduceo.

Sin-o si Jesus Suno kay Pedro (Mc. 8:27-30; Lu. 9:18-21)

¹³ Karon, sang didto na sila ni Jesus sa lugar sang Cesarea Filipos nagpamangkot siya sa iya mga sumulunod, "Sin-o bala ang pagkilala sang mga tawo sa akon nga Anak sang Tawo?" ¹⁴ Nagsabat sila, "May nagasiling nga ikaw si Juan nga manugbautiso. Ang iban nagasiling nga ikaw si Elias. May iban pa gid nga nagasiling nga ikaw si Jeremias, kag kon indi, basta isa sa mga propeta." ¹⁵ Nagsiling si Jesus sa ila, "Pero sa inyo, sin-o bala ako?" ¹⁶ Nagsabat si Pedro, "Ikaw ang Cristo,^a ang Anak sang Dios nga buhi!" ¹⁷ Nagsiling si Jesus sa iya, "Simon nga anak ni Jonas, bulahan ka, tungod kay ang nagsugid sa imo sini nga butang indi tawo kundi ang akon Amay sa langit. ¹⁸ Kag sa sini ginatawag ko ikaw nga Pedro nga kon sayuron 'bato'. Kag sa sini nga bato pagatukuron ko ang akon iglesya kag bisan ang gahom sang kamatayon indi makadaog sa iya. ¹⁹ Sa imo ko ihatag ang awtoridad sa ginhariang sang Dios. Ang bisan ano nga indi mo pagtugutan diri sa kalibutan amo man ang indi pagtugutan sang Dios, kag ang bisan ano nga tugutan mo amo man ang tugutan^b sang Dios." ²⁰ Ginpaandaman dayon ni Jesus ang iya mga sumulunod nga indi gid sila magsugid bisan kay sin-o nga siya amo ang Cristo.

^a 16 Cristo: *buot silingon*, ang ginpromisa sang Dios nga maghari.

^b 19 indi pagtugutan sang Dios...tugutan sang Dios: *ukon wala ginatugot sang Dios...ginatugot sang Dios, kay sa Griego "future periphrastic perfect" ina (kon sa English "shall have been bound")*.

Ginsugid ni Jesus nga Siya Magaantos kag Patyon
(Mc. 8:31-9:1; Lu. 9:22-27)

²¹ Halin sadto nagsugid si Jesus sing maathag sa iya mga sumulunod kon ano ang matabo sa iya. Nagsiling siya, "Kinahanglan gid nga magkadto ako sa Jerusalem. Didto magaantos gid ako sa himuon sa akon sang mga manugdumala sang mga Judio, sang manugdumala nga mga pari, kag sang mga manunudlo sang Kasuguan. Ipatatay nila ako, pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw ako." ²² Sang pagsiling niya sadto gindala siya ni Pedro sa ulo-unhan kag ginsaway, "Ipalayo lang sa imo ang ginhambal mo nga ina. Indi pag-itugot sang Dios nga matabo ina sa imo." ²³ Nagliso si Jesus kag nagsiling sa iya, "Palayo ka sa akon Satanas! Ginabalabagan mo ako nga maghimo sang kabubut-on sang Dios tungod kay ang imo hunahuna indi iya sang Dios kundi iya sang tawo!"

²⁴ Dayon nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, "Kon may tawo nga gusto magsunod sa akon, indi niya dapat pagpasulabihon ang iya kaugalingon, kundi kinahanglan magtuman siya sa akon bisan pa kamatayon ang iya dangatan." ²⁵ Kay ang bisan sin-o nga luyag magluwas sang iya kabuhi madula niya ini. Pero ang bisan sin-o nga maghalad sang iya kabuhi tungod sa akon makaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan. ²⁶ Ano gid bala ang makuha sang tawo kon maangkon niya ang tanan nga butang diri sa kalibutan, pero mawala ang iya kabuhi? Wala gid! Kay wala gid sing butang nga sarang niya mahatag agod mapabalik niya ang iya kabuhi. ²⁷ Kay ako nga Anak sang Tawo magabalik diri sa kalibutan nga nagasilak sa gahom sang akon Amay, kag kaupod ko ang iya mga anghel. Dayon hatagan ko sang padya ang tanan nga tawo suno sa ila nga binuhatan. ²⁸ Sa pagkamatuod, may mga tawo diri nga indi pa mapatay hasta makita nila ako nga Anak sang Tawo nga nagabalik diri bilang Hari."

Chapter 17

Ang Pagbalhin Sang Dagway ni Jesus
(Mc. 9:2-13; Lu. 9:28-36)

¹ Pagligad sang anom ka adlaw gindala ni Jesus si Pedro kag ang mag-utod nga si Santiago kag si Juan sa mataas nga bukid nga silahanon lang. ² Samtang nagatulok sila kay Jesus, nagbalhin ang iya dagway. Ang iya guya nagsilak pareho sang adlaw, kag ang iya bayo nagputi nga nagasilak. ³ Hinali lang nakita nila si Moises kag si Elias nga nagapakigsugilanon sa iya. ⁴ Dayon nagsiling si Pedro kay Jesus, "Ginoo, maayo nga yari kita diri. Kon luyag mo, mahimo ako diri sing tatlo ka payag, ang isa para sa imo, ang isa para kay Moises, kag ang isa pa gid para kay Elias." ⁵ Wala pa siya makatapos hambal ginlikupan sila sang masilaw nga panganod kag nabatian nila dayon ang tingog halin sa panganod nga nagsiling, "Amo ini ang akon hinigugma nga Anak. Nalipay gid ako sa iya. Pamatii ninyo siya!" ⁶ Pagkabati sadto sang mga sumulunod, nagluhod sila sa tuman nga kahadlok. ⁷ Ginpalapitan sila ni Jesus kag gintandog nga nagsiling, "Tindog kamo! Indi kamo magkahadlok!" ⁸ Sang pagtangla nila wala sila sing iban nga nakita didto kundi si Jesus gid lang.

⁹ Sang nagapadulhog na sila sa bukid, ginmanduan sila ni Jesus, "Indi gid kamo magpanugid bisan kay sin-o parte sa inyo nakita samtang ako nga Anak sang Tawo wala pa mabanhaw." ¹⁰ Pagkatapos, nagpamangkot sa iya ang iya mga sumulunod, "Ngaa bala nagsiling ang mga manunudlo sang Kasuguan nga kinahanglan mag-abot anay si Elias sa wala pa mag-abot ang Cristo?" ¹¹ Nagsabat si Jesus sa ila, "Husto ina, kinahanglan nga mag-abot anay si Elias agod ipreparar niya ang tanan nga mga butang. ¹² Pero sugiran ko kamo, si Elias nag-abot na. Ugaling wala lang siya nakilala sang mga tawo kag ginhimo nila ang ila gusto sa iya. Kag amo man ang ila himuon sa akon nga Anak sang Tawo. Paantuson man nila ako." ¹³ Dayon nahangpan sang iya mga sumulunod nga si Juan nga manugbautiso amo ang iya ginatumod.

*Gin-ayo ni Jesus ang Bata nga may Malaot nga Espiritu**(Mc. 9:14-29; Lu. 9:37-43)*

¹⁴ Sang pag-abot nila sa madamo nga mga tawo may isa ka lalaki nga nagpalapit kay Jesus kag nagluhod nga nagasiling, ¹⁵ "Ginoo, kaluoyi man ang akon bata nga lalaki. Kuyapon siya kag kon abuton siya gani grabe gid ang iya pag-antos. Permi siya nagakatumba sa kalayo kag permi nagakahulog sa tubig.

¹⁶ Gindala ko siya sa imo mga sumulunod, pero indi sila makapaayo sa iya." ¹⁷ Dayon nagsiling si Jesus, "Kamo nga mga tawo sa sini nga tiyempo wala gid sang pagtuo, kag baliskad ang inyo panghunahuna kag ginahimo. Hasta san-o pa bala ang akon pag-antos sa inyo? Dalha ninyo diri sa akon ang bata!"

¹⁸ Ginsabdong dayon ni Jesus ang malaot nga espiritu sa bata kag gilayon nagguwa ini. Sa sadto gid nga tion nag-ayo ang bata.

¹⁹ Sang silahanon na lang nagpalapit kay Jesus ang iya mga sumulunod kag nagpamangkot, "Nгаа bala indi namon matabog ang malaot nga espiritu sa bata?" ²⁰ Nagsabat si Jesus sa ila, "Tungod kay kulang ang inyo pagtuo. Sa pagkamuod, kon may pagtuo kamo nga bisan pareho lang kagamay sa binhi sang mustasa, sarang kamo makasiling sa sini nga bukid, 'Saylo ka didto!' Kag ang bukid masaylo. Wala gid sang butang nga indi ninyo mahimo." ²¹ Pero ini nga klase sang malaot nga espiritu indi ninyo matabog kon indi kamo magpangamuyo kag magpuasa.]

*Ginsambit Liwat ni Jesus ang Parte sa iya Kamatayon**(Mc. 9:30-32; Lu. 9:43b-45)*

²² Samtang nagatlipon ang iya mga sumulunod didto sa Galilea, nagsiling si Jesus sa ila, "Ako nga Anak sang Tawo kinahanglan nga^a itugyan sa mga tawo²³ nga magapatay sa akon. Pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw ako." Nagkasubo gid ang iya mga sumulunod.

Ang Pagbayad sang Buhis Para sa Templo

²⁴ Sang pag-abot nila ni Jesus sa Capernaum, ginpalapitan si Pedro sang mga manugsukot sang buhis sa templo kag ginpamangkot. "Nagabayad bala ang inyo manunudlo sang buhis para sa templo?" ²⁵ Nagsabat si Pedro sa iya, "Huo, nagabayad siya."

Pagsulod ni Pedro sa balay ginpamangkot siya dayon ni Jesus. "Simon, kon sa imo abi, sin-o bala ang ginapabayad sang mga hari diri sa kalibutan sang buhis, ang ila bala mga anak ukon ang iban?" ²⁶ Nagsabat si Pedro, "Siyempre ang iban." Dayon nagsiling si Jesus, "Kon amo sina, nagakahulugan nga ang mga anak indi kinahanglan nga magbayad." ²⁷ Ugaling kon indi kita magbayad basi kon maglain ang ila buot sa aton, gani magkadto ka sa dagat kag magpamunit. Abrihan mo ang baba sang una nga isda nga imo makuha kag makita mo didto ang kuwarta nga sarang naton ibayad para sa aton buhis nga duha. Kuhaon mo ang kuwarta kag ibayad dayon sa mga nagasukot sang buhis para sa templo."

Chapter 18*Sin-o gid ang Labaw sa Tanan?**(Mc. 9:33-37; Lu. 9:46-48)*

¹ Sa sadto nga tion nagpalapit kay Jesus ang iya mga sumulunod kag nagpamangkot, "Sin-o gid bala ang labaw sa tanan nga mga nasakop sa paghari sang Dios?" ² Gintawag ni Jesus ang bata nga gamay kag ginpatindog niya sa ila tunga. ³ Dayon nagsiling siya, "Sa pagkamuod, kon indi kamo magbag-o kag mangin pareho sa magagmay nga mga bata, indi gid kamo masakop sa paghari sang Dios." ⁴ Kay ang tawo nga nagapaubos pareho sa sini nga bata, amo ang labaw sa tanan nga mga nasakop sa paghari sang Dios.

^a 22 kinahanglan nga: *ukon* madali na lang.

^b 26 buot silingon ni Jesus, *tungod nga sila mga anak sang Dios, indi kinahanglan nga magbayad sila sang buhis para sa templo sang Dios.*

⁵ "Kag ang bisan sin-o nga tungod sa iya pagsunod sa akon nagabaton sa bata nga pareho sini, nagabaton man sa akon. ⁶ Pero ang bisan sin-o nga mangin kabangdanan sang pagbiya sining magagmay nga mga kabataan sa ila pagtuo sa akon, maayo pa sa iya nga higtan ang iya liog sang galingan nga bato kag itagbong siya sa lawod."

Ang mga Pagsulay
(Mc. 9:42-48; Lu. 17:1-2)

⁷ "Kaluluoy ang mga tawo diri sa kalibutan kay ang pagsulay permi gid nagaabot sa ila. Kon sa bagay ini nga mga butang matabo gid man. Pero kaluluoy gid ang tawo nga nagasulay sa iya isigkatawo.

⁸ "Kon ang imo kamot ukon tiil mangin kabangdanan sang imo pagbiya sa akon, utda ina kag ipilak! Mas maayo pa nga isa lang ang imo kamot ukon tiil pero may kabuhi ka nga wala sing katapusan sang sa kompleto ang imo kamot kag tiil pero ipilak ka man lang sa kalayo nga wala sing katapusan. ⁹ Kag kon ang imo mata mangin kabangdanan sang imo pagbiya sa akon, lukata ina kag ipilak! Mas maayo pa nga isa lang ang imo mata pero may kabuhi ka nga wala sing katapusan sang sa kompleto ang imo mata pero ipilak ka man lang sa kalayo sa impyerno."

Ang Paanggid Parte sa Karnero nga Nadula
(Lu. 15:3-7)

¹⁰ "Mag-andam kamo nga indi gid ninyo pagtamayon bisan ang isa sa sining magagmay nga mga bata. Kay ang matuod, ang mga anghel sang Dios nga nagabantay sa ila yara permi sa atubangan sang akon Amay sa langit. ¹¹ Kay ako nga Anak sang Tawo nagkadto diri sa kalibutan sa pagluwas sa mga tawo nga nagkaladula tungod sa ila mga sala.]

¹² "Kon ang isa ka tawo may 100 ka mga karnero kag nadula ang isa, ano bala ang iya himuon? Sigurado gid nga bayaan niya ang 99 nga nagapanghalab sa mga bakulod kag pangitaon niya ang karnero nga nadula. ¹³ Kag kon iya ini makita malipay gid siya. Ang matuod, mas dako ang iya kalipay sa isa nga nadula nga iya nakita sang sa 99 nga wala nadula. ¹⁴ Amo man ina ang balatyagon sang inyo Amay sa langit. Indi gid niya luyag nga madula ang bisan isa lang ka gamay nga bata."

Kon Nakasala sa Imo ang Kapareho Mo nga Tumuluo

¹⁵ "Kon ang imo kapareho nga tumuluo nakasala sa imo, kadtuan mo siya kag sugiran mo dayon sang iya ginhimo nga sala. Pero ini himuon mo nga kamohanon lang. Kon magpamati siya sa imo, magaayuhay kamo liwat, kag mapabalik mo siya sa Dios. ¹⁶ Pero kon indi siya magpamati sa imo, magdala ka sang isa ukon duha man ka tumuluo agod masunod mo ang nasulat sa Kasulatan, nga 'ang mga butang nga inyo hambalan mapamatud-an sang duha ukon tatlo ka saksi.' ¹⁷ Pero kon indi pa gid siya magpamati sa ila, isugid ini sa iglesya. Kag kon indi pa gid siya magpamati sa ila, indi na ninyo siya pagsapaka kundi kabiga ninyo siya nga kaangay sang mga tawo nga wala nagatuo sa Dios ukon kaangay sang mga manugsukot sang buhis."^a

Ang Ginadumilian kag ang Ginatugutan

¹⁸ "Sa pagkamatuod, ang bisan ano nga indi ninyo pagtugutan diri sa kalibutan amo man ang indi pagtugutan sang Dios, kag ang bisan ano nga tugutan ninyo amo man ang tugutan sang Dios.

¹⁹ "Kag luyag ko nga mahibaluan ninyo nga kon ang duha sa inyo diri sa kalibutan magkasugot parte sa bisan ano nga inyo pangayuon sa pangamuyo, himuon ina sa inyo sang akon Amay sa langit. ²⁰ Kay kon diin ang duha ukon tatlo nga nagatipon tungod sa akon, ako kaupod nila."

^a ¹⁷ manugsukot sang buhis: *ginakilala sang mga Judio nga mga malain gid nga mga tawo.*

Ang Paanggid Parte sa Suluguon nga Indi Magpatawad

²¹ Nagpalapit si Pedro kay Jesus kag nagpamangkot, "Ginoo, kon ang akon utod^a permi lang makasala sa akon, makapila ko gid bala siya patawaron? Makapito gid bala ka beses?" ²² Nagsabat si Jesus sa iya, "Indi lang hasta sa pito, kundi hasta sa 77 ka beses." ²³ Kay ang paghari sang Dios pareho sa natabo sa isa ka hari nga nagahusay sang mga utang sang iya mga suluguon. ²⁴ Samtang nagahusay siya sang ila mga utang, may gindala sa iya nga suluguon nga ang iya utang minilyon. ²⁵ Tungod nga indi siya makabayad nagsugo ang hari nga ibaligya siya bilang ulipon pati ang iya asawa kag ang iya mga bata. Kag ibaligya man ang tanan niya nga pagkabutang agod mabayaran niya ang iya utang. ²⁶ Ang ginhimo sang suluguon, nagluhod siya sa hari kag nagpakitluoy nga nagasiling, 'Pasensyaha lang ako anay kay bayaran ko gid ikaw sang tanan!' ²⁷ Naluoy ang hari sa iya, gani ginpatawad siya kag wala na pagpabayara sang iya utang, kag ginpauli siya.

²⁸ "Pagpauli sadto nga suluguon nasugata niya ang kapareho niya nga suluguon nga may utang sa iya nga gamay gid lang. Gindakop niya siya kag ginkuga dayon nga nagasiling, 'Bayari ako sang imo utang!' ²⁹ Nagluhod sa iya ang iya kapareho nga suluguon nga nagapakitluoy, 'Pasensyaha lang ako anay kay bayaran ko gid ikaw!' ³⁰ Pero wala gid siya nagpasugot. Ginpaprison gid niya ang suluguon nga ato hasta makabayad. ³¹ Pagkakita sadto sang iban pa gid nga mga suluguon naglain ang ila buot, gani nagkadto sila sa ila hari kag ginsugid ang parte sa natabo. ³² Ginpatawag sang hari ang suluguon kag nagsiling, 'Masyado ka kalain nga suluguon. Ginpatawad ko ikaw sa imo utang sa akon tungod kay nagpakitluoy ka sa akon. ³³ Ngaa bala wala mo pagkaluoyi ang imo kapareho nga suluguon pareho sang akon pagkaluoy sa imo?' ³⁴ Naakig gid ang hari sa iya. Ginpaprison niya siya kag ginpasilutan hasta mabayaran ang tanan niya nga utang." ³⁵ Dayon nagsiling si Jesus sa ila, "Amo man ini ang himuon sa inyo sang akon Amay sa langit kon indi kamo magpatawad sa inyo kapareho sa bug-os ninyo nga tagipusuon."

Chapter 19*Ang Pagpanudlo ni Jesus Parte sa Pagbulagay sang Mag-asawa
(Mc. 10:1-12)*

¹ Pagkatapos sang pagpanudlo ni Jesus sadto nga mga butang, naghalin siya sa Galilea kag nagkadto sa mga lugar nga sakop sang Judea sa tabok sang Suba sang Jordan. ² Madamo nga mga tawo ang nagsunod sa iya, kag ginpang-ayo niya sila sa ila mga masakit.

³ Karon, may mga Pariseo nga nagkadto man didto sa iya. Nagapangita sila sing kabangdanan agod maakusar nila siya. Ginpamangkot nila si Jesus, "Tugot bala sa Kasuguan nga bulagan sang lalaki ang iya asawa sa bisan ano nga kabangdanan?" ⁴ Nagsabat si Jesus, "Wala bala kamo nakabasa sa Kasulatan nga sang pagtuga sang Dios sa tawo ginhimo niya sila nga lalaki kag babayi?" ⁵ Pagkatapos nagsiling siya, 'Amo ina nga bayaan sang lalaki ang iya amay kag iloy kag maghiusa sa iya asawa, kag sila nga duha mangin isa.' ⁶ Indi na sila duha kundi isa. Gani indi dapat bulagon sang tawo ang gin-isa sang Dios." ⁷ Liwat nagsiling ang mga Pariseo sa iya, "Ngaa nagsiling si Moises nga puwede nga bulagan sang lalaki ang iya asawa, basta hatagan lang niya sang kasulatan nga nagapamatuod nga sila nagbulagay na." ⁸ Nagsiling si Jesus sa ila, "Gintugutan kamo ni Moises nga bulagan ninyo ang inyo asawa tungod kay matig-a ang inyo ulo. Pero indi amo ina ang plano sang Dios halin sang ginsuguran." ⁹ Amo ina nga nagasiling ako sa inyo nga kon ang lalaki magbulag sa iya asawa nga wala man lang nagpanginlalaki, pagkatapos magpangasawa siya sang iban, nagapanginbabayi siya. [Kag ang magpangasawa sa babayi nga ginbulagan nakasala man sa pagpanginbabayi."]

^a 21 utod: *siguro ang buot silingon*, kapareho nga tumuluo.

^b 22 77 ka beses: *ukon 70 ka pito ka beses*.

¹⁰Dayon nagsiling ang mga sumulunod ni Jesus, "Kon amo ina gali ang pag-asawahay, maayo pa nga indi na lang magpangasawa." ¹¹Nagsabat si Jesus, "Ini nga pagtulun-an indi mabaton sang tanan luwas sang mga tawo nga ginhatagan sini sang Dios." ¹²May madamo nga kabangdanan kon ngaa may mga lalaki nga indi makapangasawa: ang iban natawo nga indi makapangasawa; ang iban indi makapangasawa tungod nga ginkapon sila; kag ang iban pa gid indi magpangasawa tungod sa ila pagpasulabi sa ginharian sang Dios. Gani, ang makasarang nga indi magpangasawa, indi magpangasawa."

Ginbendisyanan ni Jesus ang Magagmay nga mga Bata

(Mc. 10:13-16; Lu. 18:15-17)

¹³Karon, may mga tawo nga nagdala sang magagmay nga mga bata kay Jesus agod tungtungan niya sang iya kamot kag pangamuyuan. Pero ginsaway sila sang mga sumulunod ni Jesus. ¹⁴Nagsiling si Jesus sa ila, "Pabay-i lang ninyo ang mga bata nga magpalapit sa akon. Indi ninyo sila pagpunggi, kay ang mga pareho sa ila nasakop sa paghari sang Dios." ¹⁵Dayon gintungtong ni Jesus ang iya kamot sa mga bata kag ginbendisyanan niya sila. Pagkatapos sadto naglakat siya.

Ang Tawo nga Manggaranon

(Mc. 10:17-31; Lu. 18:18-30)

¹⁶May isa ka tawo nga nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot, "Manunudlo, ano bala ang maayo nga dapat ko himuon agod maangkon ko ang kabuhi nga wala sing katapusan?" ¹⁷Nagsabat si Jesus sa iya, "Ngaa nagpamangkot ka sa akon kon ano ang maayo? Isa lang ang maayo, kag wala sing iban kundi ang Dios. Kon gusto mo nga makabaton sang kabuhi nga wala sing katapusan tumanon mo ang mga sugo." ¹⁸Nagpamangkot siya liwat, "Ano nga mga sugo?" Nagsiling si Jesus sa iya, "Indi ka magpatay, indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpangawat, indi ka magtestigo sing butig," ¹⁹tahuron mo ang imo amay kag iloy, kag higugmaon mo ang imo isigkatawo pareho man sang imo paghigugma sa imo kaugalingon." ²⁰Nagsabat ang pamatan-on, "Ini tanan natuman ko na. Ano pa bala ang kulang sa akon?" ²¹Nagsabat si Jesus, "Kon gusto mo nga wala ka na gid kakulangan sa panulok sang Dios, magpauli ka kag ibaligya ang imo mga pagkabutang, kag ang kuwarta ipanagtag mo sa mga imol. Sa sini nga paagi mangin manggaranon ka sa langit. Dayon, magbalik ka kag magsunod sa akon." ²²Pagkabati sadto sang pamatan-on naghaling siya nga masinulob-on kay madamo ang iya manggad.

²³Gani nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, "Sa pagkamatuod, mabudlay sa isa ka manggaranon nga magpasakop sa paghari sang Dios." ²⁴Mas mahapos pa nga mag-agi ang *sapat nga* kamelyo sa buho sang dagom sang sa magpasakop ang manggaranon sa paghari sang Dios." ²⁵Pagkabati sadto sang iya mga sumulunod, natingala gid sila. Gani nagpamangkot sila, "Ti kon amo sina, sin-o na lang ang maluwas?" ²⁶Gintulok sila ni Jesus kag ginsilingan, "Kon sa mga tawo lang indi gid ini mahimo, pero sa Dios ang tanan nga butang mahimo."

²⁷Dayon nagsiling si Pedro sa iya, "Ti kami, ginbayaan namon ang tanan kag nagsunod sa imo. Karon, ano bala ang amon mabaton nga balos?" ²⁸Nagsiling si Jesus sa ila, "Sa pagkamatuod, magaabot ang adlaw nga bag-uon sang Dios ang kalibutan nga ini, kag ako nga Anak sang Tawo magapungko sa akon trono agod maghari. Sa sina nga adlaw, kamo nga nagsunod sa akon magapungko sa dose ka trono agod hukman ninyo ang dose ka tribo sang Israel." ²⁹Kag ang bisan sin-o nga nagbiya sa iya balay, iya mga utod, iya amay, iya iloy, iya mga bata, ukon iya duta tungod sa akon magabaton sang madamo pa gid nga balos, kag magapanubli sang kabuhi nga wala sing katapusan." ³⁰Madamo nga dungganon karon nga sa ulihi mangin kubos, kag madamo nga kubos karon nga sa ulihi mangin dungganon."

Chapter 20

Ang mga Nagaobra sa Talamnan sang Ubas

¹ Nagsiling si Jesus sa ila, "Ang paghari sang Dios pareho sa tawo nga may talamnan sang ubas. Aga pa gid, naglakat kag nagpangita siya sang mga tawo nga maobra sa iya talamnan. ² Nagkasugot sila sang mga tawo nga una niya nga nasugata, nga ang ila suhol suno man sa inadlaw nila. Dayon ginpadala niya sila sa iya talamnan. ³ Sang mga alas nuwebe na sang aga nagkadto siya sa merkado kag may nakita siya didto nga mga tawo nga nagaistambay kay wala sila sang obra. ⁴ Nagsiling siya sa ila, 'Mag-obra kamo didto sa akon talamnan, kay suhulan ko kamo sing husto.' ⁵ Gani nagkadto sila didto kag nag-obra. Sang udto na, nagbalik naman ang tag-iya sa merkado, kag may nakita naman siya didto nga mga tawo. Kag iya man sila ginpaobra. Amo man ang iya ginhimo pag-abot sang mga alas tres sang hapon. ⁶ Pag-abot sang alas singko nagbalik naman siya sa merkado kag may nakita pa gid siya nga mga tawo nga nagaistambay. Nagsiling siya sa ila, 'Nгаа bala nagaistambay lang kamo diri sa bilog nga adlaw?' ⁷ Nagsabat sila, 'Ti ano man ang amon himuon, kay wala sing may nagapaobra sa amon.' Gani ginsilingan niya sila nga magkadto sa iya talamnan kag mag-obra.

⁸ "Sang sirom na, nagsiling ang tag-iya sa iya engkargado, 'Tawga ang mga nagaulobra kag suwelduhan. Unahon mo bayad ang naulihi gid nga nag-obra kag pasunod hasta sa mga nahauna nga nag-obra.' ⁹ Ang mga nag-obra sugod sang mga alas singko ginhatagan sang suweldo para sa isa ka adlaw nga obra. ¹⁰ Sang suhulan na ang mga aga pa gid nag-umpisa obra, naghunahuna sila nga dako ang ila mabaton sang sa mga tawo nga naulihi nga nag-obra. Pero ang kada isa sa ila ginsuhulan man sang para sa isa ka adlaw nga obra. ¹¹ Pagkabaton nila sadto, nagreklamo sila sa tag-iya. ¹² Siling nila, 'Ang mga naulihi isa ka oras lang ang ila obra, pero kami iya isa ka adlaw gid ang amon pagpabalhas kag pagpinit, pero palareho lang ang imo suhol sa amon!' ¹³ Nagsiling siya sa isa sa ila, 'Amigo, wala ko ikaw pagdayai. Indi bala nagkasugot kita nga suhulan ko ikaw sang para sa isa ka adlaw nga obra?' ¹⁴ Batuna ang kantidad nga para sa imo inobrahan kag magpauli. Kay akon ini gusto nga hatagan ang naulihi nga nag-obra pareho sa akon ginhatag sa imo. ¹⁵ Indi bala makapagusto ako sang akon himuon sa akon kuwarta kay akon ini? Ayhan nahisa ka lang tungod kay maayo ako sa ila.' " ¹⁶ Dayon nagsiling si Jesus, "Amo man ina ang matabo sa katapusan nga mga inadlaw. Ang mga kubos karon amo ang mangin bantog sa ulihi, kag ang mga bantog karon amo ang mangin kubos sa ulihi."

Ang Ikatlo nga Paghambal ni Jesus Parte sa iya Kamatayon

(Mc. 10:32-34; Lu. 18:31-34)

¹⁷ Sang nagapakadto na sila ni Jesus sa Jerusalem, ginpain niya ang iya mga sumulunod sa mga tawo kay may inugsugid siya sa ila. ¹⁸ Nagsiling siya, "Pamati kamo! Nagapakadto kita sa Jerusalem kag ako nga Anak sang Tawo itugyan didto sa manugdumala nga mga pari kag mga manunudlo sang Kasuguan, kag sentensyahan nila ako nga patyon. ¹⁹ Dayon itugyan nila ako sa mga indi Judio agod yagutaon, hanuton, kag ilansang sa krus. Pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw ako."

Ang Pangabay sang Asawa ni Zebedeo

(Mc. 10:35-45)

²⁰ Nagpalapit kay Jesus ang asawa ni Zebedeo upod ang iya duha ka anak nga lalaki. Nagluhod siya kay Jesus kay may ipangabay siya. ²¹ Gani nagsiling si Jesus sa iya, "Ano ang imo gusto?" Nagsabat ang asawa ni Zebedeo, "Kon mahimo, kon maghari ka na, papungkuon mo ang akon duha ka anak sa imo kilid; ang isa sa tuo kag ang isa sa wala." ²² Pero ginsabat sila ni Jesus nga nagasiling, "Wala kamo makahibalo kon ano ang inyo ginapangayo. Masarangan bala ninyo ang mga pag-antos nga madali ko na lang antuson?" Nagsiling sila, "Huo, masarangan namon." ²³ Nagsiling si Jesus sa ila, "Masarangan ninyo gani, pero indi ako ang nagapili kon sin-o ang mapungko sa akon tuo ukon sa akon wala. Kay may yara na nga gintigan-an sini ang akon Amay."

²⁴ Pagkabati sang napulo ka sumulunod kon ano ang ila ginpangayo, naakig gid sila sa mag-utod.
²⁵ Gani gintawag sila tanan ni Jesus kag ginsilingan, "Nahibaluan ninyo nga ang mga manugdumala sa sini nga kalibutan may gahom sa ila mga sinakpan kag pagusto lang sila kon ano ang ila himuon sa ila. ²⁶ Pero indi amo ini ang sa inyo. Kay kon sin-o sa inyo ang gusto nga mangin gamhanan, dapat siya mangin suluguon ninyo. ²⁷ Kag kon sin-o sa inyo ang gusto nga mangin pangulo, dapat mangin ulipon siya sang tanan. ²⁸ Bisan pa gani ako nga Anak sang Tawo wala nagkadto diri sa kalibutan agod alagaran kundi mag-alagad kag maghatag sang akon kabuhi agod matubos ang madamo nga mga tawo."

Gin-ayo ni Jesus ang Duha ka Bulag
(Mc. 10:46-52; Lu. 18:35-43)

²⁹ Sang nagapaguwa na sila ni Jesus sa Jerico madamo nga mga tawo ang nagsunod sa iya. ³⁰ Karon, may duha didto ka bulag nga nagapungko sa higad sang dalan. Nabatian nila nga nagaagi si Jesus, gani nagsinggit sila, "Ginoo, nga kaliwat ni David,^a kaluoyi kami!" ³¹ Ginsaway sila sang mga tawo nga maghipos. Pero gintuduhan pa gid gani nila singgit, "Ginoo, nga kaliwat ni David, kaluoyi kami!"
³² Nagpundo si Jesus, gintawag niya sila kag ginpamangkot, "Ano ang inyo gusto nga himuon ko sa inyo?"
³³ Nagsabat sila, "Ginoo, gusto namon nga makakita!" ³⁴ Naluoy si Jesus sa ila, gani gintandog niya ang ila mga mata, kag sa gilayon nakakita sila. Dayon nagsunod sila sa iya.

Chapter 21

Ang Madinalag-on nga Pagsulod ni Jesus sa Jerusalem
(Mc. 11:1-11; Lu. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Sang malapit na sila ni Jesus sa Jerusalem kag nakaabot na sa baryo sang Betfage nga sakop sang Bukid sang mga Olibo, ginpauna ni Jesus ang duha niya ka mga sumulunod. ² Nagsiling siya sa ila, "Mag-una kamo didto sa sunod nga baryo. Pagsulod ninyo, may makita kamo nga asno nga nahigot kag yara man ang iya tinday. Hubari ninyo kag dalha diri sa akon. ³ Kon may magpamangkot sa inyo, sabta ninyo, 'Kinahanglan ini sang Ginoo,' kag ipadala niya dayon sa inyo."

⁴ Ini natabo agod matuman ang ginhambal sang propeta:

⁵ "Sugiri ninyo ang mga taga-Sion nga yari na ang ila hari.

Mapinaubuson siya, kag nagaabot siya nga nagasakay sa tinday nga asno!"

⁶ Gani naglakat ang duha ka sumulunod kag gintuman nila ang sugo ni Jesus. ⁷ Gindala nila ang asno upod ang tinday didto kay Jesus. Ginhapinan nila ini sang ila bayo kag ginsakyan dayon ni Jesus. ⁸ Madamo nga mga tawo ang nagtipon didto. Ginhumlad nila ang ila bayo sa dalan. Ang iban nagtapas sang mga sanga sang mga kahoy kag ginladlad ini sa dalan. ⁹ Nagsinggit ang mga tawo nga nagauna kag ang nagasunod sa iya, "Dayawon ta ang kaliwat ni David!" ^c Ginapakamaayo sang Ginoo ang iya pinadala!^d Dayawon ta ang Dios!"

¹⁰ Sang pag-abot ni Jesus sa Jerusalem nagkinagula^e ang mga tawo didto. Nagsiling sila, "Sin-o bala ang tawo nga ina?" ¹¹ Nagsabat ang mga tawo nga kaupod ni Jesus, "Amo ini ang propeta nga si Jesus nga taga-Nazaret nga sakop sang Galilea." ^{f4} 10 nagkinagula: *sa iban nga Visaya*, nagkinagubot

^a 30 kaliwat ni David: *ang buot silingon, ginakilala nila nga manunubli si Jesus sang ginharian ni David.*

^b 8 *Ginhimo nila ini bilang pagpadungog kay Jesus.*

^c 9 *Tan-awa ang 20:30*

^d 9 ang iya pinadala: *sa literal*, ang nagakari sa ngalan sang Ginoo.

^e 32 *Ini nagapamatuod nga ang mga napatay mabanhaw.*

Nagsulod si Jesus sa Templo
(Mc. 11:15-19; Lu. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹²Nagsulod si Jesus sa templo kag gintabog niya ang mga tawo nga nagapamakal kag nagabaligya didto. Ginpamaliskad niya ang mga lamisa sang mga manugbaylo sang kuwarta kag ang mga pulungkuan sang mga manugbaligya sang mga pating nga inughalad. ¹³Nagsiling siya sa ila, "Nagsiling ang Dios sa Kasulatan, 'Ang akon balay dapat tawgon nga balay nga palangamuyuan'; pero ginahimo ninyo nga palanaguan sang mga tulisan!"

¹⁴May mga bulag kag mga lupog nga nagpalapit sa iya didto sa templo kag gin-ayo niya sila. ¹⁵Naakig ang manugdumala nga mga pari kag ang mga manunudlo sang Kasuguan sang makita nila ang makatilingala nga mga butang nga iya ginahimo kag sang mabatian nila ang mga kabataan didto sa templo nga nagasinggit, "Dayawon ang manunubli sang ginharian ni David!" ¹⁶Gani nagsiling sila kay Jesus, "Nabatian mo man bala ang ila ginasingit?" Nagsabat si Jesus, "Huo. Ngaa, wala bala kamo kabasa sa Kasulatan nga nagsiling nga bisan ang magagmay nga mga bata ginatudluan sang Dios nga magdayaw sa iya?" ¹⁷Dayon ginbayaan sila ni Jesus. Nagguwa siya sa siyudad sang Jerusalem kag nagpa-Betania kag didto nagtulog.

Ginpakamalaot ni Jesus ang Kahoy nga Higera
(Mc. 11:12-14; 20-24)

¹⁸Pagkaaga, sang nagapabalik na si Jesus sa siyudad sang Jerusalem gin-gutom siya. ¹⁹Karon, may nakita siya nga kahoy nga higera sa higad sang dalan. Gani ginpalapitan niya ini, pero wala siya sing may nakita nga bunga kundi mga dahon lang. Nagsiling siya dayon sa kahoy, "Halin karon indi ka na gid makapamunga!" Kag gilayon nalaya ang higera. ²⁰Sang makita ini sang iya mga sumulunod natingala gid sila. Nagsiling sila, "Ngaa nalaya gilayon ang higera?" ²¹Nagsabat si Jesus sa ila, "Ang matuod, kon may pagtuo kamo kag wala nagaduhaduha, mahimo man ninyo ang ginhimo ko sa kahoy nga higera. Kag indi lang ina kundi makasiling kamo bisan pa sa sini nga bukid, 'Maghalin ka kag magsaylo sa dagat,' kag matabo ina. ²²Ang bisan ano nga inyo pangayuon sa inyo pangamuyo mabaton gid ninyo, kon nagatuo kamo."

Pamangkot Parte sa Awtoridad ni Jesus
(Mc. 11:27-33; Lu. 20:1-8)

²³Nagsulod liwat si Jesus sa templo kag nagpanudlo sa mga tawo. May manugdumala didto nga mga pari kag mga manugdumala sang mga Judio nga nagpalapit sa iya kag nagpamangkot, "Ano bala ang imo awtoridad sa paghimo sang mga butang nga imo ginahimo diri sa templo? Sin-o ang naghatag sa imo sang sini nga awtoridad?" ²⁴Nagsabat si Jesus sa ila, "Mamangkot man ako sa inyo. Kag kon masabat ninyo ini, sabton ko man kamo kon ano ang akon awtoridad sa paghimo sini nga mga butang. ²⁵Kay sin-o bala naghalin ang awtoridad ni Juan sa pagbautiso, sa Dios bala ukon sa tawo?" Nagbinaysay sila kon ano ang ila isabat. Siling nila, "Kon magsiling kita nga 'Halin sa Dios,' masiling siya, 'Ti ngaa wala kamo nagpati kay Juan?' ²⁶Pero kon magsiling kita nga 'Halin sa tawo,' delikado kita sa mga tawo kay nagapati sila nga si Juan propeta sang Dios." ²⁷Gani nagsabat sila kay Jesus, "Wala kami makahibalo." Dayon nagsiling si Jesus sa ila, "Ti indi ko man kamo pagsugiran kon kay sin-o awtoridad ginahimo ko ini nga mga butang."

Ang Paanggid Parte sa Duha Ka Mag-utod nga Lalaki

²⁸Nagsiling liwat si Jesus sa ila, "Suno sa inyo hunahuna, ano ang buot silingon sini? May isa ka tawo nga may duha ka anak nga lalaki. Ginkadtuan niya ang magulang kag ginsilingan, 'Toto, magkadto ka karon sa aton talamnan sang ubas kag mag-obra.' ²⁹Nagsabat siya, 'Indi ako!' Pero sang ulihi nagbaylo ang iya hunahuna kag nagkadto siya sa ila talamnan kag nag-obra. ³⁰Nagkadto man ang amay sa manghod kag ginsilingan man niya siya pareho sang iya ginsiling sa magulang. Nagsabat ang manghod, 'Huo, tay,' pero wala siya nagtuman. ³¹Ti, diin sa duha ang nagtuman sang sugo sang iya amay?" Nagsabat sila, "Ang magulang." Nagsiling si Jesus sa ila, "Sa pagkamatuod, nauna pa sa inyo nga nagapasakop sa paghari sang

Dios ang mga manugsukot sang buhis kag ang mga babayi nga nagbaligya sang ila dungog.³² Kay si Juan nga manugbautiso nagkadto diri kag nagtudlo sa inyo sang husto nga paagi agod mangin matarong kamo sa atubangan sang Dios, pero wala kamo nagpati sa iya. Ang mga manugsukot sang buhis kag ang mga babayi nga nagbaligya sang ila dungog nagpati sa iya. Kag bisan nakita ninyo ini, wala gid kamo nagbag-o sang inyo hunahuna kag nagpati sa iya."

Ang Paanggid Parte sa mga Agsador
(Mc. 12:1-12; Lu. 20:9-19)

³³ Nagsiling si Jesus sa ila, "Pamatii ninyo ang isa pa gid ka paanggid. May isa ka tawo nga may duta nga ginpatamnan niya sang ubas. Ginpakudalan niya ini, kag nagpahimo siya sang buho sa dako nga bato para pulugaan sang ubas. Nagpatindog man siya sang isa ka balantayan. Pagkatapos ginpaagsahan niya ang iya talamnan kag naglakat sa malayo nga lugar.³⁴ Sang tion na sang pagpamupo sang ubas, ginsugo niya ang iya mga suluguon sa mga agsador sa pagkuha sang iya parte sa patubas.³⁵ Pag-abot didto sang mga suluguon, ginpangdakop sila sang mga agsador. Ginbunal nila ang isa, ginpatay ang isa, kag ginbato pa gid nila ang isa.³⁶ Pagkatapos sadto nagsugo ang tag-iya sang madamo pa gid nga mga suluguon sang sa nauna. Pero amo man gihapon ang ginhimo sa ila.³⁷ Sang ulihi ginpadala niya ang iya anak. Naghunahuna siya nga tauron nila ang iya anak.³⁸ Pero pagkakita sang mga agsador nga ang iya anak na ang nag-abot, nagsiling sila, 'Yari na ang manunubli. Dali, patyon ta agod mangin aton ang iya palanublion.'³⁹ Gani gindakop nila siya kag gindala didto sa guwa sang talamnan kag ginpatay."

⁴⁰ Dayon nagsiling si Jesus, "Kon magbalik ang tag-iya sang talamnan, ano bala ang iya himuon sa sadto nga mga agsador?"⁴¹ Nagsabat sila, "Pamatyon niya yadtong malain nga mga agsador kag indi gid niya pagkaluoyan. Dayon paagsahan niya ang iya talamnan sa mga agsador nga magahatag sang iya parte sa kada patubas."⁴² Nagsiling pa si Jesus sa ila, "Wala bala ninyo mabasahi ang ginasiling sa Kasulatan?"

'Ang bato nga ginsikway sang mga panday
amo gid ang nangin pundasyon nga bato.
Amo ini ang ginhimo sang Ginoo,
kag makatilingala ini sa aton!' "

⁴³ Nagsiling pa gid si Jesus sa ila, "Amo ini nga ang ginharian sang Dios kuhaon sa inyo kag ihatag sa mga tawo nga nagatuman sang iya mga ginapahimo.⁴⁴ Ang bisan sin-o nga mahulog sa sini nga bato mabali, pero ang mahulugan sang amo nga bato madugmok gid.]"

⁴⁵ Pagkabati sang manugdumala nga mga pari kag mga Pariseo sang mga paanggid ni Jesus, nahangpan nila nga sila ang iya ginatumod.⁴⁶ Gani gusto na gid nila nga dakpon si Jesus, pero nahadlok sila sa mga tawo tungod kay ginakilala nila nga propeta si Jesus.

Chapter 22

Ang Paanggid Parte sa Punsyon
(Lu. 14:15-24)

¹ Nagtudlo liwat si Jesus sa ila paagi sa paanggid.² Nagsiling siya, "Ang paghari sang Dios pareho sa natabo sa isa ka hari nga nagpreparar sang punsyon para sa kasal sang iya anak nga lalaki.³ Ginsugo niya ang iya mga suluguon nga tawgon na ang mga tawo nga iya ginpang-imbatar. Pero ang mga inimbatar indi magtambong.⁴ Ginsugo naman niya ang iban pa gid nga mga suluguon. Siling niya, 'Silingon ninyo ang mga ginpang-imbatar nga naihaw ko na ang mga baka kag ang iban nga mga sapat nga akon ginpatambok kag preparado na ang pagkaon. Gani magkadto na sila diri kag magpamunsyon.'⁵ Pero ang mga tawo nga ginpang-imbatar wala nagsapak. Ang isa nagkadto sa iya uma, kag ang isa sa iya negosyo.⁶ Ang iban iya,

gindakop nila ang mga ginsugo sang hari, ginpasipalahan nila kag ginpatay. ⁷ Gani naakig gid ang hari. Ginsugo niya ang iya mga soldado nga pamasyon ang nagpamatay sang iya mga suluguon kag sunugon ang ila banwa. ⁸ Dayon gintawag niya ang iya mga suluguon kag nagsiling, "Ang punsyon sa kasal sang akon anak preparado na, ugaling ang mga ginpang-imbatar indi takos." ⁹ Gani kadto na lang kamo sa mga karsada nga may madamo nga nagaagi kag imbitara ninyo ang tanan nga inyo masugata." ¹⁰ Naglakat ang mga suluguon kag nagkadto sa mga karsada, kag ang tanan nga ila nasugata maayo ukon malain man ginpang-imbatar nila. Kag napuno sang tawo ang kalan-an sa punsyon.

¹¹ Sang ulihi nagsulod ang hari kay gusto niya nga makita ang mga bisita. May nakita siya didto nga isa ka tawo nga wala nakailis sang bayo nga para sa punsyon. ¹² Gani nagsiling ang hari sa iya, "Amigo, ngaa nakasulod ka diri nga wala nakasuksok sang bayo nga para sa punsyon?" Pero ang tawo wala gid nagtingog kay wala siya sang isabat. ¹³ Dayon nagsiling ang hari sa iya mga suluguon, "Gapusa ninyo ang iya kamot kag tiil kag ihaboy didto sa guwa sa madulom. Didto magahibi siya kag magabagrot ang iya ngipon." ¹⁴ Pagkatapos nagsiling si Jesus, "Madamo ang ginatawag sang Dios sa iya ginharian, pero diutay lang ang mga ginapili nga makasulod."

Ang Pamangkot Parte sa Pagbayad sang Buhis
(Mc. 12:13-17; Lu. 20:20-26)

¹⁵ Naghalin ang mga Pariseo kag nagplano sila kon paano nila madakop si Jesus paagi sa iya ginapanghambal. ¹⁶ Dayon ginsugo nila ang iban sang ila mga sumulunod kag ang pila ka miembro sang partido ni Herodes. Nagpamangkot sila kay Jesus, "Manunudlo, nahibalan namon nga matuod ang imo ginasugid. Ginatudlo mo ang kamatuoran parte sa kabubut-on sang Dios sa mga tawo. Kag wala ka nagapadala-dala sa mga tawo bisan sin-o pa sila." ¹⁷ Ano bala sa imo, husto bala nga kita nga mga Judio magbayad sang buhis sa Emperador sang Roma ukon indi?" ¹⁸ Nahibalan ni Jesus ang ila tuyo nga malain. Gani nagsiling siya sa ila, "Mga hipokrito! Ngaa bala ginatilawan ninyo ako nga dakpon paagi sa sini nga pamangkot?" ¹⁹ Abi pakitai ninyo ako sang kuwarta nga ginagamit sa pagbayad sang buhis." Kag ginpakita nila ang kuwarta. ²⁰ Nagsiling si Jesus sa ila, "Kay sin-o bala ini hitsura kag ngalan?" ²¹ Nagsabat sila, "Iya sang Emperador." Gani nagsiling si Jesus sa ila, "Ti kundi ihatag ninyo sa Emperador ang iya sang Emperador, kag sa Dios ang iya sang Dios." ²² Pagkabati nila sang sabat ni Jesus natingala gid sila. Gani ginbayaan na lang nila siya.

Ang Pamangkot Parte sa Pagkabanhaw
(Mc. 12:18-27; Lu. 20:27-40)

²³ Sa amo man nga adlaw may mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus. Ini nga mga tawo wala nagapati nga may pagkabanhaw. Nagpamangkot sila, ²⁴ "Manunudlo, nagsiling si Moises nga kon mapatay ang lalaki nga wala sila bata sang iya asawa, dapat ang iya utod ang magpangasawa sa nabalo agod makapabata siya para sa iya utod nga napatay." ²⁵ Karon, may pito diri anay ka mag-ulutod nga lalaki. Ang kamagulangan nagpangasawa, kag napatay nga wala sang bata. Gani ang balo ginpangasawa sang madason nga utod. ²⁶ Ini siya napatay man nga wala sila sang bata. Gani ginpangasawa naman sang ikatlo kag amo man ang natabo sa iya kag sa tanan nga mag-ulutod hasta sa ikapito. ²⁷ Sang ulihi ang babayi napatay man. ²⁸ Karon, kon mag-abot na ang pagkabanhaw, kay sin-o gid siya asawa, kay sila tanan nagpangasawa sa iya?"

²⁹ Nagsiling si Jesus sa ila, "Sala gid kamo, kay wala kamo nakaintiendi sang Kasulatan kag sang gahom sang Dios." ³⁰ Sa adlaw sang pagkabanhaw, ang mga tawo indi na mag-asawahay tungod nga pareho na sila sang mga anghel sa langit. ³¹ Kon parte sa pagkabanhaw, wala bala kamo nakabasa sang ginsiling sang Dios sa inyo nga ³² 'Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, kag ang Dios ni Jacob'? Karon, ang

Dios indi Dios sang mga patay, kundi Dios sang mga buhi."^{a 33} Pagkabati sadto sang mga tawo natingala gid sila sang iya pagpanudlo.

Ang Labing Importante nga Sugo
(Mc. 12:28-34; Lu. 10:25-28)

³⁴ Pagkabati sang mga Pariseo nga ang mga Saduceo wala gid sing may mahimo kay Jesus, nagtipon sila liwat kag nagpalapit sa iya. ³⁵ Isa sang mga manunudlo sang Kasuguan ang nagpamangkot kay Jesus sa pagdakop-dakop sa iya. ³⁶ Siling niya, "Manunudlo, ano gid bala ang labing importante nga sugo sa Kasuguan?" ³⁷ Nagsabat si Jesus sa iya, " 'Higugmaon mo ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusuon, sa bug-os mo nga kalag, kag sa bug-os mo nga hunahuna.' ³⁸ Amo ini ang labing importante nga sugo sa tanan. ³⁹ Kag ang madason nga labing importante kaangay man sini, 'Higugmaon mo ang imo kapareho pareho sang paghigugma mo sa imo kaugalingon.' ⁴⁰ Ang tanan nga kasuguan nga ginsulat ni Moises kag sang mga propeta napasad sa sining duha ka sugo."

Ang Pamangkot Parte sa Cristo
(Mc. 12:35-37; Lu. 20:41-44)

⁴¹ Sa wala pa nagbululag ang mga Pariseo, nagpamangkot si Jesus sa ila, ⁴² "Ano bala ang inyo pagkilala sa Cristo? Kay sin-o bala siya kaliwat?" Nagsabat sila, "Kay David." ⁴³ Dayon nagsiling si Jesus sa ila, "Kon kaliwat siya ni David, ngaa si David nga gintuytuyan sang Espiritu *Santo* nagtawag sa iya nga Ginoo? Kay nagsiling siya,

⁴⁴ 'Nagsiling ang Ginoo sa akon Ginoo,

Pungko diri sa akon tuo

hasta mapaidalom ko sa imo ang imo mga kaaway.'

⁴⁵ Kon gintawag siya ni David nga iya Ginoo, paano bala nga siya kaliwat lang ni David?" ⁴⁶ Wala gid sing may nakasabat kay Jesus sa iya pamangkot. Halin sadto wala na gid sing may nangahas nga magpamangkot sa iya.

Chapter 23

Mag-andam sa mga Pariseo kag mga Manunudlo sang Kasuguan
(Mc. 12:38-39; Lu. 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Dayon naghambal si Jesus sa mga tawo kag sa iya mga sumulunod. ² Siling niya, "Ang mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo amo ang ginsaligan nga magsaysay sang Kasuguan ni Moises. ³ Gani tumana ninyo ang ila ginatudlo sa inyo, pero indi kamo magsunod sang ila ginahimo tungod kay lain ang ila ginahimo sang sa ila ginahambal. ⁴ Nagahimo sila sang mga mabudlay nga mga pagsulundan para sa mga tawo, pero wala sila nagabulig bisan diutay lang agod matuman ang ila ginsugo. ⁵ Ang tanan nga ginahimo nila pakita-kita lang sa mga tawo. Ginapalapad nila ang mga kahon-kahon nga bulutangan sang mga ginpili nga mga pulong halin sa Kasulatan nga ila ginabugkos sa ila agtang kag sa ila butkon. Kag ginapalaba pa nila ang mga gaway-gaway sa punta sang ila mga bayo agod silingon nga sila mga diosnon. ⁶ Sa mga punsyon kag sa mga simbahan, gusto gid nila nga magpungko sa mga pulungkuan nga para sa mga dungganon. ⁷ Sa mga lugar nga ginatipunan sang mga tawo, gusto nila nga tauron sila kag tawgon nga mga 'Manunudlo.' ⁸ Pero kamo inyo, indi dapat magpatawag nga 'Manunudlo,' kay mag-ulutod kamo kag isa lang ang inyo manunudlo. ⁹ Indi man kamo magtawag 'Amay' sa bisan kay sin-o diri sa duta, kay isa lang gid ang inyo Amay, ang Amay nga yara sa langit. ¹⁰ Kag indi kamo magpatawag, 'Agalon,' kay isa lang

^a 26 Tinlui...matinlo man: *buot silingon*, Dapat mangin matinlo ang inyo mga hunahuna, kag mangin matinlo man ang inyo mga ginahimo kag ginahambal.

ang inyo agalon kag siya amo ang Cristo. ¹¹ Kon sin-o sa inyo ang nagaalagad sa iya kaupod amo ang labaw sa tanan. ¹² Ang nagapakataas sang iya kaugalingon paubuson sang Dios. Pero ang nagapaubos sang iya kaugalingon pataason sang Dios."

Ginapakamalaot sang Dios ang Ila Pagkahipokrito

(Mc. 12:40; Lu. 11:39-42, 44, 52; 20-47)

¹³ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang! Ginabalabagan ninyo ang mga tawo nga magpasakop sa paghari sang Dios. Kamo mismo indi magpasakop, kag ginapunggan pa ninyo ang mga tawo nga nagatinguha nga magpasakop.

¹⁴ ["Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang. Ginaubos ninyo kuha ang mga pagkabutang sang mga babayi nga balo, kag ginatabon-tabunan lang ninyo ang inyo ginahimo paagi sa inyo malawig nga mga pagpangamuyo. Gani mas dako ang silot nga inyo pagabatunon!]

¹⁵ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang! Ginalibot ninyo ang bug-os nga kalibutan agod makomberter ninyo ang bisan isa lang ka tawo sa inyo pagtuo. Pero kon makomberter na ninyo ginahimo ninyo siya nga sobra pa sa inyo kalain kag bagay gid sa impyerno. ¹⁶ Kaluluoy kamo nga mga bulag nga manugtuytoy. Nagatudlo kamo nga 'kon ang tawo magsumpa sa templo, indi kinahanglan nga tumanon niya ang iya ginsumpa. Pero kon magsumpa siya sa bulawan didto sa templo, kinahanglan tumanon gid niya ang iya ginsumpa.' ¹⁷ Buang-buang kag bulag kamo. Diin ang mas importante, ang bulawan ukon ang templo nga nagapabalaan sa bulawan? ¹⁸ Nagatudlo man kamo nga 'kon ang tawo magsumpa sa altar, indi kinahanglan nga tumanon niya ang iya ginsumpa. Pero kon magsumpa siya sa halad nga yara sa altar kinahanglan tumanon gid niya ang iya ginsumpa.'

¹⁹ Mga bulag gid kamo! Diin ang mas importante, ang halad ukon ang altar nga nagapabalaan sa halad?

²⁰ Amo ina nga kon ang tawo magsumpa sa altar, nagasumpa siya sa altar kag sa tanan nga halad sa altar.

²¹ Kag kon ang tawo magsumpa sa templo, nagasumpa siya sa templo kag sa Dios nga nagapuyo didto.

²² Kag kon ang tawo magsumpa sa langit, nagasumpa siya sa trono sang Dios, kag sa Dios nga nagapungko didto.

²³ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang. Nagahatag kamo sa Dios sang inyo ikanapulo bisan sa mga panakot sa pagkaon, pero wala ninyo ginasunod ang mas importante nga mga sugo parte sa matarong nga pagkabuhi, pagkamaluluy-on, kag pagkamasaligan. Dapat kamo maghatag sang inyo ikanapulo pero indi ninyo pagpabay-an ang mas importante nga mga sugo. ²⁴ Bulag gid kamo nga mga manunudlo. Sa sining ginahimo ninyo pareho lang nga nagasala kamo sang sapat-sapat sa inyo ilimnon, pero ginatulon ninyo ang mas dako pa gid nga sapat.

²⁵ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang! Kay ginahugasan ninyo ang guwa sang tasa kag pinggan suno sa inyo seremonya pero sa sulod sang inyo tagipusuon tama kamo kahigko kag kadalok. ²⁶ Bulag kamo nga mga Pariseo! Tinlui ninyo anay ang sa sulod nga bahin sang tasa kag pinggan, kag ang sa guwa mangin matinlo man.^a

²⁷ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang! Pareho kamo sa mga lulubngan nga ginpintahan sang puti kag matahom tulukon sa guwa, pero sa sulod tama kabaho kag pulos lang tul-an sang patay. ²⁸ Pareho gid kamo sina kay kon tulukon kamo sang mga tawo daw husto man ang inyo ginahimo pero ang matuod, pulos pakita-kita lang, kay sa sulod sang inyo tagipusuon malaot gid kamo.

^a 31 bilang kaliwat napanubli nila ang ila malain nga ugali.

Gintagna ni Jesus nga Silutan Sila
(Lu. 11:47-51)

²⁹ "Kaluluoy kamo nga mga manunudlo sang Kasuguan kag mga Pariseo. Ang inyo pagtuo sa Dios pakita-kita lang! Nagahimo kamo kag nagapatahom sang lulubngan sang mga matarong kag mga propeta, ³⁰ kag nagasiling kamo, 'kon buhi kami sang tiyempo sang amon mga katigulangan, wala kami magpatay sang mga propeta pareho sang ila ginhimo.' ³¹ Gani, ginaako ninyo nga mga kaliwat kamo sang mga tawo nga nagpamatay sang mga propeta. ^a ³² Sige, tapusa ninyo ang ginsuguran sang inyo mga katigulangan! ³³ Pareho kamo sang mga man-og, mga kaliwat kamo sang mga dalitan nga mga man-og. Indi gid kamo makapalagyo sa silot sa impiyerno. ³⁴ Gani pamati kamo! Magapadala ako sa inyo sang mga propeta kag maalam nga mga tawo kag mga manunudlo. Ang iban sa ila pamatyon ninyo. Ipalansang ninyo sila sa krus. Kag ang iban hanuton ninyo sa inyo mga simbahan. Kag kon bisan diin nga lugar sila magpalagyo lagson ninyo. ³⁵ Amo ina nga silutan kamo sa inyo pagpamatay sa tanan nga mga tawo nga matarong halin kay Abel hasta kay Zacarias nga anak ni Baraquias, nga inyo ginpatay sa tunga sang templo kag sang altar. ³⁶ Sa pagkamatuod, kamo nga mga tawo sa tiyempo nga ini amo ang manabat sa sining tanan nga mga sala."

Ang Gugma ni Jesus sa mga Taga-Jerusalem
(Lu. 13:34-35)

³⁷ "Kamo nga mga taga-Jerusalem, ngaa ginabato ninyo kag ginapamatay ang mga propeta sang Dios nga ginpadala sa inyo? Dugay na ang akon handom nga tipunon ko kamo kag atipanon pareho sang munga nga nagaatipan sang iya mga piso sa idalom sang iya mga pakpak, pero indi kamo gusto sini! ³⁸ Karon, bahala kamo sa inyo kaugalingon. ³⁹ Kay indi na gid ninyo ako makita hasta sa pag-abot sang adlaw nga magasiling kamo, 'Ginapakamaayo sang Ginoo ang iya pinadala.' "

Chapter 24

Gintagna ni Jesus nga Maguba ang Templo
(Mc. 13:1-2; Lu. 21:5-6)

¹ Nagguwa si Jesus sa templo kag samtang nagalakat siya nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod kag gintudlo nila sa iya ang templo. ² Nagsiling si Jesus sa ila, "Tan-awa ninyo ini tanan. Sa pagkamatuod, magakalaguba ini kag wala gid sing may mabilin nga mga bato nga nagasalampaw."

Mga Kagamo kag mga Paghingabot
(Mc. 13:3-13; Lu. 21:7-19)

³ Sang nagapungko si Jesus didto sa Bukid sang mga Olibo, nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod nga silahanon lang. Nagsiling sila, "Sugiri kami kon san-o matabo ang mga butang nga imo ginsiling? Kag ano bala ang mga tanda nga ikaw madali na lang magbalik diri kag matapos na ang ini nga tiyempo?"

⁴ Nagsabat si Jesus sa ila, "Mag-andam kamo nga wala sing may makapatalang sa inyo. ⁵ Kay madamo ang magaabot kag magasiling nga sila amo ako, kay magasiling sila nga sila amo ang Cristo, kag madamo ang ila mapatalang. ⁶ Makabati kamo sang mga gira nga malapit sa inyo kag makabalita kamo nga didto sa malayo nagagira man. Pero indi kamo magkahadlok. Kinahanglan gid nga matabo ini, pero indi pa ini ang katapusan. ⁷ Magailinaway ang mga nasyon kag magailinaway ang mga ginharian. May magaabot nga mga gutom kag mga linog sa nagkalain-lain nga mga lugar. ⁸ Ini tanan umpisa pa lang sang mga kabudlayan nga magaabot.

⁹ "Sa sina nga mga inadlaw dumtan kamo sang mga tawo tungod nga kamo akon mga sumulunod. Dakpon nila kamo kag itugyan sa mga tawo agod silutan kag ang iban sa inyo pagapatyon. ¹⁰ Kag kon mag-abot na ang mga paghingabot, madamo ang magatalikod sa ila pagtuo. Dumtan nila kag traiduran ang

^a 26 'Yara siya sa sulod': *siguro ang buot silingon, yara siya upod sa iya sekreto nga grupo.*

ila kapareho nga mga tumuluo. ¹¹ Magaguwa ang indi matuod nga mga propeta *sang Dios* kag madamo ang ila patalangan. ¹² Kag tungod sang pagdugang sang kalautan, ang gugma sang madamo nga mga tumuluo magalas-ay. ¹³ Pero ang nagapadayon hasta sa katapusan maluwas. ¹⁴ Kag sa wala pa magaabot ang katapusan, iwali sa bug-os nga kalibutan ang Maayong Balita parte sa paghari sang Dios agod makahibalo ang tanan nga mga tawo."

Ang Makangilil-ad nga Kalaglagan
(Mc. 13:14-23; Lu. 21:20-24)

¹⁵ Ang propeta nga si Daniel nagtagna parte sa makangilil-ad nga kalaglagan. (Ang nagabasa sining tagna mag-intiendi gid kon ano ang buot silingon sini.) Kag kon makita ninyo ini nga yara na sa balaan nga lugar, ¹⁶ kamo nga yara sa Judea dapat magpalagyo sa kabukiran. ¹⁷ Ang tawo nga matabuan nga yara sa guwa sang iya balay indi na magsulod sa pagkuha sang iya pagkabutang. ¹⁸ Ang matabuan nga yara sa iya uma indi na dapat magpauli sa pagkuha sang iya bayo. ¹⁹ Makaluluoy ang mga nagabulusong kag ang mga nagapatiti sa sina nga mga inadlaw tungod nga mabudlayan sila sa pagpalagyo. ²⁰ Magpangamuyo kamo nga ang inyo pagpalagyo indi matabo sa tigtulugnaw ukon sa Adlaw nga Inugpahuway. ²¹ Kay sa sina nga tiyempo magaabot ang kalalat-an nga wala pa gid matabo halin sang una kag wala sing may matabo pa nga pareho sina hasta san-o. ²² Kon wala ginpalip-ot sang Dios ina nga mga inadlaw nga magaabot, wala gid sing may mabilin nga tawo. Pero tungod sang iya kaluoy sa iya mga pinili, palip-uton sang Dios ina nga mga inadlaw.

²³ "Gani kon may magsiling sa inyo, 'Yari na ang Cristo!' ukon 'Didto siya!' indi kamo magpati. ²⁴ Kay magaguwa ang indi matuod nga mga Cristo kag ang indi matuod nga mga propeta *sang Dios*. Magahimo sila sang mga milagro kag mga makatilingala nga mga butang sa katuyuan nga patalangan, kon mahimo, bisan pa ang mga pinili sang Dios. ²⁵ Gani tandai gid ninyo ini! Ginasugid ko na sa inyo nga daan ini nga mga butang sa wala pa matabo.

²⁶ "Gani kon may mga tawo nga magsiling sa inyo, 'Si Cristo ato sa kamingawan,' indi kamo magkadto didto. Kag kon may magsiling, 'Yara siya sa sulod,'^a indi gid kamo magpati. ²⁷ Kay kon ako nga Anak sang Tawo magbalik na, makakita ang tanan tungod kay mangin pareho ini sa kilat nga sa diin ang iya kirab makita halin sa sidlangan hasta sa nakatundan.

²⁸ "May hulubaton nga nagasiling, 'Kon diin ang patay nga lawas, didto nagatipon ang mga uwak.' "

Ang Pagbalik ni Jesus Diri sa Kalibutan
(Mc. 13:24-27; Lu. 21:25-28)

²⁹ "Pagkatapos sang mga kalalat-an sa sina nga tiyempo, ang adlaw magadulom, ang bulan indi na magsanag, kag ang mga bituon magakalahulog. Ang mga butang^b sa langit pagapatalangan sa ila kinaandan nga alagyan. ³⁰ Dayon ako nga Anak sang Tawo makita sa langit nga nagabalik sa kalibutan. Kag ang tanan nga tawo sa kalibutan magahibi kon makita nila ako sa mga panganod nga nagaabot nga may gahom nga nagasilak gid. ³¹ Sa mabaskog nga tunog sang trumpeta suguon ko ang akon mga anghel sa pagtipon sang akon mga pinili nga mga tawo halin sa tanan nga lugar sang kalibutan."

Ang Kahoy nga Higer
(Mc. 13:28-31; Lu. 21:29-33)

³² "Magtuon kamo sang leksyon sa kahoy nga higer. Kon ang iya mga sanga nagapanalingsing na, mahibalan ninyo nga madali na lang ang tig-ilinit. ³³ Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo nga nagakalatabo na ini tanan nga mga butang nga akon ginasugid sa inyo, mahibalan ninyo nga madali na lang ako mag-abot. ³⁴ Sa pagkamatuod, magakalatuman ini tanan nga mga butang sa wala pa mapatay ang

^a 29 butang: *literally* gahom.

^b 51 kag grabe ang silot nga iya agumon: *sa literal*, kag tadtaron siya.

mga tawo sa sini nga tiyempo. ³⁵ Madula ang langit kag ang duta, pero ang akon mga pulong indi gid mahimo nga indi matuman."

Wala sing may Nakahibalo kon San-o gid Mabalik si Jesus
(Mc. 13:32-37; Lu. 17:26-30, 34-36)

³⁶ "Kon parte sa adlaw kag oras sang akon pag-abot, wala gid sing may nakahibalo bisan ang mga anghel sa langit ukon ako nga Anak sang Dios, kundi ang Amay gid lang. ³⁷ Ang himuon sang mga tawo sa tiyempo nga ako nga Anak sang Tawo mabalik mangin pareho sa ginhimo sang mga tawo sa tiyempo ni Noe. ³⁸ Kay sa wala pa mag-abot ang anaw wala sila sing iban nga ginahunahuna kundi ang pagpagusto kaon, inom, kag pag-asawahay hasta sa adlaw nga si Noe nagsulod sa arka. ³⁹ Wala gid sila kahibalo kon ano ang matabo hasta nag-abot ang anaw kag nagkalalumos sila tanan. Pareho man sini ang matabo kon ako nga Anak sang Tawo mag-abot. ⁴⁰ Sa sina nga mga inadlaw mahimo nga may matabuan nga duha ka lalaki nga nagaobra sa talamnan; ang isa kuhaon kag ang isa mabilin. ⁴¹ May duha ka babayi nga nagagaling; ang isa kuhaon kag ang isa mabilin. ⁴² Gani magbantay kamo, kay wala kamo kahibalo kon san-o magaabot ang inyo Ginoo. ⁴³ Tandai ninyo ini: kon nahibaluan sang tagbalay kon ano nga oras sa gab-i maabot ang makawat, sigurado nga magbantay siya agod indi makasulod ang makawat sa iya balay. ⁴⁴ Gani magbantay gid kamo, kay sa oras nga wala ninyo ginahunahuna, maabot ako nga Anak sang Tawo."

Ang Suluguon nga Masaligan
(Lu. 12:41-48)

⁴⁵ "Ang masaligan kag maalam nga suluguon amo ang ginapili sang agalon nga magdumala sa iya kaupod nga mga suluguon. Siya ang nagahatag sa ila sang ila pagkaon sa husto nga oras. ⁴⁶ Bulahan yadto nga suluguon nga sa pagbalik sang iya agalon maabtan siya nga nagahimo sang iya buluhaton. ⁴⁷ Sigurado gid nga padumalahon siya sang iya agalon sa tanan niya nga pagkabutang. ⁴⁸ Pero kaluluoy ang indi maayo nga suluguon nga sa paglakat sang iya agalon magahunahuna siya nga madugay pa siya magbalik, ⁴⁹ gani magasugod siya sa pagpamintas sa iya kaupod nga mga suluguon kag magaupod kaon kag inom sa mga palahubog. ⁵⁰ Magaabot ang iya agalon sa oras nga wala gid niya ginahunahuna ⁵¹ kag grabe ang silot nga iya agumon.^a Ibutang siya sa isa ka lugar upod sa mga hipokrito. Didto may paghinibi kag pagbinagrot sang mga ngipon."

Chapter 25

Ang Paanggid Parte sa Napulo ka mga Dalaga

¹ "Pag-abot sang sina nga adlaw,^b mapaanggid ang paghari sang Dios sa napulo ka mga dalaga nga nagadala sang ila mga suga kay masugata sila sa nobyo nga kalaslon. ² Ang lima sa ila indi mainandamon kag ang lima mainandamon. ³ Ang lima ka indi mainandamon nagdala sang ila mga suga, ugaling wala sila nagdala sang reserba nga lana agod nga kon maubos ang lana sa ila suga may inugtuhong pa sila. ⁴ Ang mga dalaga nga mainandamon nagdala man sang ila mga suga kag nagdala pa gid sang reserba nga lana. ⁵ Kag tungod nga madugay mag-abot ang nobyo gintuyo sila kag natulugan sila tanan.

⁶ "Sang tungang gab-i na may nagsinggit, 'Yari na ang nobyo! Dali kamo, sugataa ninyo siya.' ⁷ Ang napulo ka mga dalaga nagbugtaw kag ginpreparar nila ang ila mga suga. ⁸ Dayon ang mga dalaga nga indi mainandamon nagsiling sa mga mainandamon, 'Hatagi kami sang inyo lana kay nagapiraw na ang amon suga.' ⁹ Nagsabat sila, 'Indi mahimo, kay kon hatagan namon kamo pareho kita nga kulangon. Magkadto na lang kamo sa mga tiyanggi kag magbakal sang para sa inyo. ¹⁰ Paghaling nila agod magbakal sang lana amo

^a 1 pag-abot sang sina nga adlaw: *siguro ang buot silingon, ang pagbalik sang Ginoong Jesus. Tan-awa ang bersikulo 24:36.*

^b 7 *siguro ginhimo niya ini bilang pagpadungog kay Jesus.*

man ang pag-abot sang nobyo. Ang lima nga nakapreparar nag-upod sa iya sa punsyon. Pagsulod nila, ginsiraduhan dayon ang puwertahan.

¹¹ "Dugay-dugay nag-abot man ang lima ka mga dalaga nga nagbakal sang lana, kag nagpanawag, 'Sir, sir, pasudla kami.' ¹² Pero nagsabat ang nobyo, 'Wala ako makakilala sa inyo.' " ¹³ Dayon nagsiling si Jesus, "Amo ina nga kinahanglan gid nga magbantay kamo kay wala gid kamo makahibalo kon san-o nga adlaw ukon oras ako maabot."

Ang Paanggid Parte sa Tatlo ka Suluguon
(Lu. 19:11-27)

¹⁴ *Nagsiling pa gid si Jesus*, "Ang paghari sang Dios pareho sa isa ka tawo nga manuglakat sa iban nga lugar. Gani gintawag niya ang iya mga suluguon kag gintugyan sa ila ang iya kuwarta agod inegosyo nila. ¹⁵ Ang kada isa sa ila ginhatagan niya suno sa ila masarangan sa pagnegosyo. Ang isa ginhatagan niya sing 5,000, ang isa 2,000, kag ang isa pa gid ginhatagan niya sing 1,000. Dayon naglakat siya. ¹⁶ Ang suluguon nga nakabaton sang 5,000 nagnegosyo dayon kag nakaganansya siya sing 5,000. ¹⁷ Amo man ang ginhimo sang nakabaton sang 2,000, kag nakaganansya siya sing 2,000. ¹⁸ Pero ang nakabaton sang 1,000 naglakat kag nagkutkot sa duta, kag ginlubong niya ang kuwarta nga ginhatag sang iya agalon agod inegosyo.

¹⁹ "Sang ulihi nagbalik ang ila agalon kag gintawag niya ang iya mga suluguon agod magsuma sila sang iya kuwarta nga ginpanegosyo sa ila. ²⁰ Ang suluguon nga nakabaton sing 5,000 nagpalapit kag ginhatag niya sa iya agalon ang 5,000 nga kapital pati ang 5,000 nga iya ganansya. Nagsiling siya, 'Indi bala ginhatagan mo ako sang 5,000? Ti ari ang sa akon. Nakaganansya pa gid ako sing 5,000.' ²¹ Kag nagsiling ang iya agalon, 'Maayo ka nga suluguon! Masaligan ka! Kag tungod nga masaligan ka kag maayo magpatikang sang diutay nga kantidad, karon itugyan ko sa imo ang mas dako pa gid nga kantidad. Dali, magkalipay ka upod sa akon!' ²² Ang suluguon nga nakabaton sing 2,000 nagpalapit man. Nagsiling siya sa iya agalon, 'Indi bala nga ginhatagan mo ako sing 2,000? Ari, nakaganansya man ako sing 2,000!' ²³ Nagsiling ang iya agalon sa iya, 'Maayo ka nga suluguon! Masaligan ka! Kag tungod nga masaligan ka kag maayo magpatikang sang diutay nga kantidad, karon itugyan ko sa imo ang mas dako pa gid nga kantidad. Dali, magkalipay ka upod sa akon!' ²⁴ Nagpalapit man ang suluguon nga nakabaton sing 1,000. Nagsiling siya, 'Nahibalan ko nga mapintas ka kag wala kaluoy nga tawo, kay ginakuha mo ang ganansya sang iban nga nagpangabudlay. ²⁵ Gani ginhadlukan ako. Amo ina nga ginlubong ko na lang sa duta ang imo kuwarta. Yari ang imo kuwarta.' ²⁶ Nagsiling ang iya agalon, 'Malain ka kag matamad nga suluguon! Tungod nahibalan mo nga ginakuha ko ang ganansya sang iban nga nagpangabudlay, ²⁷ ti kuntani ginpatago mo sa bangko ang akon kuwarta agod sa akon pagbalik makuha ko ang akon kuwarta pati na ang iya saka.' ²⁸ Kag dayon nagsiling siya sa iban pa nga mga suluguon, 'Sige kuhaa ninyo ang iya kuwarta kag ihatag sa suluguon nga may kantidad nga 10,000. ²⁹ Kay ang masaligan hatagan pa gid agod magdamo pa gid ang iya, pero ang indi masaligan, bisan ang diutay nga gintugyan sa iya kuhaon pa sa iya. ³⁰ Ang suluguon nga wala sing pulos ihaboy ninyo sa kadudulman didto sa guwa. Didto magahibi siya kag magabagrot ang iya mga ngipon.' "

Ang Katapusan nga Paghukom

³¹ "Kon ako nga Anak sang Tawo mag-abot na bilang Hari, nga ginaupdan sang tanan nga mga anghel, magapungko ako dayon sa akon trono nga harianon. ³² Ang tanan nga mga tawo sa kalibutan pagatipunon agod mag-atubang sa akon. Dayon painon ko sila sa duha ka grupo pareho sang pagpain sang manugbantay sa mga karnero sa mga kanding. ³³ Ang mga tawo nga kaangay sang mga karnero ibutang ko sa akon tuo kag ang mga tawo nga kaangay sang mga kanding ibutang ko sa akon wala. ³⁴ Kag bilang Hari, magasiling ako sa mga tawo sa akon tuo, 'Kamo nga ginpakamaayo sang Dios nga akon Amay, panublia ninyo ang ginharian nga ginpreparar para sa inyo halin pa sang pagtuga sang kalibutan. ³⁵ Kay sang gin-gutom ako ginpakaon ninyo ako, kag sang gin-uhaw ako ginpainom ninyo ako. Sang nangin dumuluong ako

ginpadayon ninyo ako sa inyo balay; ³⁶ sang wala ako sang bayo ginpabayuan ninyo ako; sang nagmasakit ako gin-atipan ninyo ako; kag sang ginpriso ako ginbisitahan ninyo ako.' ³⁷ Dayon magasabat ang mga matarong sa akon tuo, 'Ginoo, san-o ka bala namon nakita nga gutom kag ginpakaon namon, ukon nauhaw kag ginpainom namon?' ³⁸ San-o ka bala namon nakita nga nangin dumuluong kag ginpadayon ka namon sa amon balay, ukon wala sing bayo kag ginpabayuan namon?' ³⁹ San-o ka bala namon nakita nga nagmasakit ukon napriso kag ginbisitahan namon?' ⁴⁰ Ako nga Hari magasabat, 'Ang matuod, kon inyo ini ginhimo sa akon pinakakubos nga mga utod, pareho man nga ginhimo ninyo ini sa akon.' "

⁴¹ "Dayon magasiling ako sa mga tawo sa akon wala, 'Halin kamo diri sa akon, kamo nga ginpakamalaot sang Dios! Didto kamo sa kalayo nga nagadabadaba nga wala sng katapusan nga ginpreparar para kay Satanas kag sa iya mga anghel. ⁴² Kay gin-gutom ako pero wala ninyo ako ginpakaon, gin-uhaw ako pero wala ninyo ako ginpainom. ⁴³ Sang dumuluong ako wala ninyo ako pagpadayuna sa inyo balay; sang wala ako bayo wala ninyo ako pagpabayui; pagmasakit ko kag sang pagkapriso ko wala ninyo ako pag-atipana.' ⁴⁴ Dayon magasabat sila, 'Ginoo, san-o ka namon nakita nga gin-gutom ukon gin-uhaw, ukon wala dalayunan, ukon wala bayo, ukon nagmasakit, ukon napriso nga wala kami nagbulig sa imo?' ⁴⁵ Kag ako nga Hari magasabat, 'Ang matuod, kon wala ninyo pagbuligi ang akon mga utod, bisan ang labing kubos sa panulok sang mga tawo, pareho lang ina nga wala ninyo ako pagbuligi.' ⁴⁶ Kag ini sila pahalinon kag silutan sa wala sang katapusan. Pero ang mga matarong hatagan sang kabuhi nga wala sing katapusan."

Chapter 26

Ang Plano nga Patyon si Jesus

(Mc. 14:1-2; Lu. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Pagkatapos sang pagpanudlo ni Jesus sang sini nga mga butang, nagsiling siya sa iya mga sumulunod, ² "Nahibaluan ninyo nga duha na lang ka adlaw antes mag-abot ang Piesta sang Paglabay sang Anghel, kag ako nga Anak sang Tawo itugyan sa mga tawo agod ilansang sa krus."

³ Kag sa amo man nga oras didto sa palasyo ni Caifas nga pangulo nga pari, nagtilipon ang manugdumala nga mga pari kag ang mga manugdumala sang mga Judio. ⁴ Ginmitingan nila kon paano nila madakop si Jesus nga indi mahibaluan sang mga tawo, kag pagkatapos patyon dayon. ⁵ Nagsiling sila, "Indi ta lang paghimuon ini sa tion sang piesta kay basi kon magkinagamo ang mga tawo."

Ginbubuan si Jesus sang Pahamot sa Betania

(Mc. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

⁶ Sang didto si Jesus sa banwa sang Betania, sa balay ni Simon nga aruon sang una, ⁷ may nagpalapit sa iya nga isa ka babayi. May dala siya nga tibod-tibod nga may sulod nga malahalon gid nga pahamot. Samtang nagakaon si Jesus ginbubuan niya sang pahamot ang ulo ni Jesus.^a ⁸ Pagkakita sadto sang iya mga sumulunod naakig sila kag nagsiling, "Ngaa ginausikan lang niya ina?" ⁹ Sarang kuntani mabaligya ina sa dako nga kantidad kag ang iya bili ihatag sa mga imol!" ¹⁰ Nahibaluan ni Jesus kon ano ang ila ginhambal, gani nagsiling siya sa ila, "Ngaa ginatublag ninyo siya? Maayo ining iya ginhimo sa akon. ¹¹ Ang mga imol permi ninyo makaupod, pero ako indi ninyo permi makaupod. ¹² Ginbubuan niya ako sang pahamot agod ipreparar ang akon lawas sa akon lubong. ¹³ Sa pagkamatuod, bisan diin iwali ang Maayong Balita sa bug-os nga kalibutan, ang iya ginhimo sa akon isugid man bilang handumanan sa iya."

^a 33 lugar sang bagol: *siguro ang buot silingon*, lugar nga daw dagway sang bagol.

Nagsugot si Judas nga Itugyan si Jesus
(Mc. 14:10-11; Lu. 22:3-6)

¹⁴ Karon, ang isa sang dose *ka apostoles* nga ginhingalanan Judas Iscariote nagkadto sa manugdumala nga mga pari. ¹⁵ Nagsiling siya sa ila, "Pila ang inyo ibayad sa akon kon itugyan ko sa inyo si Jesus?" Ginhatagan nila dayon si Judas sing 30 ka bilog nga pilak. ¹⁶ Pagkatapos sadto nagpangita siya sing kahigayunan kon paano niya matugyan si Jesus sa ila.

Nagsugid si Jesus nga Itugyan Siya
(Mc. 14:12-21; Lu. 22:7-14; 21-23; Jn. 13:21-30)

¹⁷ Sa nahauna nga adlaw sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Inugpahabok, nagpalapit kay Jesus ang iya mga sumulunod kag nagpamangkot, "Sa diin ang imo gusto nga magpreparar kami sang panihapon sa Piesta sang Paglabay sang Anghel?" ¹⁸ Nagsabat si Jesus sa ila, "Kadto kamo sa siyudad *sang Jerusalem*, didto sa tawo nga akon ginsugid sa inyo, kag silingon ninyo siya, 'Ang Manunudlo nagsiling: Nag-abot na ang oras nga ako pagapatyon. Magaselebrar ako sang Piesta sang Paglabay sang Anghel diri sa imo balay kaupod sang akon mga sumulunod.'" ¹⁹ Gintuman ini sang iya mga sumulunod, kag ginpreparar nila didto ang panihapon para sa piesta.

²⁰ Sang sirom na, nagpanihapon si Jesus kag ang iya dose ka sumulunod. ²¹ Samtang nagakaon sila, nagsiling si Jesus, "Sugiran ko kamo sang matuod! Isa sa inyo ang magatraidor sa akon." ²² Pagkabati sadto sang iya mga sumulunod nagkasubo gid sila kag nagbulos-bulos sila pamangkot sa iya, "Ginoo, indi ako, di bala?" ²³ Nagsabat si Jesus sa ila, "Ang isa nga nagsawsaw sang tinapay sa yahong upod sa akon amo ang magatraidor sa akon. ²⁴ Ako nga Anak sang Tawo pagapatyon suno sa tagna sang Kasulatan, pero kaluluwo ang tawo nga magatraidor sa akon. Maayo pa para sa iya kon wala siya matawo." ²⁵ Dayon nagsiling si Judas nga traidor, "Manunudlo, indi ako, di bala?" Nagsabat si Jesus sa iya, "Ikaw ang nagsiling sina."

Ang Balaan nga Panihapon
(Mc. 14:22-26; Lu. 22:14-20; 1 Cor. 11:23-25)

²⁶ Samtang nagakaon sila, nagkuha si Jesus sang tinapay. Ginpasalamatan niya ini sa Dios kag ginpamihak-pihak dayon. Pagkatapos ginhatag niya sa iya mga sumulunod kag nagsiling, "Kuha kamo kag magkaon, amo ini ang akon lawas." ²⁷ Dayon nagkuha siya sang ilimnon, nagpasalamat sa Dios, kag ginhatag sa ila nga nagsiling, "Tanan kamo mag-inom sini, ²⁸ tungod nga amo ini ang akon dugo nga iula agod mapatawad ang mga sala sang madamo nga mga tawo. Ini nagapamatuod nga may bag-o na nga kasugtanan ang Dios sa mga tawo. ²⁹ Sugiran ko kamo, indi na ako mag-inom liwat sini nga ilimnon nga halin sa ubas hasta sa adlaw nga magainom ako sang bag-o nga klase sang ilimnon kaupod ninyo didto sa ginharian sang akon Amay." ³⁰ Dayon nagkanta sila sang mga pagdayaw sa Dios, kag pagkatapos nagkadto sila sa Bukid sang mga Olibo.

Gintagna ni Jesus nga Ipanginwala Siya ni Pedro
(Mc. 14:27-31; Lu. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³¹ Nagsiling si Jesus sa ila, "Karon sa gab-i tanan kamo magabiya sa akon, kay nagsiling ang Dios sa Kasulatan, 'Patyon ko ang manugbantay kag magaalaplaag ang mga karnero.'" ³² Pero sa tapos nga mabanhaw ako, mauna ako sa inyo didto sa Galilea." ³³ Nagsiling si Pedro kay Jesus, "Bisan sila tanan magbiya sa imo, ako indi gid!" ³⁴ Nagsiling si Jesus sa iya, "Ang matuod, sa sini nga gab-i, sa wala pa makapamalo ang manok, ipanginwala mo ako sang tatlo ka beses." ³⁵ Nagsabat si Pedro, "Indi ko gid ikaw ipanginwala bisan patyon pa nila ako upod sa imo!" Amo man ini ang ginsiling sang tanan nga mga sumulunod.

*Nagpangamuyo si Jesus sa Getsemane**(Mc. 14:32-42; Lu. 22:39-46)*

³⁶ Dayon nagkadto sila sa lugar nga ginatawag Getsemane. Pag-abot nila didto, nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, "Magpungko kamo diri samtang nagapangamuyo ako didto sa ulo-unhan." ³⁷ Gindala niya si Pedro kag ang duha ka anak ni Zebedeo. Nagpangalisod gid si Jesus. ³⁸ Kag nagsiling siya sa ila, "Daw sa mapatay ako sa kalisod. Pabilin kamo diri kag magpulaw upod sa akon." ³⁹ Dayon nagkadto pa gid siya sa ulo-unhan; nagluhod siya kag nagpangamuyo. Siling niya, "Amay, kon mahimo ilikaw ang pag-antos nga nagaabot sa akon. Pero indi ang akon luyag ang dapat matuman kundi ang imo."

⁴⁰ Pagbalik niya sa iya tatlo ka sumulunod naabtan niya sila nga nagakatulog. Nagsiling siya kay Pedro, "Indi gid bala kamo makapulaw upod sa akon bisan isa lang ka oras?" ⁴¹ Magpulaw kamo kag magpangamuyo nga indi kamo madaog sang pagsulay. Luyag sang inyo espiritu magpangamuyo ugaling maluya ang inyo lawas."

⁴² Naglakat liwat si Jesus sa ulo-unhan kag nagpangamuyo, "Amay, kon kinahanglan nga atubangon ko ang pag-antos nga ini, ang imo kabubut-on amo ang matuman." ⁴³ Nagbalik siya liwat sa iya mga sumulunod kag naabtan naman niya sila nga nagakatulog, kay natuyo gid sila.

⁴⁴ Sa liwat ginbayaan sila ni Jesus, naglakat siya sa ulo-unhan kag nagpangamuyo. Ikatlo na niya ini nga pagpangamuyo kag amo man gihapon nga pangamuyo. ⁴⁵ Dayon nagbalik siya sa iya mga sumulunod kag nagsiling, "Nagakatulog pa bala kamo gihapon kag nagapahuwayhuway? Tan-awa ninyo! Amo na ini ang tion nga ako nga Anak sang Tawo itugyan sa mga makasasala!" ⁴⁶ Dali na! Yari na ang tawo nga magatraidor sa akon!"

*Ang Pagdakop kay Jesus**(Mc. 13:43-50; Lu. 22:47-53; Jn. 18:3-12)*

⁴⁷ Samtang nagahambal pa si Jesus, nag-abot si Judas nga isa sang dose *ka mga apostoles*. Kaupod niya ang madamo nga mga tawo nga may dala nga mga espada kag mga inuglampos. Ginsugo sila sang manugdumala nga mga pari kag mga manugdumala sang mga Judio. ⁴⁸ Nakasiling na nga daan si Judas nga traidor sa mga manugdakop kon ano ang iya isinyas: "Ang tawo nga akon halukan amo ang inyo ginapangita. Dakpa ninyo siya." ⁴⁹ Gani pag-abot ni Judas, nagderetso siya kay Jesus kag nagsiling, "Manunudlo, maayong gab-i." Kag ginhalukan niya siya. ⁵⁰ Nagsiling si Jesus sa iya, "Amigo, sige, himua na kon ano ang imo ginkadto diri." Ginpalapitan nila si Jesus kag gindakop. ⁵¹ Isa sang mga kaupod ni Jesus naggabot sang iya espada kag ginlabo niya ang suluguon sang pangulo nga pari kag nautod ang iya dulunggan. ⁵² Nagsiling si Jesus sa iya, "Ibalik sa tagob ang imo espada! Ang nagagamit sang espada sa espada man mapatay." ⁵³ Wala ka siguro kahibalo nga sarang ako makapangayo sing bulig sa akon Amay kag sa gilayon padalhan niya ako sing dose ka batalyon nga mga anghel? ⁵⁴ Ugaling kon himuon ko ina, paano matuman ang Kasulatan nga amo ini ang kinahanglan matabo?"

⁵⁵ Dayon nagsiling si Jesus sa mga tawo, "Ano, tulisan bala ako nga kinahanglan gid nga magdala pa kamo sang mga espada kag mga inuglampos sa pagdakop sa akon? Adlaw-adlaw didto ako sa templo nga nagatudlo, pero wala ninyo ako pagdakpa." ⁵⁶ Pero ini tanan nagakalatabo agod matuman ang ginsulat sang mga propeta sa Kasulatan." Dayon ginbayaan siya sang iya mga sumulunod kag nagpalagyo sila tanan.

*Gindala si Jesus sa Korte**(Mc. 14:53-63; Lu. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Dayon gindala si Jesus sang mga nagdakop sa iya didto kay Caifas nga pangulo nga pari. Didto nagtilipon ang mga manunudlo sang Kasuguan kag ang mga manugdumala sang mga Judio. ⁵⁸ Si Pedro nagsunod man, pero malayo-layo ang iya antad kay Jesus. Nagsunod siya hasta sa balay sang pangulo nga pari. Nagsulod siya sa lagwerta kag nagpungko didto kaupod sang mga guwardya agod makita niya kon

ano ang matabo kay Jesus.⁵⁹ Ang manugdumala nga mga pari kag ang tanan nga miyembro sang Korte sang mga Judio nagpangita sang mga butig nga ebidensya batok kay Jesus agod ipapatay nila siya.⁶⁰ Pero bisan madamo ang nagpalapit kag nagsugid sang butig batok kay Jesus, wala sila sing may nakita *nga ebidensya agod ipapatay siya*. Sang ulihi may duha ka tawo nga nagpalapit⁶¹ kag nagsiling sila, "Nabatian namon ini nga tawo nga nagsiling, 'Sarang ko maguba ang ini nga templo sang Dios kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon ko liwat!'"

⁶² Gani nagtindog ang pangulo nga pari kag nagpamangkot kay Jesus, "Wala ka bala sing isabat sa sini nga mga akusasyon batok sa imo?"⁶³ Wala gid nagsabat si Jesus. Nagsiling liwat ang pangulo nga pari. "Sugiri kami sa atubangan sang Dios nga nagapamati. Ano, ikaw bala ang Cristo nga Anak sang Dios?"⁶⁴ Nagsiling si Jesus sa iya, "Ginasiling mo. Kag sugiran ko kamo, halin karon makita ninyo ako nga Anak sang Tawo nga nagapungko sa tuo sang Makagagahom nga Dios, kag makita man ninyo ako sa mga panganod sa langit nga nagabalik diri sa kalibutan."

⁶⁵ Pagkabati sadto sang pangulo nga pari gin-gisi niya ang iya bayo sa kaakig kag nagsiling, "Naghambal siya batok sa Dios! Indi na kinahanglan sang mga testigo! Nabatian ninyo ang iya ginhambal batok sa Dios."⁶⁶ Ano bala sa inyo?" Nagsabat sila, "Dapat siya patyon."

⁶⁷ Dayon ginduplaan nila siya sa guya kag ginbunal kag ang mga nagtampa sa iya⁶⁸ nagsiling, "Kon ikaw ang Cristo, pakta abi kon sin-o ang nagtampa sa imo."

Ginpanginwala ni Pedro si Jesus
(Mc. 14:66-72; Lu. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Si Pedro didto pa sa lagwerta nga nagapungko. May nagpalapit sa iya nga babayi nga suluguon sang pangulo nga pari kag nagsiling, "Indi bala kaupod ka man ni Jesus nga taga-Galilea?"⁷⁰ Pero ginpanginwala ni Pedro ini sa tanan nga mga tawo didto sa guya nga nagasiling, "Wala ako kahibalo kon ano ang imo ginasiling."⁷¹ Dayon nagkadto siya sa may puwertahan. Nakita siya sang isa naman ka suluguon nga babayi, kag nagsiling sa mga tawo didto, "Ini nga tawo kaupod man ni Jesus nga taga-Nazaret."⁷² Sa liwat ginpanginwala ini ni Pedro kag nagsiling, "Ginasumpa ko, wala ako kakilala sa tawo nga inyo ginasiling!"⁷³ Sa wala madugay nagpalapit kay Pedro ang mga tawo didto kag nagsiling, "Kaupod ka gid ni Jesus, kay ang imo panghambal pareho sa iya."⁷⁴ Pero nagpanumpa gid si Pedro nga nagasiling, "Bisan mapatay pa ako, wala gid ako kakilala sa tawo nga inyo ginasiling." Dayon nagpamalo ang manok,⁷⁵ kag nadumduman ni Pedro ang ginsiling ni Jesus sa iya, "Sa wala pa makapamalo ang manok, ipanginwala mo ako sing tatlo ka beses." Dayon nagguwa siya kag naghilibion.

Chapter 27

Gindala si Jesus kay Pilato
(Mc. 15:1; Lu. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Pagkaaga, aga pa gid, nagmiting ang manugdumala nga mga pari kag ang mga manugdumala sang mga Judio kon ano ang ila himuon para ipapatay si Jesus.² Gin-gapos nila siya kag gindala didto kay Pilato nga gobernador agod itugyan sa iya.

Ang Kamatayon ni Judas
(Binuhatan 1:18-19)

³ Pagkahibalo ni Judas nga traidor nga si Jesus ginsentensyahan na nga patyon, ginbasol niya ang iya kaugalingon. Nagkadto siya sa manugdumala nga mga pari kag manugdumala nga mga Judio agod iuli ang 30 ka bilog nga pilak.⁴ Nagsiling siya, "Nakasala ako tungod nga gintugyan ko sa inyo ang tawo nga wala sing sala." Nagsabat sila, "Ano ang amon labot? Imo ina salabton!"⁵ Ginpilak ni Judas ang kuwarta didto sa sulod sang templo. Dayon nagguwa siya kag ginbitay niya ang iya kaugalingon.

⁶ Ginpamolot sang manugdumala nga mga pari ang kuwarta kag nagsiling, "Ini nga kuwarta indi pag-ibutang sa bulutangan sang kuwarta sa templo kay kontra ini sa aton kasuguan tungod kay amo ini ang kuwarta nga ginbayad agod ipapatay ang isa ka tawo." ⁷ Nagsugtanay sila nga ang kuwarta ibakal sang duta sang manughimo sang kulon agod himuon nila nga lulubngan para sa mga taga-iban nga lugar. ⁸ Amo ina nga hasta karon ang duta nga ato ginatawag nga "Duta sang Dugo."

⁹ Sa sadto nga hitabo natuman ang gintagna ni propeta Jeremias nga nagasiling, "Ginkuha nila ang 30 ka bilog nga pilak nga ginkasugtan sang mga kaliwat ni Israel nga ibakal sa iya, ¹⁰ kag ang kuwarta ginbakal nila sang duta sang manughimo sang kulon, suno sa ginsugo sa akon sang Ginoo."

Gin-imbistigar ni Pilato si Jesus
(Mc. 15:2-5; Lu. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Karon, sang didto na si Jesus kay Pilato ginpamangkot siya ni Pilato, "Ikaw bala ang hari sang mga Judio?" Nagsabat si Jesus, "Ginasiling mo." ¹² Pero wala siya magsabat sa mga akusasyon sang manugdumala nga mga pari kag sang mga manugdumala sang mga Judio. ¹³ Gani nagsiling si Pilato sa iya, "Nгаа bala wala ka nagasabat sa ila mga akusasyon batok sa imo?" ¹⁴ Pero wala gid nagsabat si Jesus, gani natingala gid ang Gobernador.

Ginsentensyahan si Jesus nga Patyon
(Mc. 15:6-15; Lu. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)

¹⁵ Kinabatasan sang Gobernador nga kada Piesta sang Paglabay sang Anghel nagahilway siya sang isa ka priso nga ginapangayo sang mga tawo. ¹⁶ Sa sadto nga tion may isa ka bantog nga priso nga ang iya ngalan si Barabas. ¹⁷ Sang nagatilipon ang mga tawo, nagpamangkot si Pilato, "Sin-o ang inyo gusto nga akon hilwayon, si Barabas ukon si Jesus nga ginatawag nga Cristo?" ¹⁸ Nahibaluan ni Pilato nga nahisa ang mga manugdumala kay Jesus, amo gani nga gin-akusar nila si Jesus sa iya.

¹⁹ Samtang nagapungko si Pilato sa hukumanan, ginpasuguan siya sang iya asawa nga nagasiling, "Indi mo paghilabtan inang matarong nga tawo, kay kagab-i natublag gid ako tungod sa akon damgo parte sa iya."

²⁰ Pero ang ginhimo sang manugdumala nga mga pari kag sang mga manugdumala sang mga Judio, ginsutsot nila ang mga tawo nga si Barabas ang ila pangayuon nga hilwayon kag ipapatay si Jesus. ²¹ Gani nagpamangkot liwat ang gobernador, "Sin-o sa duha nga ini ang inyo gusto nga akon hilwayon?" Nagsabat sila, "Si Barabas!" ²² Nagsiling si Pilato, "Ti ano karon ang akon himuon kay Jesus nga ginatawag Cristo?" Nagsabat sila tanan, "Ilansang siya sa krus!" ²³ Nagpamangkot si Pilato sa ila, "Nгаа, ano bala nga sala ang iya nahimo?" Pero gintuduhan pa gid gani nila singgit, "Ilansang siya sa krus!" ²⁴ Sang pagkakita ni Pilato nga wala na siya sing may mahimo kay basi magkinagamo ang mga tawo, nagpakuha siya sang tubig kag nagpanghinaw siya sa atubangan sang mga tawo. Nagsiling siya, "Wala ako sang labot sa kamatayon sang sini nga tawo. Inyo ina salabton! Limpyo ang akon kamot." ²⁵ Nagsabat ang mga tawo, "Kami kag ang amon mga anak amo ang manabat sang iya kamatayon!" ²⁶ Dayon ginbuy-an ni Pilato si Barabas. Pero si Jesus iya ginpahanot kag gintugyan sa iya mga soldado agod ilansang sa krus.

Ginyaguta sang mga Soldado si Jesus
(Mc. 15:16-20; Jn. 19:2-3)

²⁷ Dayon gindala sang mga soldado si Jesus sa sulod sang palasyo sang gobernador, kag nagtilipon didto sa iya ang isa ka batalyon nga mga soldado. ²⁸ Gin-ubahan nila siya kag ginsukluban sang kapa nga pula. ²⁹ Pagkatapos naghimo sila sang korona nga tunukon kag ginsuksok ini sa ulo ni Jesus. Ginpakaptan nila sa iya tuo nga kamot ang bulo-baston. Dayon nagluhod-luhod sila sa iya kag nagyaguta nga nagasiling, "Mabuhay ang Hari sang mga Judio!" ³⁰ Ginduplaan nila siya kag ginkuha ang ginakaptan niya nga

bulo-baston kag ginhanot sa iya ulo. ³¹ Sa tapos sang ila pagyaguta, gin-uba nila ang kapa kag ginsuksukan nila liwat siya sang iya bayo. Dayon gindala nila siya sa guwa agod ilansang sa krus.

Ginlansang Nila si Jesus sa Krus
(Mc. 15:21-32; Lu. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³² Sang didto na sila sa dalan sa guwa sang siyudad may nasugata sila nga tawo nga si Simon nga taga-Cirene. Ginpilit nila siya nga magpas-an sang krus ni Jesus. ³³ Pag-abot nila sa lugar nga ginatawag Golgota (nga kon sayuron lugar sang bago_1*), ³⁴ ginhatagan nila si Jesus sang bino nga may simbog nga mapait. Pero pagkatilaw niya sadto, wala niya pag-immna.

³⁵ Dayon ginlansang nila siya sa krus, kag ginpartida nila ang iya mga bayo paagi sa paggabat-gabat. ³⁶ Pagkatapos sadto nagpungko sila kag nagbantay sa iya. ³⁷ Sa ibabaw sang iya ulo nagbutang sila sang karatula. Ginsulat nila didto ang akusasyon kontra sa iya nga nagasiling, "Amo ini si Jesus nga Hari sang mga Judio." ³⁸ May duha man didto ka tulisan nga ila ginlansang. Ang isa sa iya tuo kag ang isa sa iya wala.

³⁹ Ang mga tawo nga nagaalag didto nagalungo-lungo nga nagainsulto kag nagayaguta kay Jesus. ⁴⁰ Siling nila, "Ikaw nga nagasiling nga gub-on mo ang templo kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon mo liwat, luwasa ang imo kaugalingon! Kon ikaw ang Anak sang Dios, panaog ka sa krus!" ⁴¹ Pareho man sina ang yaguta sang manugdumala nga mga pari, mga manunudlo sang Kasuguan, kag mga manugdumala sang mga Judio. ⁴² Nagsiling sila, "Ginluwas niya ang iban, pero indi siya makaluwas sang iya kaugalingon! Indi bala hari siya kuno sang Israel? Kon makapanaog siya sa krus, matuo kita sa iya." ⁴³ Nagasiling siya nga nagasalig siya sa Dios. Ti, tan-awon ta kon gusto siya sang Dios nga luwason, kay siling man niya nga Anak siya sang Dios!" ⁴⁴ Kag pareho man sina ang mga yaguta sa iya sang mga tulisan nga ginlansang upod sa iya.

Ang Pagkapatay ni Jesus
(Mc. 15:33-41; Lu. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Sugod sang alas dose sang udto, nagdulom ang kalibutan sa sulod sang tatlo ka oras. ⁴⁶ Pag-alas tres sang hapon nagsinggit si Jesus sang mabaskog, "Eli, Eli, lema sabactani?" nga kon sayuron, "Dios ko, Dios ko, ngaa ginpabay-an mo ako?" ⁴⁷ Ang iban nga nagatilindog didto nga nakabati sang iya pagsinggit nagsiling, "Ginatawag niya si Elias!" ⁴⁸ May isa ka tawo didto nga nagdalagan kag nagkuha sang espongha. Gintusmog niya sa maaslom nga bino kag gintakod niya sa tukon kag gintunghol sa baba ni Jesus agod supsupon niya. ⁴⁹ Pero ang iban nagsiling, "Pabay-i siya! Tan-awon ta kon maabot si Elias sa pagluwas sa iya." ⁵⁰ Liwat nagsinggit si Jesus sang mabaskog kag nabugto ang iya ginhawa.

⁵¹ Sa amo man nga oras, napihak ang kurtina sa sulod sang templo sa Jerusalem halin sa ibabaw paidalom. Naglinog, kag ang mga bato nagkalabuka, ⁵² hasta ang mga lulubngan nagkalaabri. Madamo nga mga katawhan sang Dios nga patay na ang nagkalabanhaw. ⁵³ Nagguwa sila sa ila mga lulubngan, kag pagkatapos mabanhaw si Jesus, nagsulod sila sa balaan nga siyudad sang Jerusalem kag madamo nga mga tawo ang nakakita sa ila.

⁵⁴ Ang kapitan kag ang mga soldado nga nagabantay kay Jesus kinulbaan gid sang mabatyagan nila ang paglinog kag sang makita nila ang mga nagkalatabo. Nagsiling sila, "Matuod gid nga Anak siya sang Dios!" ⁵⁵ Sa ulo-unhan may madamo nga mga babayi nga nagalantaw sa nagakalatabo. Ini sila ang nagsunod kag nag-atipan kay Jesus halin pa sa Galilea. ⁵⁶ Kaupod nila si Maria Magdalena, si Maria nga iloy ni Santiago kag ni Jose, kag ang asawa ni Zebedeo.

Ang Paglubong kay Jesus
(Mc. 15:42-47; Lu. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Pagkahapon may nag-abot nga isa ka manggaranon nga tawo nga taga-Arimatea. Ang iya ngalan si Jose kag isa man ka sumulunod ni Jesus. ⁵⁸ Ginkadtuan niya si Pilato kag ginpangayo ang bangkay ni Jesus. Dayon nagmando si Pilato nga ihatag sa iya. ⁵⁹ Ginkuha ni Jose ang bangkay ni Jesus kag ginsamburan niya sang bag-o nga tela nga puti. ⁶⁰ May bag-o nga lulubngan si Jose nga gin-guhab sa banglid nga iya ginpahimo para sa iya kaugalingon. Didto niya ginpasulod ang bangkay ni Jesus. Dayon ginpaligid niya ang dako nga bato sa pagtakop sang puwertahan sang lulubngan. Pagkatapos naglakat siya. ⁶¹ Nagpabilin didto si Maria Magdalena kag ang isa pa gid ka Maria. Nagapungko sila nga nagaatubang sa lulubngan.

Ginpaguardyahan ang Lulubngan

⁶² Sang madason nga adlaw, adlaw ato nga Sabado, nagkadto ang manugdumala nga mga pari kag ang mga Pariseo kay Pilato. ⁶³ Nagsiling sila, "Halangdon nga Gobernador, nadumduman namon nga sang buhi pa yadtong manugpatalang, nagsiling siya nga mabanhaw siya kuno pagkaligid sang tatlo ka adlaw. ⁶⁴ Gani maayo siguro pabantayan mo ang lulubngan niya sa sulod sang tatlo ka adlaw, kay basi kon ang iya bangkay kawaton sang iya mga sumulunod kag dayon ipanugid nila sa mga tawo nga nabanhaw siya. Kag kon matabo ining kabutigan mangin mas malain pa ini sang sa nahauna. ⁶⁵ Nagsiling si Pilato sa ila, "May mga guwardya kamo. Kamo mismo ang magpabantay suno sa inyo nahibaluan." ⁶⁶ Gani nagkadto sila sa lulubngan, kag ginmarkahan nila ang takop agod mahibaluan nila kon may nagbukas. Dayon ginbilin nila didto ang ila mga guwardya.

Chapter 28

Nabanhaw si Jesus
(Mc. 16:1-10; Lu. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Pagkatapos sang Adlaw nga Inugpahuway, aga pa gid sang Domingo, nagkadto si Maria Magdalena kag ang isa pa ka Maria didto sa lulubngan kay gusto nila magtan-aw. ² Karon, gulpi lang nga naglinog sing mabaskog, kay ang anghel sang Ginoo halin sa langit nagpaligid sang bato nga nagatakop sa lulubngan kag ginpungkuan niya dayon ini. ³ Ang iya hitsura masyado ka silaw nga daw kilat, kag ang iya bayo maputi gid kaayo. ⁴ Ang mga guwardya nga nagabantay didto nagkulurog sa kahadlok kag nagkalalipong.

⁵ Nagsiling ang anghel sa mga babayi, "Indi kamo magkahadlok. Nahibaluan ko kon ngaa nagkadto kamo diri. Ginapangita ninyo si Jesus nga ginlansang sa krus. ⁶ Wala siya diri tungod kay nabanhaw siya subong sang iya ginsiling sa inyo. Dali kamo diri, tan-awa ninyo ang ginhamyangan niya." ⁷ Pagkatapos sadto nagsiling ang anghel sa ila, "Kadto kamo sa iya mga sumulunod, kag sugiri ninyo sila nga nabanhaw na siya, kag magauna siya sa inyo didto sa Galilea. Didto ninyo siya makita. Indi ninyo pagkalimtan ang ginsugid ko nga ini sa inyo." ⁸ Gani dali-dali sila nga naghalin didto sa lulubngan. Bisan hinadlukan sila pero nalipay gid sila sa balita nga ato samtang nagadalagan sila agod sugiran ang iya mga sumulunod.

⁹ Dugay-dugay nasugata nila si Jesus nga nagapangamusta sa ila. Dayon nagpalapit sila kay Jesus kag nagluhod sa iya. Ginhakos nila ang tiil ni Jesus kag nagsimba sila sa iya. ¹⁰ Nagsiling si Jesus sa ila, "Indi kamo magkahadlok. Kadtui ninyo ang akon mga utod kag silingon ninyo sila nga magkadto didto sa Galilea. Didto makita nila ako."

Ang Sugid sang mga Guwardya

¹¹ Paghalin sang mga babayi sa ginlubngan, ang iban nga mga guwardya naglakat man kag nagkadto sa siyudad kag ginsugid nila sa manugdumala nga mga pari ang tanan nga natabo didto sa lulubngan. ¹² Gani nagmiting ang manugdumala nga mga pari kaupod ang mga manugdumala sang mga Judio. Nagkasugot sila nga hatagan nila sang madamo nga kuwarta ang mga soldado agod indi sila magsugid kon ano gid ang

matuod nga natabo. ¹³ Gintudluan nila ang mga soldado kon ano ang ila isugid sa mga tawo. Nagsiling sila, "Sugiran ninyo ang mga tawo nga samtang nagakatulog kamo kagab-i, nag-abot ang iya mga sumulunod kag ginkuha nila ang bangkay ni Jesus. ¹⁴ Kon mabatian ini sang gobernador kami ang mahambal sa iya agod indi kamo maano." ¹⁵ Gani ginbaton nila ang kuwarta kag gintuman nila ang ginsiling sa ila. Gani hasta subong amo ini nga istorya ang ginapalapnag sang mga Judio.

Nagpakita si Jesus sa Iya mga Sumulunod
(Mc. 16:14-18; Lu. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Bin. 1:6-8)

¹⁶ Karon, nagkadto ang onse ka sumulunod ni Jesus didto sa Galilea, sa bukid nga iya ginsiling sa ila. ¹⁷ Pagkakita nila sa iya nagsimba sila sa iya, pero ang iban nagpangduha-duha kon si Jesus gid bala ang ila nakita. ¹⁸ Nagpalapit si Jesus sa ila kag nagsiling, "Ang tanan nga gahom sa langit kag sa duta ginhatag sa akon. ¹⁹ Gani kadtui ninyo ang mga tawo sa tanan nga mga lugar. Kag himuon ninyo sila nga akon mga sumulunod. Bautisohan ninyo sila sa ngalan sang Amay, sang Anak, kag sang Espiritu Santo. ²⁰ Tudlui ninyo sila nga tumanon ang tanan nga akon ginsugo sa inyo. Dumdumon ninyo nga kaupod ninyo ako permi hasta sa katapusan sang kalibutan."